1-§. DIYORIMIZ JAHON SIVILIZATSIYASI BESHIKLARIDAN BIRI

1. Qaysi so'z qabila begi, hukmdor degan ma'noni anglatadi?
A) "Turkman" B) "Qozoq" C) "Mo'g'ul" D) "O'zbek"
2. Qachon Samarqandda buyuk allomalar ilmiy me'rosiga bag'ishlangan xalqaro konferensiya o'tkazilgan?
A) 2014-yil 13-14-may B) 2014-yil 14-15-may
C) 2015-yil 13-14-may D) 2014-yil 15-16 may
3. Ilk o'rta asrlarda "qishloq hokimi" deb atalgan katta yer egasi bu ... ?
A) Chokar B) Dehqon
C) Koshavarz D) Kadivar
4. Qachon mamlakatimizda Arab xalifaligi o'rnatildi?
A) VIII asrning boshlari B) VII asrning boshlari
C) VIII asrning oxiri D) IX asrning boshlari
5. Ilk o'rta asrlarda zamonasining qaysi buyuk davlatlari davrida qadimgi Turon diyorida yuksalish boshlangan?
A) Qang' davlati va Kushon podsholigi
B) Xorazm va Eftaliylar
C) Davan va Qang' davlati
D) Baqtriya va Sug'd davlati
6. Ilk o'rta asrlar davrida O'rta Osiyoda qishloq xo'jaligi mahsulotlariga bo'lgan ehtiyoj nimaning natijasida ortib bordi?
A) Shaharlarda aholining gavjumlashuvi, hunarmandchilik, ichki va tashqi savdoning rivoj topishi natijasida
B) Dehqonlar, kadivarlar va kashovarzlar tabaqalarining shakllanishi natijasida
C) Dehqonchilikda almashlab ekish joriy qilinishi natijasida
D) Qishloq xo'jaligi mahsulotlarining qo'shni mamlakatlarga chiqarilishi natijasida
7. Ilk o'rta asrlarda mamlakatda qishloq xo'jaligi mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojning ortib borishi qanday ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarga olib keldi?
1) Yirik o'rta asr davlatlari shakllana boshladi;
2) Ziroatkor maydonlarga egalik qilish shakli asta-sekin o'zgara boshladi
3) Sex hunarmandchiligiga va o'ziga xos shahar ijtimoiy tuzumiga ega bo'lgan o'rta asr shaharlari vujudga keldi; 4) O'troq ziroatkor aholi bilan chorvador qabilalar o'rtasidagi aloqalar rivojlandi;
5) Xalqlarning buyuk ko'chishlariga olib keldi;
6) Ko'chmanchi va yarim ko'chmanchi aholinining o'troq hayotga o'tishining kuchayishi natijasida obikor yerlarga bo'lgan muhtojlik oshib bordi;
7) Ikki dalali almashlab ekish joriy qilindi;
8) Katta yer egaligiga asoslangan mulkdorlar tabaqasi shakllandi.
A) 2,4,6,8 B) 1,3,6,8 C) 1,2,4,6,7,8 D) 1,3,5,7
8. Ilk o'rta asrlarda O'rta Osiyoda qay tariqa katta yer egaligiga asoslangan mulkdorlar tabaqasi shakllandi?
A) Dehqonlarning yerga ishlov berishi natijasida yirik mol-mulkka ega bo'lib qolishi natijasida
B) Nufuzga ega bo'lgan mulkdorlar qo'liga yangi yer maydonlarning ma'lum bir ulushining o'tishi va merosiy mulkiga aylanishi natijasida
C) Chorvadorlarning ko'psonli chorvalarini boqqan yerlariga ega bo'lib qolishi natijasida
D) Dehqonlarning shahar va qishloqlarda hashamatli qasr va saroylarga ega bo'lib qolishi
9. Ma'lumki, ilk o'rta asrlarda sarkorlar o'zlariga tegishli yer maydonlarini sug'orish tarmoqlarining yuqori qismidan, ayniqsa to'g'on boshi atrofidan ajratib olar edilar. Bu yo'l bilan ular qanday imkoniyatlarga ega bo'lardilar?
A) Barcha sug'orish inshootlarini egasi bo'lish
B) Suv taqsimotini nazoratga olib, qishloq ziroatkor mehnatkashlarining yerlariga yetarlicha suv yetkazib berish va dehqonchilikda faqat o'zlari uchun suvdan bemalol foydalanish
C) Suvdan dehqonchilikda bemalol foydalanish, suv taqsimotini nazoratga olib, qishloq aholisi ustidan o'z ta'sirini o'tkazish
D) O'z ekin maydonlarini meyyoriga yetirib sug'orish va mo'l hosil olish imkoniyatiga ega bo'lganlar
9. Ma'lumki, ilk o'rta asrlarda sarkorlar qishloqlarda o'z ta'sir doirasini kengaytirib, bora-bora ziroatkor aholi ustidan hukmronlik qila boshlaydi. O'sha zamonda ular nima deb atalgan?
A) Kashovarzlar B) Kadivarlar
C) Dehqonlar D) Ziroatkorlar
10. Kimlar shaharlarda hashamatli qasr va saroylarga, savdo va hunarmandchilik do'kon-u rastalaridan iborat kattagina xo'jalikka ham ega edilar?
A) Kadivar. B) Kashovarz. C) Chokar. D) Dehqon.
11. Qachon dehqonlar, kashovarzlar va kadivarlar tabaqalari shakllandi?
A) Ona urug'i davrida. B) Ilk o'rta asrlarda.
C) Rivojlangan o'rta asrlarda D) Eng yangi asrda.
12. "Dehqon" so'zining ma'nosi nima?
A) "Viloyat hokimi" B) "Shahar hokimi".
C) "Tuman hokimi" D) "Qishloq hokimi".
13. Ilk o'rta asrlarda mulkdor tabaqa qanday atalgan?
A) Kadivar B) Kashovarz C) Chokar D) Dehqon
14. Ilk o'rta asrlarda qishloqning dehqonlarga qaram aholisi qanday atalgan?
A) Kadivar B) Kashovarz C) Chokar D) Dehqon
15. Ilk o'rta asrlarda ziroatchi oddiy qo'shchilar qanday atalgan?
A) Kadivar B) Kashovarz C) Chokar D) Dehqon
16. Ilk o'rta asrlarda dehqon mulkini qo'riqlovchi, harbiy posbon qanday atalgan?
A) Kadivar B) Kashovarz C) Chokar D) Dehqon

17 . V asrning o'rtalariga kelib....
A) Ziroatkor vohalardagi obikor yerlarning asosiy qismi mulkdor dehqonlar qaramog'iga o'tdi.
B) Ziroatkor vohalardagi obikor yerlarning asosiy qismi mulkdor dehqonlar tomonidan kadivarlarga ijaraga berilar edi
C) Ziroatkor vohalardagi obikor yerlarning asosiy qismi mulkdor dehqonlar tomonidan kashovarzlarga ijaraga berilar edi
D) Ziroatkor vohalardagi obikor yerlarning asosiy qismi hali ham qishloq jamoalarining qaramog'ida edi.

3-§. ILK O'RTA ASRLARDA XORAZM, XIONIYLAR, KIDARIYLAR DAVLATLARI

1. Qang' davlatidan birinchi bo'lib qayer ajralib chiqadi?
A) Sug'd B) Xorazm C) Choch D) Farg'ona
2. III asr o'rtalarda Xorazm davlatini qaysi sulolaga mansub xorazmshohlar idora qiladi?
A) Anushteginlar B) Ma'muniylar
C) Oltintoshlar D) Afrig'iylar
3. III asr o'rtalarida Xorazm davlatining poytaxti dastlab qaysi shahar bo'lgan?
A) Kofirqal'a B) Jonbosqal'a
C) Anqaqal'a D) Tuproqqal'a
4. Qadimgi Tuproqqal'a shahar xarobasi qayerda joylashgan?
A) Qoraqalpog'istonning Beruniy tumanida.
B) Qoraqalpog'istonning To'rtko'l tumanida.
C) Qoraqalpog'istonning Qo'ng'irot tumanida.
D) Qoraqalpog'istonning Ellikqal'a tumanida.
5. Afrig'iylar sulolasi Xorazmda qachon hukm surgan?
A) V-IX asrlar B) IV-X asrlar
C) V-X asrlar D) III-IX asrlar
6. Qachon xorazmshoh o'z qarorgohini Xorazmning qadimgi Kat shahriga ko'chiradi?
A) 305-yil B) 306-yil C) 307-yil D) 308-yil
7. Qaysi xorazmshoh o'z qarorgohini Xorazmning qadimgi Kat shahriga ko'chiradi?
A) Kayxusrav B) Saksafar C) Farasman D) Afrig'
8. Qachon Xorazmning Afrig'iy shohlari oldi tarafiga shoh va orqasiga suvoriy tasvirlari tushirilgan kumush tangalar zarb etib, mamlakatning ichki va tashqi savdo munosabatlarini mustahkam o'rnatib oladilar?
A) 305-yil B) 306-yil C) 307-yil D) 308-yil
9. Xorazmshohlar unvoni dastlab qaysi sulolasi tomonidan qabul qilingan?
A) Siyovushlar B) Ahamoniylar
C) Sosoniylar D) Afrig'iylar
10. Qachon Xorazm hududida bir nechta mayda hokimliklar mavjud bo'lgan?
A) II asrda B) III asrda C) IV asrda D) V asrda
11. Qadimgi Xorazmdagi qaysi yodgorlikdan qo'lida burgut qo'ndirilgan tojdor hukmdor tasviri tushirilgan tanga topilgan?
A) Kofirqal'a B) Jonbozqal'a
C) Anqaqal'a D) Tuproqqal'a
12. Qadimgi Xorazmdagi qaysi yodgorlikdan qo'lida lochin tutgan tojdor tasviri so'qilgan tanga topilgan?
A) Kofirqal'a B) Jonbozqal'a
C) Anqaqal'a D) Tuproqqal'a
13. Xorazm qaysi hududlar bilan diplomatik aloqa olib borgan?
A) Rim imperiyasi va saljuqiylar bilan
B) Vizantiya va Turklar bilan
C) Kushon podsholigi va Qang'lar bilan
D) Arablar va Yahudiylar bilan
14. Xorazm davlatining hukmronlik ramzlari qaysilar?
A) Burgut, lochin B) Humo, burgut
C) Qaldirg'och, laylak D) Ot, burgut
15. Quyidagi qaysi davlatda betiga shoh va orqasiga suvoriy tasvirlari tushiriligan kumush tangalar zarb qilingan?
A) Somoniylar davlatida B) Eftaliylar davlatida
C) Turk xoqonligida D) Afrig'iylar davlatida
16. Qaysi davrda O'rta Osiyoda Xioniylar hukmdorlik qilishgan?
A) IV asr 70 yillaridan V asr 2-yarmi
B) V asr boshidan VI asr o'rtalarigacha
C) IV asr o'rtalaridan V asr boshigacha
D) IV asr 50-yillaridan V asr o'rtalarigacha
17. Xioniylar davlati markazi qayerda bo'lgan?
A) Zarafshonda B) Surxon vohasida
C) Balxda D) Toxaristonda
18. Xioniylar davlati qaysi hududlarni o'z ichiga olgan?
1. Shimoliy Hindiston 2. Sharqiy Eron 3. Afg'oniston
4. Xuroson 5. Janubiy Tojikiston
A) 1,2,5 B) 1,2,4 C) 2,3,4 D) 1,3,4
19. Xioniylar davlati O'rta Osiyoda necha yildan oshiqroq hukmdorlik qiladi?
A) 110 yil B) 120 yil. C)130 yil. D) 140 yil.
20. Qachon sharqdan Sirdaryo va Orol bo'ylari orqali Xorazm hamda Amudaryo havzasiga ko'chmanchi chorvador aholi - toxarlar kirib keladi?
A) V asming 20-yillarida B) V asming 30-yillarida.
C) V asming 40-yillarida D) V asming 50-yillarida.
21. Kimlar kushonlarning avlodlaridan bo'lgan?
A) Toxarlar. B) Xioniylar. C) Jurjonlar. D) Eftallar.
22. Qanday ismli hukmdor toxarlarga yo'lboshchi edi?
A) Mihirakula B) Kidar C) Vaxshunvar
D) Grumbat
23. Kimlar kidariylar nomi bilan tilga olinadi?
A) Toxarlar B) Xioniylar C) Jurjonlar D) Eftallar
24. Kidariylar Xioniylar davlatining qaysi qismida o'z hukmronligini o'rnatganlar.
A) Janubiy B) Shimoliy C) Sharqiy D) Markaziy

25. Kidariylar davlatining poytaxti?
A) Marv B) KobuI C) Balx D) Hirot
26. Qachon sosoniylardan qaqshatqich zarbaga uchragan kidariylar o'zini qayta o'nglab ololmaydi?
A) 453-yil B) 454-yil C) 455-yil D) 456-yil
27. Kidariylar shimoldan janubga tomon siljigan qaysi ko'chmanchi chorvador aholi bilan to'qnashadilar va natijada, O'rta Osiyoni tark etib, janubga - Shimoliy Hindistonga chekinadilar?
A) Xiyoniylar B) Xunnlar C) Turklar D) Eftallar
28. Kidariylar Shimoliy Hindistonda necha yil hukmronlik qiladiiar?
A) 55 yil. B) 65 yil. C) 75 yil. D) 85 yil.
29. Xorazmda sug'orma dehqonchilik, hunarmandchilik, chorvachilik va savdo-sotiq, ilm-fan, san'at, xususan, … yuqori darajada rivoj topgan?
A) Me'morchilik B) Haykaltaroshlik
C) Xattotlik D) Musiqa
30. Quyidagi qabilalarga tegishli ma'lumotlarni aniqlang.
1)…. O'rta osiyoga Yettisuv va Sharqiy Turkistondan kirib kelgan.
2)…. sharqdan Sirdaryo va Orol bo'ylari orqali Xorazm va Amudaryo havzasiga kirib kelgan.
3) … ning ilk ajdodlari shimoli g'arbiy hududda yashagan xunn qabilalari ittifoqiga kirgan.
4) Oltoy va janubiy Sibirda yashagan … yagona davlatga birlashgan.
a) turklar b) kidariylar c) eftallar d) xioniylar
A) 1-d,2-b,3-c,4-a B) 1-b,2-d,3-c,4-a
C) 1-c,2-b,3-a,4-d D) 1-a,2-c,3-d,4-b

4-§. EFTALLAR DAVLATI. EFTALLAR DAVRIDA IJTIMOIY-IQTISODIY VA MADANIY HAYOT

1. Qaysi davrda O'rta Osiyoda Eftaliylar humdorlik qilgan?
A) IV asr 70 yillaridan V asr o'rtalarigacha
B) V asr 20-yillari VI asr 70-yillari
C) IV asr o'rtalaridan V asr boshigacha
D) IV asr 50-yillaridan V asr o'rtalarigacha
2. Eftallar davlati qaysi hududlarni o'z ichiga olgan?
1. Shimoliy Hindiston 2. Sharqiy Eron 3. Afg'oniston 4. Xuroson 5. Janubiy Tojikiston 6. Sharqiy Turkiston 7. O'rta Osiyo 8. Pokiston
A) 1,2,3,6,7,8 B) 1,2,3,4,7 C) 2,3,4,7 D) 1,2,6,7,8
3. Qachon eftallar diyorimizga kirib kelgan?
A) IV asrning o'rtalarida B) V asrning boshlarida
C) V asrning o'rtalarida D) V asrning oxirlarida
4. "Eftal" degan nom aslida "Eftalon" deb yuritilgan…?
A) Tog' nomidan olingan.
B) Daryo nomidan olingan.
C) Shoh nomidan olingan.
D) Shahar nomidan olingan.
5. "Eftalon"ni yana nima deb ataganlar?
A) Mihirakula. B) Kidar. C) Vaxshunvar.
D) Grumbat
6. Eftallar davlatining dastlabki poytaxti bu …?
1. Varaxsha 2. Vardona 3. Marv 4. Poykant
A) 1,2 B) 2,3 C) 1,4 D) 2,4
7. Eftallar o'zaro aloqa o'rnatish maqsadida qachon Xitoyga elchi yuboradilar?
A) 453-yil. B) 454-yil. C) 455-yil. D) 456-yil.
8. Nima sababdan sosoniylar Eftaliylar davlatiga qarshi yurish qiladi?
A) Sosoniylarning tobora kuchayib borayotgan eftaliylar hujumidan xavfsirashlari sababli
B) Eftaliylarning sosoniylar bilan tuzgan savdo shartnomasini buzganliklafi sababli
C) Eftaliylar shohining sosoniylar shohi Pero'zga nisbatan haqoratli maktub yo'llashi sababli
D) Eftaliylarning sosoniylar davlati tasarrufidagi hududni bosib olishlari sababli
9. Sosoniylar shohi Pero'z qachon eftallarga qarshi bo'lgan jangda mag'lub bo'ladi?
A) 481-yil. B) 482-yil. C) 483-yil. D) 484-yil.
10. Eftallar davlatiga uyushgan mulklar hukmdor - kimga tobe sulolalar tomonidan boshqarilgan.
A) Sho (shoh)ga B) Vasilevsga C) Qoonga D) Hadivga
11. Qachon Zog'ariq, Bo'zsuv, Darg'om kanallari barpo etilgan?
A) V asr. B) VI asr. C) VII asr. D) IV asr.
12. Toshkent vohasi va Janubiy Qozog'iston yerlarining bir qismini suv bilan ta'minlab turgan kanallar?
A) Zarafshon va Vaxsh. B) Darg'om va Parak.
C) Zog'ariq va Bo'zsuv. D) Norin va Murg'ob.
13. Samarqand viloyati janubiy tumanlarining asosiy suv manbayi?
A) Zog'ariq. B) Bo'zsuv. C) Darg'om. D) Murg'ob.
14. Ipak yo'li savdosida sosoniy savdogarlari bilan raqobatda asosan kimlar vositachilik rolini o'ynardi?
A) Sug'diylar. B) Uyg'urlar.
C) Manjurlar. D) Xorazmiylar.
15. Eftallar qaysi davlatlar bilan bo'lgan xalqaro savdoda faol qatnashgan?
A) Xitoy, G'arbiy Rim imperiyasi, Eron va Misr bilan
B) Misr, Hindiston, Eron va Yunoniston bilan
C) Xitoy, Hindiston, Arabiston va Misr bilan
D) Xitoy, Hindiston, Eron va Vizantiya bilan
16. Eftallar davrida xalqaro savdo aloqalarining rivojlanishi bilan…?
A) Sosoniylarning kumush tangalaridan foydalaniladi.
B) Mamlakatda tanga pul muomalasi tartibga solinadi.
C) Mahalliy hokimlar tomonidan tangalar chiqariladi.
D) Davlatda savdogarlarning nufuzi mustahkamlanadi.
17. Ichki va tashqi savdo munosabatlarida eftallar dastavval kimlarning kumush tangalaridan keng

foydalanadilar?
A) Turkiya sultonlarining. B) Sosoniy hukmdorlarining
C) Bulg'or xoqonlarining. D)Vizantiya imperatorlarining
18. Qaysi shaharlarda mahalliy hokimlar tomonidan chiqarilgan chaqa tangalar mamlakatning ichki savdosida keng muomalada bo'lgan?
1. Buxoro 2. Poykand 3. Vardona 4. Naxshab
5. Samarqand 6. Xorazm
A) 1,2,3,4 B) 1,2,3,4,5 C) 1,2,3,4,5,6 D) 1,3,4,5
19. Ilk o'rta asrlarda o'troq aholining bir qismi sug'd tilida, ikkinchi qismi qaysi tilda so'zlashgan?
A) Turkiy. B) Xorazm. C) Forsiy. D) Arab.
20. Ilk o'rta asrlarda qaysi til xalqaro savdo tili sifatida Yettisuv va Farg'ona orqali Sharqiy Turkistonga kirib, Xitoy hududlarigacha yetib boradi?
A)Turkiy. B) Sug'd. C) Forsiy. D) Arab.
21. V-VI asrlarda qaysi yozuv tarqalgan edi?
A) Sug'd B) Xorazm C) Eftal D) A,B,C.
22. Eftallar xati qaysi yozuv asosida paydo bo'ladi?
A) Finikiya. B) Midiya. C) Baqtriya. D) Parfiya.
23. Eftallar yozuvi necha harfdan iborat bo'lgan?
A) 25. B) 26. C) 27. D) 28.
24. Markaziy Osiyodagi eftallar qaysi dinlarga e'tiqod qilishgan?
1. Mitra. 2. Budda. 3. Moniy. 4.Mazda 5. Shomon.
6. Zardusht. 7.Siyovush 8.Anahita 9. Nasroniy.
A) 1,2,3,4,5,6 B) 1,2,3,4,5,6,7
C) 1,2,3,4,5,6,7,8 D) 1,2,3,4,5,6,7,8,9
25. Qachon O'rta Osiyoda shishasozlik rivojlangan?
A) V asr. B) VI asr. C) VII asr. D) VIII asr.
26. O'rta Osiyo shishasi rangdorligi, yarqiroqligi va tiniqligi jihatidan qaysi davlat shishasidan ustun turgan?
A) Xitoy. B) Vizantiya. C) Eron. D) Hindiston.
27. Qaysi davlat hukmdorlari o'z saroylarini bezashda O'rta Osiyodan keltirilgan rangli shishadan foydalanganlar?
A) Xitoy. B) Vizantiya. C) Eron. D) Hindiston.
28. O'rta Osiyo aholisining madaniy an'analari qo'shni mamlakatlar, xususan, qaysi mamlakatlar tasviriy uslublari bilan omixtalashib, ilk o'rta asrlar madaniyatining shakllanishida mustahkam poydevorga aylanadi?
1. Xitoy. 2. Vizantiya. 3. Eron. 4. Hindiston.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.
29. Eftaliylar yozuviga xos bo'lgan xususiyatlarni aniqlang.
1) Xorazm yozuvining vujudga kelishiga asos bo'lgan
2) Baqtriya yozuvi asosida paydo bo'lgan
3) o'ngdan chapga tomon ko'ndalangiga yozilgan
4) 25 harfdan iborat
5) Sug'd yozuvi asosida vujudga kelgan
6) chapdan o'ngga tomon ko'ndalangiga yozilgan
7) 26 harfdan iborat
8) Oromiy yozuvi asosida vujudga kelgan
A) 1,3,5,7 B) 2,4,6 C) 5,6 D) 2,3,7,8

5-§. O'RTA OSIYO XALQLARI TURK XOQONLIGI DAVRIDA

1. Qachon Turk xoqonligi tashkil topgan?
A) 549-yil B) 550-yil C) 551-yil D) 552-yil
2. Turk xoqonligining asoschisi kim edi?
A) Usmon. B) Istami. C) Bumin. D) Abruy.
3. VI asr o'rtalarida qayerda Turk xoqonligi vujudga keldi?
A) Yettisuv va Sharqiy Ural.
B) Xitoy va G'arbiy Kavkaz.
C) Bolqon va Shimoliy Eron.
D) Oltoy va Janubiy Sibir.
4. Qachon Bumin "xoqon" deb e'lon qilindi?
A) 549-yil B) 550-yil C) 551-yil D) 552-yil
5. Qayer Turk xoqonligining markazi qilib belgilanadi?
A) Yettisuv B) Kavkaz C) Xuroson D) Oltoy
6. Turklarning g'arbga tomon yurishlariga kim boshchilik qiladi?
A) Usmon B) Istami C) Bumin D) Abruy
7. Kimga "Yabg'u xoqon" degan unvon beriladi?
A) Usmon B) Istami C) Bumin D) Abruy
8. Qachon turklar Sirdaryo va Orol dengizi bo'ylarigacha cho'zilgan keng o'lkalarni egallaydilar?
A) 553-yil B) 554-yil C) 555-yil D) 556-yil
9. Sirdaryo va Orol bo'ylarigacha cho'zilgan keng o'lkalarni egallagan Turk xoqonligi chegaralari qaysi davlat hududlariga borib yondoshadi?
A) Xitoy davlati B) Sosoniylar davlati
C) Eftaliylar davlati D) Vizantiya imperiyasi
10. Sosoniylar qayerlarni eftallardan tortib oladilar?
1. Toxariston. 2. Chag'oniyon.
3. Badaxshon. 4. Qo'bodiyon.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.
11. Turk xoqonligining eftallar bilan to'qnashishi muqarrar edi. Bunday murakkab siyosiy vaziyat xoqonlikni avval qaysi mamlakat bilan yaqinlashtiradi?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston
12. Turk xoqonligining eftallar bilan to'qnashishi muqarrar edi. Bunday murakkab siyosiy vaziyat xoqonlikni so'ngra qaysi mamlakat bilan yaqinlashtiradi?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston.
13. Nima sababdan turklarning eftaliylar bilan to'qnashishi arafasida Eron davlati va Turk xoqonligi yaqinlasha bordi?
A) Sosoniylar eftaliylardan o'zlarining Marv va Badaxshon hududlarini qaytarib olishi kerak edi
B) Turklar va sosoniylar o'rtasida tuzilgan shartnomaga ko'ra sosoniylar eftaliylar tasarrufidagi Toxariston va Chag'oniyonni olishi kerak edi
C) Eftaliylar tazyiqida yashagan sosoniylar bu

davlatning tamomila barbod boʻlishidan manfaatdor edi
D) Sosoniylar shohi turklarning yabgʻu xoqoni Istamiga kuyov bo’lgan edi
14. Qaysi Eron shohi Istamiga kuyov bo’lgan?
A) Kubod. B) Xusrav I. C) Pero’z. D) Shopur II.
15. Turklar qachon Eftallar davlati yerlariga bostirib kiradilar?
A) 561-yil. B) 562-yil. C) 563-yil. D) 564-yil.
16. Qaysi davlat askarlarining Balxga hujumi ko’magida turklar Eftallar davlati yerlariga bostirib kiradilar?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston
17. Parak (Chirchiq) vodiysining markazi qayer bo’lgan?
A) Sug’d B) Xorazm C) Choch D) Farg’ona
18. Turk xoqonligi tomonidan O'rta Osiyo shaharlarining egallanish ketma-ketligini to'g'ri belgilang.
A) Naxshab, Samarqand, Kesh va Choch, Buxoro
B) Buxoro, Samarqand, Kesh va Naxshab, Choch
C) Choch, Samarqand, Kesh va Naxshab, Buxoro
D) Choch, Samarqand, Buxoro, Kesh va Naxshab
19. Buxoroda turklar va eftallar o’rtasidagi shiddatli jang necha kun davom etgan?
A) 5 kun. B) 6 kun. C) 7 kun. D) 8 kun.
20. Turk xoqonligi qachon Eftallar davlatini bosib olgan?
A) 561-565-yillarda B) 562-566-yillarda.
C) 563-567-yillarda D) 564-568-yillarda.
21. 563-yilda Eftallar davlati hududiga bostirib kirgan turklar Zarafshon vodiysidagi qaysi hududlarni egallab, Buxoroga yaqinlashadilar?
A) Samarqand, Kesh va Naxshabni
B) Xo'jand, Talos va Naxshabni
C) Samarqand, Chog'aniyon va Xuttalonni
D) Ustrushona, Samarqand va O'zganni
22. Eftallar davlatining merosi o’zaro bo’linib, Amudaryoning janubiy qirg’oqlarigacha bo’lgan viloyatlar qaysi davlat tasarrufiga o’tadi?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston.
23. Eftallar davlatining merosi o’zaro bo’linib, Amudaryoning o’ng sohillari bo’ylab Kaspiy dengizigacha cho’zilgan yerlar qaysi davlat tasarrufiga o’tadi?
A) Turk xoqonligi B) Kidariylar davlati
C) Xazar xoqonligi D) Xioniylar davlati.
24. Eftallar davlati qulagach, qaysi davlat Amudaryodan to Suriyaga qadarli Ipak yo’li ustida haqiqiy sarbon bo’lib oladi?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston.
25. Eftallar davlati qulagach, qaysi davlat Uzoq Sharqdan Eron hududlarigacha karvon yo’li nazoratini o’z homiyligi ostiga olgan?
A) Turk xoqonligi B) Kidariylar davlati.
C) Xazar xoqonligi D) Xioniylar davlati.
26. Ilk oʻrta asrlardagi qudratli Eftaliylar davlati nechanchi yillarda va qaysi davlatlarning zarbalari natijasida barbod bo’ldi?
A) 563-567-yillarda janubdan Eron sosoniylari va shimoldan Turk xoqonligi zarbalari natijasida
B) 569-583-yillarda janubdan Vizantiya va shimoldan Turk xoqonligi zarbalari natijasida
C) 563-564-yillarda shimolda Turk xoqonligining zarbasi natijasida
D) 567-583-yillarda janubda Eron sosoniylari va shimolda Turk xoqonligi zarbalari natijasida
27. Turk xoqonligi qanchalik katta bo’lmasin, chinakam markazlashgan davlat emas edi. Uning asosi nimadan iborat bo’lgan?
A) Turkiy tilda so’zlashuvchi qabilalar ittifoqidan.
B) Xoqon hokimiyad urug’-aymoq udumlaridan.
C) Bo’ysundirilgan mahalliy tarqoq davlatlardan.
D) Harbiy-ma’muriy boshqaruvidagi organlardan.
28. Turk xoqonligi hukmdorining hokimiyati...
A) Qishloqlarda eng nufuzli dehqonlar qoʻlida edi
B) Xalq hokimiyatiga asoslangan edi
C) Barcha huquqlarga ega bo'lgan yakka hokimlikka asoslangan edi
D) Urugʻ-aymoq udumlariga tayangan harbiy-ma’muriy boshqaruvga asoslangan edi
29. Turk xoqonligida ko'chmanchi chorvador aholi qanday nom bilan yuritilgan?
A) “Ixshid” yoki “qizil ixshid”.
B) “Budun” yoki “qora budun”
C) “Majus” yoki “sariq majus”.
D) “Akkor” yoki “ko’k akkor”.
30. O’n o’q budun yoki elning hokimi qanday nom bilan atalardi?
A) “Muqto” yoki “iqtodor”.
B) “Tavg’ach” yoki “bug’ro”.
C) “Yabg’u” yoki “jabg’u”.
D) “Barzikor” yoki “qo’shchi”.
31. Turk xoqonligida yabg’u darajasiga faqat kimlar ko’tarilardi?
A) Janglarda o’zini ko’rsatgan jasur harbiylargina.
B) Xoqon urug’iga qon-qarindosh bo’lganlargina.
C) Viloyatda nufuzi katta bo’lgan oqsoqollargina.
D) Davlat oldida maxsus xizmat ko’rsatganlargina.
32. Turk xoqonligida o’n ming qo’shin qo’mondoni nima deb yuritilgan?
A) “Shod”. B) “Ariz”. C) “Cho’r”. D) “Amid”.
33. Turklar mahalliy aholidan qanday soliq undirib olish bilan cheklanadilar?
1. Ushr. 2. Shulen. 3. Boj. 4. Yasoq.
A) 1-2 B) 3-4 C) 1-3 D) 2-4-6
34. VI asrda qaysi hududlarda oʻndan ortiq voha hokimliklari mavjud edi?
1. Chirchiq 2. Zarafshon 3. Qashqadaryo
4. Amudaryo 5. Murg’ob
A) 1,2 B) 1,2,3 C) 1,2,3,4 D) 1,2,3,4,5
35. Turk xoqonligida dehqonlar va chorvadorlardan

olinadigan soliq qanday atalgan?
A) Ushr B) Shulen C) Boj D) Yasoq
36. Qanday omillar Turk xoqonligining markazlashgan davlatga aylanishiga imkon bermadi?
A) Katta qabilalar yoki qabilalar ittifoqining markaziy hokimiyatga bo‘ysunmaslikka intilishi, hududlardagi hokimliklarning mustaqil bo‘lishga intilishi;
B) Janubdan doimiy sosoniylar tazyiqi
C) Eftaliylar avlodlarining hokimiyatni o‘z qo‘liga olishga intilishi;
D) O‘zaro olib borilgan urushlar natijasida
37. Qachon Turk xoqonligi Sharqiy turk xoqonligi va G’arbiy turk xoqonligiga bo’linib ketadi?
A) VI asming 60-yillari oxirlarida.
B) VI asming 70-yiIlari oxirlarida.
C) VI asming 80-yillari oxirlarida.
D) VI asming 90-yillari oxirlarida.
38. Turk xoqonligi qanday sabablarga ko’ra bo’linib ketgan?
1. Katta-katta qabilalar yoki qabilalar ittifoqi markaziy hokimiyatga bo’ysunmaslikka intilganlar.
2. Turk xoqonligi tasarrufida bo’lgan hududlardagi hokimlar mustaqil bo'lishni istar edilar.
3. Vizantiya, Xitoy va Eron bilan doimiy raqobat xoqonlik ahvolini yanada og’irlashtirgan.
4. O'zaro ichki kurashlar natijasida mamlakat qishloq xo’jaligi tanazzulga uchrab qolgan.
5. Og’ir ijtimoiy zulmga qarshi ko’tarilgan xalq qo’zg’olonlari markaziy hokimiyatni zaiflashtirdi.
6. Eftallar davlati barham topgandan so’ng Buyuk ipak yo’li o’z ahamiyatim yo’qotib bordi.
A) 1-2-3 B) 4-5-6 C) 1-3-5 D) 2-4-6
39. Turk xoqonligi ikkiga bo’linib ketgach Buyuk turk xoqonligi barpo etilgan el-yurt .... sharqidan to Uzoq Sharqgacha bo’lgan hudud Sharqiy turk xoqonligi tasarrufida bo’lgan?
A) Oltoy tog’lari B) Pomir tog'lari
C) Oloy tog'lari D) Gobi sahrosi
40. Quyidagi qaysi hududlar G‘arbiy turk xoqonligi tarkibiga kirgan?
A) Yettisuv, Sharqiy Turkiston, Sirdaryo va Amudaryo havzalari
B) Sharqiy Xitoy, Oltoy va Yettisuvning shimoliy qismi
C) Shimoliy Xitoy, Janubiy Sibir va Urxun havzasi
D) Shimoliy Xitoy, Mo‘g‘uliston va G‘arbiy Sibir
41. Quyidagi qaysi hududlar Sharqiy Turк xoqonligi tarkibiga kirgan?
A) Yettisuv, Sharqiy Turkiston, Sirdaryo va Amudaryo havzalari
B) Sharqiy Xitoy, Oltoy va Yettisuvning shimoliy qismi
C) Shimoliy Xitoy, Janubiy Sibir va Urxun havzasi
D) Shimoliy Xitoy, Mo'g'iliston va G‘arbiy Sibir
42. Sharqiy turk xoqonligining poytaxti?
A) Bolasog’un B) Suyob C) Yangikent
D) O’tukan
43. G’arbiy turk xoqonligining markazi qayerda joylashgan?
A) Yettisuv B) Kavkaz C) Xuroson D) Oltoy
44. O’tukan vodiysi qayerda joylashgan?
A) Mesopotamiya B) Mo’g’uliston
C) Movarounnahr D) Mavritaniya

6-§. G‘ARBIY TURK XOQONLIGI

1. Sharqiy turk xoqonligi aholisining asosiy qismi nima bilan shug’ullangan?
A) Dehqonchilik B) Hunarmandchilik.
C) Chorvachilik D) Savdo-sotiq.
2. Ga’rbiy turk xoqonligi aholisining asosiy qismi nima bilan mashg'ul edi?
A) Dehqonchilik, hunarmandchilik va savdo-sotiq
B) Dehqonchilik C) Chorvachilik D) Savdo-sotiq
3. Qachon G’arbiy turk xoqonligi nihoyatda kuchayadi?
A) VII asming birinchi choragida.
B) VII asming ikkinchi choragida.
C) VII asming birinchi yarmi
D) VII asming ikkinchi yarmi
4. G’arbiy turk xoqonligi nihoyatda kuchaygan davrida uning sharqiy chegarasi qayerga borib taqaladi?
A) Yettisuv B) Kavkaz C) Xuroson D) Oltoy
5. G’arbiy turk xoqonligi nihoyatda kuchaygan davrida uning janubiy chegarasi qayerga borib taqaladi?
A) Yoyiq (Ural) daryosi bo’ylari.
B) Itil (Volga) daryosi bo’ylari.
C) Sind (Hind) daryosi bo’ylari.
D) Tigr (Dajla) daryosi bo’ylari.
6. To’ng yabg’u nechanchi yillarda hukmronlik qilgan?
A) 617-629-yillarda B) 618-630-yillarda.
C) 619-631-yillarda D) 620-632-yiIlarda.
7. Kim hukmronlik qilgan davrda G’arbiy turk xoqonligida boshqaruv tartiblari isloh qilinadi?
A) Bilga xoqon B) To’ng yabg’u.
C) Qoracho’rin D) Sheri Kishvar
8. O’rta Osiyo, Sharqiy Turkiston va Toxaristonning deyarli mustaqil hokimliklari ustidan siyosiy nazorat kuchaytiriladi. Ular huzuriga xoqonlikning noiblari - ... yuboriladi?
A) Ixshid B) Yabg’u C) Tudun D) Dehqon
9. G’arbiy turk xoqonligida mahalliy hokimlarga xoqon tomonidan qanday unvon berilgan?
A) Ixshid B) Yabg’u C) Tudun D) Dehqon
10. G‘arbiy turk xoqonligida nima maqsadda mahalliy hukmdorlarga “yabg‘u” unvoni berilgan?
A) Mamlakatdagi urug’ va qabilalami xoqonlik ma’muriyati bilan bevosita bog‘lash
B) Viloyat hokimlarini rag‘batlantirish va hukmdor

faoliyatini qo‘llab-quvvatlash
C) Mamlakatdagi tarqoq urug‘ va qabilalarni birlashtirish
D) Viloyat hokimlarining xoqonlik ma’muriyati bilan bevosita bog‘lash va ular ustidan nazoratni kuchaytirish

11. G‘arbiy turk xoqonligining zaiflashishiga sabab nima edi?
A) O‘zaro ichki kurash B) Eron davlatining tazyiqi
C) Ko‘chmanchi yuechji qabilalarining hujumi
D) Sharqiy turk xoqonligining tazyiqi

12. Turk xoqonligi davrida ichki va tashqi savdo-sotiqda kimlarning mavqeyi baland edi?
A) Farg'ona savdogarlarining B) Sug‘d savdogarlarining
C) Yettisuv savdogarlarining
D) Badaxshon savdogarlarining

13.Yasoq bu ....
A) Xoqonlik xonadonidan bo’lgan yurt hokimi
B) Dehqonlar va chorvadorlardan olinadigan soliq
C) Maxsus undiriladigan soliq turi
D) Tobe hukmdor o‘z xojasiga to‘laydigan to‘lov

14. VII asming birinchi yarmida G’arbiy turk xoqonligi bilan qaysi mamlakat o’rtasida ayniqsa iqtisodiy aloqalar faollashdi?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston.

15. VII asming birinchi yarmida G’arbiy turk xoqonligidan Xitoyga necha marotaba savdo elchiligi yuboriladi?
A) 9 B) 10 C) 11 D) 12

16. Abruy boshchiligida xalq qo’zg’oloni qayerda bo’lgan?
A) Xorazm B) Samarqand C) Buxoro
D) Toshkent

17. Abruy boshchiligida xalq qo’zg’oloni qachon bo’lgan?
A) 583-584-yillarda B) 584-585-yillarda
C) 585-586-yillarda D) 586-587-yillarda

18. Abruy boshchiligidagi qo’zg’olondan vahimaga tushgan mulkdor dehqonlar va boy savdogarlar Buxoro viloyatini tark etib, qaysi shaharlar atrofiga borib o’mashadilar?
1.Turfan 2. Toshkent 3.Turkiston 4. Taroz
A) 1-2 B) 3-4 C) 1-3 D) 2-4

19. Abruy boshchiligidagi qo’zg’olonchilarga qarshi kurashda qaysi turk xoqonidan yordam berishni so’raganlar?
A) Bilga xoqon. B) To’ng yabg’u.
C) Qoracho’rin. D) Sheri Kishvar.

20. Abruy boshchiligidagi qo’zg’olonchilarga qarshi turk xoqoni kim boshliq qo’shin yuboradi?
A) Bilga xoqon. B) To’ng yabg’u.
C) Qoracho’rin. D) Sheri Kishvar.

21. El Arslon kim?
A) Bilga xoqon. B) To’ng yabg’u.
C) Qoracho’rin. D) Sheri Kishvar.

22. Abruy boshchiligida xalq qo’zg’oloni nima uchun sodir bo’lgan?
A) Turk xoqoni zulmiga qarshi
B) Mahalliy hukmdorlarning bedodligi, soliqlarning ko’pligiga qarshi
C) Qashshoqlik, jabr-zulm, dehqonlar asoratiga qarshi
D) Aholi qo’lidagi yer-suvning tortib olinishiga qarshi

23. Abruy kim bo’lgan?
A) Mahalliy mulkdor B) Xoqon xonadoniga mansub
C) Cho’pon D) Xoqon sarkardalaridan biri

7-§. MAHALLIY HOKIMLIKLARNING TASHKIL TOPISHI

1. V-VII asrlarda O’rta Osiyoda qanchadan ortiq mustaqil hokimliklar tashkil topadi?
A) 13 B) 14 C) 15 D) 16

2. Ilk o‘rta asrlarda mahalliy hokimliklar markaziy hokimiyatga boj to‘lab turish bilan ...
A) O‘z mustaqilligini ma’lum darajada saqlab qoladilar
B) Hokimliklar orasida o‘z mavqeni oshirib olardilar
C) Hokimning o‘zgartirilmasligini birmuncha saqlab qolardilar
D) Birmuncha vaqtga bo‘lsa-da mustaqil ish yuritardilar

3. O’rta Osiyoda mustaqil hokimliklar orasida eng yirigi qaysi edi?
A) Sug’d B) Xorazm C) Choch D) Farg’ona

4. O’rta asr davlatlari birlashmasi ittifoqida ..... katta siyosiy nufuzga ega bo’lgan.
A) Choch tudunlari B) Toxariston yabg’ulari
B) Sug’d ixshidlari D) Eloq dehqonlari

5. Sug’d ittifoqida Zarafshon va Qashqadaryo vodiylarida joylashgan Samarqand, Buxoro, Kesh vohalarining nechta yirik mulklari birlashgan edi?
A) 9. B) 10. C) 11. D) 12.

6. Sug’diylar dehqonchilik va bog’dorchilik, ayniqsa nimada nihoyatda omilkor edilar?
A) Kulolchilik. B) Yilqichilik.
C) Qurolsozlik. D) Uzumchilik.

7. Qayerning hisori qo’ylari va tulporlari juda mashhur edi?
A) Sug’d. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg’ona.

8. Qachon hadya tariqasida Samarqanddan yuborilgan dubulg’adan nusxa olib, o’sha davlat qurolsozlari qo’shinni temir qalpoq (dubulg’a) lar bilan ta’min etganlar?
A) 680-yilda B) 718-yilda C) 736-yilda
D) 627-yilda

9. Hadya tariqasida Samarqanddan yuborilgan dubulg’adan nusxa olib, qaysi davlat qurolsozlari qo’shinni temir qalpoq (dubulg’a) lar bilan ta’min etganlar?

A) Xitoy. B) Vizantiya. C) Eron. D) Hindiston.
10. Toxariston necha tog' va tog'oldi viloyatlaridan iborat edi?
A) 25. B) 26. C) 27. D) 28.
11. Qaysi shahar Toxariston poytaxti bo'lgan?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.
12. Toxariston qaysi hududlarni o'z ichiga olgan?
1. Janubiy O'zbekiston 2. Sharqiy Eron 3. Shimoliy Afg'oniston 4. Janubiy Tojikiston 5. O'rta Osiyo
A) 1,2,3 B) 1,3,4 C) 1,4,5 D) 2,4,5
13. Toxariston hukmdorlari dastlab ... keyinchalik ... nom bilan atalgan
A) Malikshoh, yabg'u B) Ixshid, Malikshoh
C) Tudun, yabg'u D) Yabg'u, malikshoh
14. Toxariston necha harfli yozuvga ega bo'lgan?
A) 25. B) 26. C) 27. D) 28.
15. Toxariston aholisining asosiy qismi nima bilan shug'ullangan?
A) Dehqonchilik. B) Hunarmandchilik.
C) Chorvachilik. D) Savdo-sotiq.
16. Toxaristonda hunarmandchilikning qaysi sohalari taraqqiy etgan?
1. Kulolchilik. 2. To'qimachilik 3. Qurolsozlik.
4. Shishasozlik 5. Zargarlik 6. Teri-ko'nchilik
A) 1,3,6 B) 2,3,4 C) 1,5,6 D) 1,3,4
17. Toxariston shimolda qaysi tog'lar bilan chegaralangan?
A) Pomir. B) Zarafshon. C) Hisor. D) Hindikush.
18. Toxariston janubda qaysi tog'lar bilan chegaralangan?
A) Pomir. B) Zarafshon. C) Hisor. D) Hindikush.
19. Toxariston sharqda qaysi tog'lar bilan chegaralangan?
A) Pomir. B) Zarafshon. C) Hisor. D) Hindikush.
20. Toxariston g'arbda qaysi vodiylar bilan chegaralangan?
A) Farg'ona va Naxshab. B) Yorkand va Talos.
C) Murg'ob va Xerirud. D) Kashmir va Panjob.
21. Qaysi tarixiy viloyatning nomi mil. avv. II asrda Yunon - Baqtriya davlatini qulatgan chorvador qabila yuechjilarlar nomidan olingan?
A) Toxariston. B) Chag'oniyon.
C) Badaxshon. D) Qo'bodiyon.
22. Toxariston qaysi mamlakatlar bilan savdo-madaniy aloqalar o'rnatgan?
1. Hindiston 2. Xitoy
3. Yaqin va Uzoq Sharq 4. Kichik Osiyo
A) 1,2 B) 2,3 C) 1,3 D) 3,4
23. Koson, Axsikat (Xushkat) va Quva (Qubo) kabi yirik markaziy shaharlar qayerda bo'lgan?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
24. Ilk o'rta asrlarda qayerdan qo'shni mamlakatlarga bo'yoq, rangli shisha buyumlar va dori-darmonlar chiqarilgan?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
25. Qurama va Qoramozor tog'lari yonbag'irlarida qadimdan aholi nima bilan shug'ullanilgan?
A) Kulolchilik. B) Yilqichilik.
C) Qurolsozlik. D) Uzumchilik.
26. Ilk o'rta asrlarda qaysi shahar Choch poytaxti bo'lgan?
A) Binkat. B) Choch. C) Tunkat. D) Shosh.
27. Ilk o'rta asrlarda qaysi shahar Eloq poytaxti bo'lgan?
A) Binkat. B) Choch. C) Tunkat. D) Shosh.
28. Ilk o'rta asrlarda Eloq hokimlari nima deb atalardi?
A) Ixshid. B) Yabg'u. C) Tudun. D) Dehqon.
29. Ilk o'rta asrlarda Choch hokimlari nima deb atalardi?
A) Ixshid. B) Yabg'u. C) Tudun. D) Dehqon.
30. Ilk o'rta asrlarda Farg'ona hokimlari nima deb atalardi?
A) Ixshid. B) Yabg'u. C) Tudun. D) Dehqon.
31. V-VII asrlarda qaysi vodiylarda ikkita hokimlik: Choch va Eloq mavjud bo'lgan?
A) Chirchiq va Ohangaron B) Farg'ona va O'sh
C) Zarafshon va Chirchiq D) Sirdaryo va Norin
32. VII asming dastlabki choragida G'arbiy turk xoqonligi hukmdorlik qarorgohini qayerga ko'chiradi?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
33. Qayerda hukmdor va malika uchun Yabg'ukat va Xotunkat kabi o'ziga xos qarorgohlar bino qilindi?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
34. Qayerni tangalarining old betida hukmdor surati, teskari tomonida ot, gajak dumli bars yoki qoplon tasviri, ba'zan sulolaviy ayri tamg'a tushirilgan?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
35. Qaysi omil qadimgi turkiylar davlatchiligida hukmdorning malikasi - xvatun (xotun) vazirlik darajasiga ega bo'lib, davlat boshqaruvida faol ishtirok etganligidan dalolat beradi.
A) Malikaning alohida shaharda o'z saroyiga ega bo'lishi
B) Malika nomidan old tomoniga surati tushirilgan tangalarning zarb qilinishi
C) Ayrim harbiy yurishlarga malikaning boshchilik qilishi
D) Ayrim tangalarda hukmdorga yonma-yon malika tasviri ham tushirilishi
36. Qaysi omil Choch va Eloqqa ichki va tashqi savdo - sotiqning kengayib, shaharlarining gavjumlashuviga imkon beradi?
A) Karvon yo'lining o'lka orqali o'tishi
B) Turk xoqonlarining ularning ichki ishlariga aralashmasligi
C) Mahalliy hokimlar o'rtasida tuzilgan ittifoqchilik
D) Mahalliy hokimlarning yuritgan oqilona siyosati
37. Quyidagi qaysi hudud hukmdorlari "ixshid" deb atalgan?

A) Choch va Eloq B) Sug‘d va Farg‘ona
C) Sug‘d va Toxariston D) Toxariston va Choh

38. Farg‘onaning qaysi tog‘lari yonbag‘rlarida qadimdan jahonga mashhur bo'lgan tulpor otlarni yetkazib beruvchi yilqichilik bilan shug‘ullanilgan?
A) Bo‘ysun va Shohimardon B) Qurama va Shohimardon
C) Qoramozor va Bo‘ysun D) Qurama va Qoramozor

39. Ilk o'rta asrlarda O'rta Osiyo hokimliklarida boshqaruv ma'muriyatining asosiy vazifasi nimadan iborat bo'lgan?
A) Fuqarolardan boj, soliq va yasoqlarni o'z vaqtida yig'ib olish, jamoat ishlariga ularni safarbar etishdan
B) Fuqarolardan boj, soliq va yasoqlarni o'z vaqtida yig'ib olish va ularni vaqtida xoqon saroyiga yetkazish
C) Mahalliy hokimlikda tinchlikni saqlash va yig'ilgan soliqni xoqon saroyiga yetkazish
D) Xoqonga belgilangan soliq va qoshinni to'plab berish

40. Ilk o'rta asrlarda istehkomli qasr, qo'rg'on va ko'shklar asosan qanday vazifani o'tagan?
1. Tashqi dushman hujumiga qarshi mudofaa inshooti.
2. Chokarlar to'planadigan joy.
3. Ma'muriy markaz.
4. Oziq-ovqat va qurol-yarog' saqlanadigan ombor.
5. Diniy marosimlar o'tadigan joy.
6. Asirlar saqlanadigan manzil.
7. Dehqonlar yashaydigan uy.
8. Elchilarni qabul qiladigan saroy.
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.

41. O'rta asrlarda shaharlar necha qismdan iborat bo'lgan?
A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

42. O'rta asrlarda shaharning hokim qasri joylashgan qismi qanday atalgan?
A) Rabod. B) Shahriston. C) Kuhandiz. D) Qo'rg'on.

43. O'rta asrlarda shaharning tashqi mavzesi qanday atalgan?
A) Rabod. B) Shahriston. C) Kuhandiz. D) Qo'rg'on.

44. O'rta asrlarda shaharning ichki qismi qanday atalgan?
A) Rabod. B) Shahriston. C) Kuhandiz. D) Qo'rg'on.

45. O'rta asrlarda yashagan arab mualliflarining qayd etishicha, birgina Binkat shahrining qancha darvozasi bo'lgan?
A) 19. B) 20. C) 21. D) 22.

46. Binkat qaysi shaharning o'rta asrlardagi nomi?
A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

47. O'rta asrlarda yashagan qaysi arab mualliflari Binkat shahrining qancha darvozasi bo'lganligini qayd etgan?
A) Ibn Battuta va Ibn Dast B) Ibn Xavqal va Ishtaxriy
C) Ibn Fadlan va Al Masudiy D) Ibn Battuta va Ishtaxriy

8-§. VI–VII ASRLARDA MADANIY HAYOT

1. Sug'd va Xorazm yozuvlari qaysi yozuv asosida maydonga kelgan edi?
A) Oromiy B) Shumer C) Turkiy D) Yunon.

2. Toxar yozuvi qaysi yozuv asosida shakllangan edi?
A) Finikiya. B) Midiya. C) Baqtriya. D) Parfiya.

3. V-VII asrlarda O‘rta Osiyo hududida xat, hujjat va ayrim axborotlar kabi maktubotlar asosan nimaga bitilardi?
A) Charm, sopol, qog'ozga B) Qog'ozga
C) Mum surkalgan taxtachalarga
D) Charm, yog'och, sopolga

3. Quyidagi qaysi yodgorliklardan sug‘d yozuvlari namunalari topilgan?
1) Qal'ai Mug‘ 2) Ajinatepa 3) Bolaliktepa
4) Varaxsha 5) Turfan 6) Qiziltepa
7) Kaltaminor 8) Afrosiyob
A) 1,5,7 B) 1,5,8 C) 2,4,6,8 D) 1,3,5,7

4. Sug'dda o'g'il bolalar necha yoshga to'igach, yozuv va hisobga o'rgatilar edi?
A) 5 yosh. B) 6 yosh. C) 7 yosh. D) 8 yosh.

5. Sug'dda o'g'il bolalar necha yoshga kirganlarida savdo ishlarini o'rganish uchun o'zga mamlakatlarga jo'natilar edi?
A) 17 yosh. B) 18 yosh. C) 19 yosh. D) 20 yosh.

6. Turkiy run (ko'kturk) yozuvi qancha harflardan iborat edi?
A) 37-39 harflardan. B) 38-40 harflardan.
C) 39-41 harflardan. D) 40-42 harflardan.

7. Turkiy run (ko'kturk) yozuvi nimalarga o'yib yozishga nihoyatda qulay edi?
A) Sopol va metall. B) Qog'oz va teri.
C) Tosh va yog'och. D) Suyak va teriga

8. Qadimgi ko'k turk bitiklari (Kultegin va Bilga xoqon bitiklari) qayerlardan tashqari, Yettisuv, Farg'ona va Zarafshon vodiylaridan topilib, o'rganilgan?
A) Sibir va Janubiy Hindiston.
B) Kavkaz va Shimoliy Xitoy.
C) Bolqon va G'arbiy Turkiya.
D) Oltoy va Sharqiy Turkiston.

9. VI-VII asrlarda O'rta Osiyo aholisining ko'pchiligi qaysi dinga e'tiqod qilgan?
A) Nasroniylik. B) Zardushtiylik.
C) Buddaviylik. D) Shomoniylik.

10. Qayer Markaziy Osiyoda budda va moniylik dinlarini tarqalishi va rivojida muhim rol o'ynagan?
A) Toxariston. B) Chag'oniyon.
C) Badaxshon. D) Qo'bodiyon.

11. Toxariston aholisi qaysi dinga e'tiqod qilgan?
A) Islom. B) Xristian. C) Budda. D) Zardusht.

12. Qayer Sug'ddagina emas, balki butun O'rta Osiyoda nasroniylik markazlaridan hisoblanardi?
A) Xorazm viloyatining Urganch tumani.
B) Farg'ona viloyatining Rishton tumani.
C) Samarqand viloyatining Urgut tumani.
D) Toshkent viloyatining Chinoz tumani.
13. Qaysi diniy ta'limot bo'yicha olamning ibtidosi ikki qarama-qarshi yaratuvchi - yorug'lik va ezgulik hamda zulmat va yovuzlikdan iboratdir?
A) Moniy. B) Shomon. C) Budda. D) Zardusht.
14. Nimalar moniy dinining arkoni hisoblangan?
1. Namoz. 2. Kalima. 3. Haj.
4. Ibodat. 5. Ro'za. 6. Sadaqa.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.
15. Turk xoqonligining chorvador aholisi qadimdan qaysi dinga sig'inib kelgan?
A) Nasroniylik. B) Zardushtiylik.
C) Buddaviylik. D) Shomoniylik.
16. Qaysi din jon va ruhlarga, ota-bobolar ruhiga sig'inish e'tiqodini tarbiyalagan?
A) Nasroniylik. B) Zardushtiylik.
C) Buddaviylik. D) Shomoniylik.
17. Qadimgi turklar o'z dinini nima deb yuritganlar?
A) "Toq". B) "Ayl". C) "Lak". D) "Qam".
18. Qaysi din Ko'k Tangriga sig'inuvchi yakka xudolik dini?
A) Nasroniylik. B) Zardushtiylik.
C) Buddaviylik. D) Shomoniylik.
19. Ko'k Tangri sharafiga nima qurbonlik uchun so'yilgan?
A) Oppoq junli qo'y. B) Bir yashar tuya.
C) Ikki shohli ho'kiz. D) Qora qashqa ot.
20. Bolaliktepa yodgorligi qayerda joylashgan?
A) Buxoro vohasi. B) Surxon vohasi.
C) Xorazm vohasi. D) Navoiy vohasi.
21. Ilk o'rta asrlarga oid quyidagi yodgorliklardan qaysi birlari Zarafshon vodiysida joylashgan?
A) Panjikent, Afrosiyob, Varaxsha
B) Bolaliktepa, Afrosiyob, Varaxsha
C) Ajinatepa, Afrosiyob, Varaxsha
D) Panjikent, Afrosiyob, Bolaliktepa
22. O'rta asrlarda shahriston maydoni qancha maydonni egallagan?
A) 15 ga B) 20 ga C) 25 ga D) 30 ga
23. Qaysi sharlarning maydoni 20 ga dan oshmagan?
1. Buxoro 2. Samarqand 3. Varaxsha 4. Poykand
A) 1,2 B) 2,3 C) 1,4 D) 2,4
24. Qaysi shahar maydon 200 ga bo'lgan?
A) Samarqand B) Choch
C) Farg'ona D) Buxoro
25. Haykaltaroshlik rivojida ayniqsa qaysi din kuchli ta'sir ko'rsatgan?
A) Islom. B) Xristian. C) Budda. D) Zardusht.
26. Qayerlardan buddaning bahaybat haykallari topilib, o'rganildi?
1. Sharqiy Turkistondagi Turfandan.
2. Surxon vohasidagi Bolaliktepadan.
3. Farg'ona vodiysidagi Quvadan.
4. Qo'rg'ontepayaqinidagi Ajinatepadan.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4,
27. Ajinatepa buddasi haykalining bo'yi necha metrga boradi?
A) 9 metr. B) 10 metr. C) 11 metr. D) 12 metr.
28. Ilk o'rta asr ganchkorligi san'atining nodir yodgorligi namunalari qaysi manzilgoh topilmalari orqali tadqiq etildi?
A) Afrosiyob. B) Ayritom. C) Varaxsha. D) Xolchayon.
29. Qaysi yodgorlikdan arfa (chiltor) chalayotgan qiz topilgan tasviri?
A) Afrosiyob. B) Ayritom. C) Varaxsha.
D) Xolchayon.
30. Ilk o'rta asrlarda san'at sohasida qayer qiziqchilari bilan shuhrat topgan edi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro.
D) Toshkent.
31. Ilk o'rta asrlarda san'at sohasida qayer naychilari bilan shuhrat topgan edi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
32. Ilk o'rta asrlarda san'at sohasida qayer raqqos yigit va raqqosa qizlan bilan shuhrat topgan edi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
33. Choch raqqoslari ijro etgan mashhur "Choch raqsi" yoki doira chertmasiga imo bilan yelka uchirib tushadigan o'ynoqi "Doira raqsi" qaysi davlat a'yonlarini maftun etib, ularni hayratga solgan edi?
A) Xitoy. B) Vizantiya. C) Eron. D) Hindiston.
34. Ilk o'rta asrlarda birgina Buxoro shahrida usta hunarmandlar tomonidan necha turdagi cholg'u asboblari yasalgan?
A) 9. B) 10. C) 11. D) 12.
35. Bizning zamonamizgacha saqlanib qolgan Sug'd yozuvlari ilk o'rta asrlarga oid qaysi yodgorliklarda qayd etilib o'rganilgan?
A) Bolaliktepa, Afrosiyob va Bolasog'un shahari xarobalarida
B) Mug' qal'asi, Turfan shahri yaqini va Afrosiyobda
C) Varaxsha, Afrosiyob va Yerqo'rg'on shahar xarobalarida
D) Mug' qal'asi, Panjikent va Afrosiyob shahar xarobalarida
36. Ilk O'rta asrlarda O'rta Osiyoda tashkil topgan hokimliklarga oid malumotlarni aniqlang.
1) … mustaqil hokimliklar orasida eng yirigi edi.
2) … da ayniqsa qurolsozlik rivojlangan.
3) … qo'shni mamlakatlargabo'yoq, rangli shisha buyumlari va dori-darmonlar chiqargan.
4) … tangalarining old tarafiga hukmdor surati, ayrim tangalarida esa hukmdorga yonma yon malika surati tushirilgan
a) Choch b) Sug'd C) Farg'ona d) Toxariston
A) 1-b,2-a,3-d,4-c; B) 1-b,2-d,3-c,4-a;
C) 1-a,2-c,3-d,4-b; D) 1-d,2-b,3-a,4-c;

37. V asrning 20-yillarida kidariylarning o'lkamizga kirib kelish yo'nalishi qaysi javobda to'g'ri berilgan?
A) Yettisuv va Qoshg'ar orqali Zarafshon daryosi havzasiga
B) Kaspiy dengizi va Volga bo'yi orqali Xorazm hamda Amudaryo havzasiga
C) Sirdaryo va Orol bo'ylari orqali Xorazm hamda Amudaryo havzasiga
D) Badaxshon va Toxariston orqali janubiy Sug'd vohasiga
38....davrida aholining tabaqalanishi, ya'ni mulkiy tengsizlik kuchayib borgan. Shu boisdan davlat boshqaruvida qonun qoidalar tarkib topgan. Davlat harbiy kuchga tayangan, jinoyat uchun juda qattiq jazolangan.
A) Eftaliylar B) Turk xoqonligi
C) Xorazmshohlar D) Kidariylar

9-§. MOVAROUNNAHRDA ARAB XALIFALIGINING O'RNATILISHI

1. Qachon Arabistonda yagona e'tiqod asosida mamlakatni birlashtirish harakati boshlanadi?
A) V asr boshlarida. B) VI asr boshlarida.
C) VII asr boshlarida. D) VIII asr boshlarida.
2. Qaysi so'z "bo'ysunish", "itoat etish", "o'zini Alloh irodasiga topshirish" degan ma'noni anglatadi?
A) Islom. B) Xristian. C) Budda. D) Zardusht.
3. Islom dinining asoschisi kim?
A) Iso payg'ambar. B) Muhammad payg'ambar.
C) Nuh payg'ambar. D) Ibrohim payg'ambar.
4. Muhammad payg'ambar nechanchi yillarda yashagan?
A) 569-631-yillarda. B) 570-632-yillarda.
C) 571-633-yillarda. D) 572-634-yillarda.
5. Muhammad (s.a.v.) qaysi shaharda dunyoga kelgan?
A) Madina. B) Damashq. C) Makka. D) Bag'dod.
6. Muhammad (s.a.v.) qachon arablarni yagona davlatga birlashtiradi?
A) 629-yil. B) 630-yil. C) 631-yiI. D)632-yil.
7. Muhammad (s.a.v.) vafot etgach, kim xalifa deb e'lon qilinadi?
A) Abu Bakr. B) Umar. C) Usmon. D) Ali.
8. 632-634-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Abu Bakr. B) Umar. C) Usmon. D) Ali.
9. Xalifa so'zining ma'nosi nima?
A) "Sarkarda". B) "Hukmdor".
C) "Oqsoqol". D) "O'rinbosar".
10. Islom diniga e'tiqod etuvchilaming muqaddas kitobi nima?
A) Avesto. B) Injil. C) Qur'on. D) Bibliya.
11. Qachon arablar jangsiz Marv shahrini egallaydilar?
A) 649-yil. B) 650-yil. C) 651-yil. D) 652-yil.
12. Hozirgi Afg'onistonning shimoli, Eronning shimoli sharqiy qismi hamda Janubiy Turkmanistondan to Amudaryogacha bo'lgan hududlarni arablar qanday ataganlar?
A) Yettisuv. B) Kavkaz. C) Xuroson. D) Oltoy.
13. Xurosonning markazi qaysi shahar edi?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.
14. Arablarning Xurosondagi noibi qaysi shaharda turar edi?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.
15. Qaysi so'z arabcha "daryoning narigi tomoni" degan ma'noni anglatadi?
A) Mesopotamiya. B) Mo'g'uliston.
C) Movarounnahr. D) Mavritaniya.
16. Arablar Movarounnahrga dastlab qanday maqsadda yurish qiladi?
A) Xalifalik hududlarini kengaytirish, o'lka boyliklarini qo'lga kiritish.
B) Xuroson xavfsizligini ta'minlash, Movarounnahrda islomni yoyish.
C) Islom dinini yoyish jihatdan tayyorgarlik ko'rish, mahalliy hukmdorlami sinash.
D) Buyuk Ipak yo'lini nazoratga olish, savdo aloqalarini rivojlantirish.
17. Arablar tomonidan Movarounnahrga ilk bor hujumlar qachon va qayerlardan boshlanadi?
A) 611-yilda Ustrushona va 622-yilda Qo'bodiyondan.
B) 635-yilda Bolasog'un va 646-yilda Badaxshondan.
C) 654-yilda Maymurg' va 667-yilda Chag'oniyondan.
D) 673-yilda Samarqand va 688-yilda Toxaristondan.
18. Manbalarda qayd etilishicha, VII asr o'rtalarida qaysi hudud arablar tomonidan ikki marotaba talon-taroj etilgan?
A) Sug'd B) Chog'aniyon C) Xorazm D) Xuroson
19. Arablar tomonidan qachon Maymurg'ga hujum boshlanadi?
A) 653-yil. B) 654-yil. C) 655-yil. D) 656-yiI.
20. Arablar tomonidan qachon Chag'oniyonga hujum boshlanadi?
A) 665-yil. B) 666-yil. C) 667-yil. D) 668-yil.
21. 673-yilning kuzida xalifa farmoni bilan kim Amudaryodan kechib o'tib, Buxoro muzofotiga bostirib kiradi?
A) Umar ibn Abdulaziz. B) Umayya ibn Abdulloh.
C) Qutayba ibn Muslim. D) Ubaydulloh ibn Ziyod.
22. Qachon xalifa farmoni bilan Ubaydulloh ibn Ziyod Amudaryodan kechib o'tib, Buxoro hududiga bostirib kiradi?
A) 673-yil. B) 674-yil. C) 675-yil. D) 676-yil
23. 661-680-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Marvon II. B) Mansur. C) Muoviya I. D) Mu'tazid.
24. 673-yilning kuzida Ubaydulloh ibn Ziyod qayerlarni egallab, Buxoro hukmdori qo'shinlarini yengadi?
A) Karmana va Zandana. B) Varaxsha va Iskijkat.
C) Poykand va Romiton. D) Afshona va Vardona.

25. Lak nima?
A) ming. B) o'n ming. C) yuz ming. D) million.
26. Arablar Buxorodan ko'p o'ljalar bilan Marvga qaytishda yo'l-yo'lakay qaysi shaharni egallaydilar?
A) Termiz. B) O'tror. C) Xo'jand. D) Nasaf.
27. Qachon arablar Movarounnahr hududini to'liq bosib olishga kirishadilar?
A) V asr boshlarida. B) VI asr boshlarida.
C) VII asr boshlarida. D) VIII asr boshlarida.
28. Qutayba harbiy yurishni qachon Balx viloyati atroflarini zabt etishdan boshlaydi?
A) 705-yil. B) 706-yil. C) 707-yil. D) 708-yiI.
29. Qutaybaga qayerning hokimi jangsiz taslim bo'ladi?
A) Toxariston. B) Chag'oniyon.
C) Badaxshon. D) Qo'bodiyon.
30. Qaysi hudud har yili xalifalikka boj to'lash, uylarining yarmini arablarga bo'shatib berishga majbur etiladi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
31. Qachon Qutayba Buxoroni egallaydi?
A) 709-yil. B) 710-yil. C) 711-yil. D) 712-yil.
32. Qachon Qutayba Naxshab va Keshni bosib oldi?
A) 709-yil. B) 710-yil. C) 711-yil. D) 712-yil.
33. 710-yilda Qutayba qayerlarni bosib oldi?
A) Sug'd va Farg'ona. B) Eloq va Shosh.
C) Xorazm va Buxoro. D) Naxshab va Kesh.
34. Nima uchun Qutayba Sug'd yurishini kechiktirgan?
A) Xorazmda boshlangan ichki ziddiyatlar oqibatida.
B) Turklaming sug'dliklarga yordamga kelishi natijasida.
C) Xurosonda kuchaygan xalq qo'zg'olonlari oqibatida.
D) Sug'dliklaming qattiq qarshilik ko'rsatishi natijasida.
35. Qutaybaning Xorazmga harbiy yurishi davrida Xorazmni kim boshqargan?
A) Chag'on. B) Divashtich. C) G'urak. D) Tug'shoda.
36. Qaysi Xorazm shohi yordam so'rab Qutaybaga murojaat qiladi?
A) Chag'on. B) Divashtich. C) G'urak. D) Tug'shoda.
37. Qachon Xorazm shohi yordam so'rab Qutaybaga murojaat qiladi?
A) 709-yil. B) 710-yil. C) 711-yil D) 712-yil.
38. Qachon Qutayba Xorazmni bosib oldi?
A) 709-yil. B)710-yil. C) 711-yil. D) 712-yil.
39. Qachon Qutayba qo'shinlari Samarqandga tashlanadi?
A) 709-yil. B) 710-yil. C) 711-yil. D)712-yil.
40. 710-737-yillarda kim Sug'dda ixshidlik qilgan?
A) Chag'on. B) Divashtich. C) G'urak. D) Tug'shoda.
41. "Buxoro tarixi" "nomli asar muallifi kim ?
A) Buxoriy B) Marvaziy C) Narshaxiy D) Sheroziy
42. Narshaxiy qayerda tug'ilgan ?
A) Samarqandning Vador qishlog'i
B) Keshning Ostona qishlog'i
C) Xorazmning Sanoat qishlog'i
D) Buxoroning Narshax qishlog'i
43. Narshaxiyning yashagan yillarini belgilang ?
A) 899-959 –yillar B) 973-1048-yillar
C) 797- 865-yillar D) 865- 920 –yillar .
44. Qaysi so'z arabcha egallash, zabt etish degan ma'noni bildiradi ?
A) Fath B) Mahv C) Savquljaysh D) Maffor
45. Arablar zabt etgan yerlarga tayinlangan noiblar qanday atalgan ?
A) Bek B) Bey C) Sardor D) Amir
46. Qaysi soliq idora ishlari uchun daromadning 1/10 hajmi hisobida olinagan?
A) Jizya B) Xiroj
C) Ushr D) Zakot
47. Qaysi atama "egallash", "zabt etish", "bosib olish" ma'nosini beradi?
A) Fath B) Konkista
C) Dekret D) Kolonna
48. Qachon Qutayba qo'shinining bir qismi Choch viloyatiga, o'zi boshliq asosiy kuch esa Farg'ona vodiysi tomon yo'l oladi?
A) 713-yil. B) 714-yil. C) 715-yil. D) 716-yil.
49. Qachon arablar Farg'ona vodiysini uzil-kesil egallab, Qoshg'argacha kirib boradi?
A) 713-yil. B) 714-yil. C) 715-yil. D) 716-yil.
50. Arablar O'rta Osiyoni bosib olgandan so'ng har bir viloyatga arablardan kimlar tayinlanadi?
A) Amir. B) Noib. C) Bek. D) Vali.
51. Qutayba qaysi xalifaga qarshi isyon ko'targani oqibatida arab askarlari tomonidan o'ldiriladi?
A) Ibrohim. B) Muhammad. C) Sulaymon. D) Abdulaziz.
52. Qutayba xalifaga qarshi isyon ko'targani oqibatida qayerda arab askarlari tomonidan o'ldiriladi?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
53. Arab xalifaligi qo`shini tomonidan Movarounnahr hududlarining bosib olinishi xronologik jihatdan to`g`ri ketma-ketlikda belgilang?
1) Chag`oniyon 2) Xorazm 3) Kesh va Naxshab
4) So`g`d 5) Buxoro 6) Farg`ona 7) Shosh
A) 1,2,3,5,4,7,6 B) 5,1,3,2,4,6,7
C) 1,5,4,2,3,7,6 D) 1,5,3,2,4,7,6.
54. 651-yili arablar...
A) jangsiz Marv shahrini egallaydilar
B) Maymurg' shahrini egalladilar
C) Ubaydulloh ibn Ziyod boshchiligida Amudaryodan kechib o'tib, Buxoro muzofotiga bostirib kiradi
D) Franklar qiroli Karl Martell qo'shinidan zarbaga uchradilar
55. Arablar tomonidan nomlangan Xuroson hududini aniqlang.

A) Afg‘onistonning shimoli, Eronning shimoli-sharqiy qismi va Janubiy Turkmanistondan to Amudaryogacha bo‘lgan hududlar
B) Amudaryodan to Sirdaryo bo‘ylarigacha cho'zilgan hudud
C) Enasoyning yuqori oqimidan to Amudaryo bo'ylarigacha, Manchjuriyadan to Kimmeriy Bosforigacha cho'zilgan ulkan hudud
D) O‘rta Osiyo, Sharqiy Eron, Shimoliy Hindiston va Sharqiy Turkistonni o‘z ichiga olgan hudud

56. “Movarounnhar” so‘zi qaysi tildan olingan va uning ma'nosi nima?
A) arabcha “ikki daryo oralig'i”
B) turkiycha “ikki daryo oralig'i”
C) arabcha “daryoning narigi tomoni”
D) forscha “daryoning quyi qismi”

57. Quyidagi qaysi voqeadan so‘ng arablar Termiz shahrini egallaydilar?,
A) Arablarning turli xil o‘ljalar bilan Buxorodan Marvga tomon qaytishi
B) Arablarning Poykand va Romitonni egallangandan so’ng
C) Qutaybaning Naxshab va Keshni bosib olishi
D) Arablarning Marv shahrini egallashlari

10-§. MOVAROUNNAHRDA ISLOM DININING YOYILISHI

1. Arablar Movarounnahrni zabt etish jarayonida ...
A) Ular rivojlangan Sharq mamlakatlari madaniyatini mahalliy aholi o‘rtasida keng yoyishga harakat qilardi
B) Ular bir zardushtiylar ibodatxonasini jome masjidga aylantirdilar va arab me'morchigiga xos hashamatli binolar qurdilar
C) Uning deyarli barcha obod dehqonchilik vohalarini oyoqosti qilib, juda ko‘p shahar va qishloqlarga o‘t qo‘yib vayron etdilar
D) Mahalliy aholini bitta qolmay qirib tashlashga harakat qilardi

2. Qaysi shaharlarda shahriston yoki undagi xonadonlaming qoq yarmi arablar va ular bilan birga kelgan ajamlar (eronliklar) ga bo’shatib beriladi?
1. Choch. 2. Urganch. 3. Xo’jand. 4. Farg’ona.
5. Marv. 6. Poykand. 7. Buxoro. 8. Samarqand.
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.

3. Arablar Movarounnahrda o‘rnatilgan siyosiy hokimiyatni mustahkamlash va uning barqarorligini ta‘minlashda qanday ishga alohida ahamiyat berdilar?
A) Tarqoq mahalliy hokimliklarni markaziy hokimiyatga birlashtirishga
B) O‘zlari joriy qilgan bir necha turdagi soliqlarni vaqtida yig‘ib olishga
C) Islom dinini da’vat etishga, aholi o‘rtasida islomni yoyishga
D) Mamlakatdagi doimiy qo‘zg‘olonlarni bostirishga

4. Movarounnahrda arablar islom dinini yoyish maqsadida qanday ishlarni amalga oshirganlar?
1) ibodatxonalar vayron etilib, ularning o'rniga jome masjidlari bino qilinadi
2) Islom dinini qabul qilib, musulmon bo’lgan mahalliy aholi xiroj va jiz’ya soliqlaridan ozod etilgan
3) Otashparastlik diniga e'tiqod qiluvchilar uchun o‘lim jazosi joriy etilgan
4) Islomni qabul qilishdan bosh tortgan kimsalardan jiz’ya soligi undirilgan
5) Masjidga kelib ibodat qiluvchilar uchun davlat oldidagi barcha qarzlar va soliqlardan ozod etilishi haqida qonun joriy etilgan
6) Jiz’ya solig‘ini o‘z vaqtida to’lamagan kishilar tutib olinib, bo’yinlariga “qarzdor” deb yozilgan taxtacha osib qo‘yilardi
7) Islomni qabul qilishdan bosh tortgan kimsalardan ushr solig'i undirilgan
8) Masjidga kelib ibodat qiluvchilar uchun 2 dirhamdan pul hadya etilgan
A) 3,5,6 B) 1,2,4,6,8 C) 1,3,4,5,8 D) 1,2,4,7

5. Movarounnahrda arablar qanday soliq turlarini joriy etdilar?
1) xiroj 2) ushr 3) kalon 4) zakot 5) alg‘ut 6) qopchur
7) mushrifona 8) jiz’ya 9) tanobona
A) 2,4,6,8 B) 1,2,4,8 C) 1,3,5,8,9 D) 2,6,7,9

6. Islomni qabul qilmagan aholidan olinadigan jon solig’i nima deb atalgan?
A) Xiroj. B) Ushr. C) Zakot. D) Jiz’ya.

7. Mol-mulkning 1/40 qismi hajmida olingan soliq nima deb atalgan?
A) Xiroj. B) Ushr. C) Zakot. D) Jiz’ya.

8. Hosilning 1/3 qismi hajmida olinadigan yer solig’i nima deb atalgan?
A) Xiroj. B) Ushr. C) Zakot. D) Jiz’ya.

9. Idora ishlari uchun daromadning 1/10 hajmi hisobida olinadigan soliq nima deb atalgan?
A) Xiroj. B) Ushr. C) Zakot. D) Jiz’ya.

10. Qutayba qaysi shahar markazidagi zardushtiylar ibodatxonasini jome masjidiga aylantirdi?
A) Samarqand B) Buxoro
C) Farg’ona D) Choch

11. Arablar tomonidan qaysi saroy devorlariga solingan suratlardagi odam rasmlarining ko‘zlari o‘yilib, bo‘yinlariga qilich bilan chizib yuborilgan?
A) Afrosiyob B) Varaxsha
C) Poykand D) Quva

11-§. XALIFALIKKA QARSHI XALQ NOROZILIGI

1. Qaysi xalifa murakkab vaziyatni hisobga olib, bo’ysundirilgan yerli xalqlar bilan kelishish siyosatini amalga oshirishga majbur bo’ldi?
A) Umar ibn Abdulaziz. B) Umayya ibn Abdulloh.
C) Qutayba ibn Muslim. D) Ubaydulloh ibn Ziyod.

2. Qaysi xalifa yangi yerlarni bundan buyon zabt

etishni to'xtatish hamda moliyaviy isiohot o'tkazish to'g'risida farmon berdi?
A) Umar ibn Abdulaziz. B) Umayya ibn Abdulloh.
C) Qutayba ibn Muslim. D) Ubaydulloh ibn Ziyod.
3. 717-719-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Umar ibn Abdulaziz. B) Umayya ibn Abdulloh.
C) Qutayba ibn Muslim. D) Ubaydulloh ibn Ziyod.
4. Ma'lumki, xalifa Umar ibn Abdulaziz moliyaviy isloh o'tkazish to'g'risida farmon berdi. Bunga binoan...
A) Islomni qabul qilgan yerli xalqlardan xiroj va jiz'ya soliqlarini olish bekor qilindi
B) Bo'ysundirilgan yerli aholining barchasidan xiroj va jiz'ya soliqlarini olish bekor qilindi
C) Yirik kumush tangalar zarb qilish va muomulaga kiritish joriy etildi
D) Islomni qabul qilgan yerli xalqlardan xiroj va zakot soliqlarini olish bekor qilindi
5. Qaysi voqeadan so'ng Movarounnahrda yoppasiga islomdan chiqish va eski dinlarga qaytish boshlanib, arablarga qarshi xalq qo'zg'oloni ko'tarildi?
A) Xalifa Umar ibn Abdulaziz tomonidan xiroj va jiz'ya soliqlarini olish bekor qilindi
B) Xalifalik ma'muriyati bir yo'la hammadan jiz'ya olish haqida buyruq berdi
C) Xalifa Marvon II arab tilini barcha o'rganishi haqida buyruq berdi
D) Xalifalik ma'muriyati hammadan bir vaqtning o'zida mavjud barcha soliqlarni undirish haqida buyruq berdi
6. VIII asrning 20-yillarida Sug'dda qo'zg'olon ko'targan G'urak va Divashtich qanday lavozimga ega bo'lishgan?
A) Badaxshon hokimi, dehqon B) Dehqon, tunukasoz
C) Samarqand ixshidi, Panjikent hokimi
D) Badaxshon hokimi, Panjikent hokimi
7. 720-yilda qayerda arablarga qarshi qo'zg'olon boshlandi?
A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.
8. 720-yilda Sug'dliklarga yordam berish uchun qayerdan turk lashkarlari keladi?
A) Yettisuv. B) Kavkaz. C) Xuroson. D) Oltoy.
9. Quyidagi ishlardan qaysi biri Xuroson noibi Ashros tomonidan amalga oshirilgan?
A) Islom dinini qabul qilganlardan xiroj va jiz'ya soliqlarrni olmaslikka qaror qildi
B) Yirik kumush tangalar zarb qilish va muomulaga kiritish joriy etildi
C) Aholidan qo'shimcha ushr solig'ini yig'ib olish joriy etildi
D) Sug'd qo'zg'oloni butunlay tor-mor etildi
10. Xuroson noibi Nasr ibn Sayyor o'tkazgan moliya islohoti qanday edi?
1) Islomni yangi qabul qilgan kishilar jiz'yadan ozod etildi 2) Barcha musulmonlar huquq jihatdan tenglashtirildi
3) Islomni yangi qabul qilgan kishilar jiz'ya va zakot soliqlaridan ozod etildi
4) Yer egasining e'tiqodidan qat'i nazar aholining xiroj to'lashi shart qilib qo'yildi
5) Mayda mis chaqalar zarb etildi
6) Aholidan qo'shimcha ushr solig'ini yig'ib olish joriy etildi
A) 2,4,6 B) 1,2,4 C) 3,5,6 D) 3,4
11. 738-748-yillarda hukmronlik qilgan Xuroson noibini aniqlang.
A) Said Xarashiy B) Ashros
C) Nasr ibn Sayyor D) Umar ibn Abdulaziz
12. Xurosonning qaysi noibi mamlakatda o'z mavqeyini mustahkamlab olish maqsadida moliya islohoti o'tkazadi?
A) Ziyod ibn Solih. B) Tohir ibn Husayn.
C) Nasr ibn Sayyor. D) Jabroil ibn Yahyo.
13. Xurosonning qaysi noibi Buxorxudotning qiziga uylanadi?
A) Ziyod ibn Solih. B) Tohir ibn Husayn.
C) Nasr ibn Sayyor. D) Jabroil ibn Yahyo.
14. Qayer xalifalikdagi eng notinch va isyonkor o'lkalardan biri bo'lib qolaveradi?
A) Mesopotamiya. B) Mo'g'uliston.
C) Movarounnahr. D) Xuroson.
15. 769-783-yillarda Arab xalifaligida qanday qo'zg'olon bo'lgan?
A) "Sariq ko'ylaklilar". B) "Oq kiyimlilar".
C) "Qizil ko'ylaklilar". D) "Qora kiyimlilar".
16. Kim Muqanna deb atalgan?
A) Hoshim ibn Hakim. B) Mazdak ibn Hamadon.
C) Moniy ibn Fatak. D) Muhammad ibn Ali.
17. Hoshim ibn Hakim qaysi shaharda tug'ilgan?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.
18. Hoshim ibn Hakim qaysi qishloqda tug'ilgan?
A) Shavval. B) Som. C) Moxuvon. D) Koza.
19. "Muqanna" so'zi qanday ma'noni anglatadi?
A) "Munajjim". B) "Niqobdor".
C) "Savdogar". D) "Faylasuf'.
20. Muqanna qaysi tillarni yaxshi bilgan?
A) Arab va turk B) lotin va fors
C) Arab va fors D) Pahlaviy va eroniy
21. Muqanna Xurosonda qanday lavozimdan vazirlik darajasigacha ko'tarilgan?
A) Kudungarlik. B) Lavvohlik
C) Kichik laashkarboshi. D) Sarxanglik.
22. Muqanna kimning g'oyalariga asoslangan ijtimoiy tenglik va erkin hayotga da'vat etuvchi ta'limotni targ'ib etgan?
A) Hoshim ibn Hakim. B) Mazdak ibn Hamadon.
C) Moniy ibn Fatak. D) Muhammad ibn Ali.
23. Muqanna qarorgohi qaysi qal'adajoylashgan?
A) Shavval. B) Som. C) Moxuvon. D) Koza.
24. Muqanna qarorgohi qaysi shaharda joylashgan?
A) Naxshab B) Kesh

C) Buxoro D) Samarqand

25. "Oq kiyimlilar" qo'zg'oloni ayniqsa qayerda avj olgan?

A) Sug'd. B) Xorazm. C) Choch. D) Farg'ona.

26. "Oq kiyimlilar" qo'zg'oloni qayerlarga ham o'zining ta'sirini o'tkazadi?

A) Sug'd va Farg'ona. B) Eloq va Shosh.
C) Xorazm va Buxoro. D) Naxshab va Kesh.

27. "Oq kiyimlilar" qo'zg'oloniga zarba berish uchun xalifa Mansur qachon katta harbiy kuchni Movarounnahrga safarbar qiladi?

A) 773-yil. B) 774-yil. C) 775-yil. D) 776-yil.

28. Arablar qo'zg'olonchilardan katta talafotlar berib, zo'rg'a qayerdagi arab qo'shinlariga kelib qo'shiladi?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

29. Samarqand uchun jang necha oy davom etgan?

A) 1 oy. B) 2 oy. C) 3 oy. D) 4 oy.

30. Qayerlarda "Oq kiyimlilar" yengilgach, mahalliy mulkdor tabaqa vakillari arablarga yordam bera boshlaydilar?

A) Poykand va Xorazm. B) Narshax va Samarqand.
C) Moxuvon va Buxoro. D) Qoshg'ar va Toshkent.

31. "Oq kiyimlilar" bilan arablar o'rtasidagi kurashning oxirgi bosqichi qayerda bo'lib o'tadi?

A) Kesh. B) Naxshab. C) Choch. D) Poykand.

32. Qachon Muqanna halok bo'ladi?

A) 781-yil. B) 782-yil. C) 783-yil. D) 784-yil.

33. Muqanna qay tariqa halok bo'ladi?

A) Istilochilarga taslim bo'lishni istamasdan o'zini yonib turgan tandirga tashlab halok bo'ldi
B) Arablar tomonidan asirga olinib, tili sug'urildi va otga bog'lab tilka-pora qilindi
C) Arablarga taslim bo'lishni istamasdan o'z qorniga xanjar tiqib halok bo'idi
D) Mag'lubiyat alamidan Muqanna o'z buyrug'iga binoan xizmatkori tomonidan o'ldirildi

34. Qanday omil "Oq kiyimlilar" qo'zg'oloni yengilishining asosiy sababi bo'ldi?

A) "Oq kiyimlilar" qo'zg'olonining uzoq davom etganligi. B) Mahalliy mulkdorlaming arablar tomoniga o'tib ketishi. C) "Oq kiyimlilar" uyushqoqlik bilan harakat qila olmagani. D) Muqanna ta'limotining islom dini asoslariga qarshiligi.

35. Qanday sabablar "Oq kiyimliklar" qo'zgoloning maglubiyatiga xizmat ko'rsatdi?

1) Qo'zg'olonchilarning kamsonliligi
2) Qo'zg'olonchilarning uyushqoqlik bilan harakat qila olmaganlari
3) Qo'zg'olonchilar tarkibining turli tabaqa vakillaridan iboratligi
4) Mahalliy muldorlaming arablar tomoniga o'tib ketishi 5) Movarounnahrga doimiy xitoyliklarning hujumi
6) Qo'zg'olonning uzoq davom etganligi
7) Qo'zg'olonchilarning sodda va oddiy qurollarga ega bo'lganligi

A) 2,4,6 B) 1,3,5,7 C) 3,4,6 D) 1,4,5

36. Qachon Rofe ibn Lays boshchiligida xalifalikka qarshi qo'zg'olon ko'tariladi?

A) 805-yil. B) 806-yil. C) 807-yil. D)808-yil.

37. Rofe ibn Lays boshchiligidagi qo'zg'olon Samarqanddan boshlanib qaysi viloyatlarga tarqalgan?

1. Shosh. 2. Xo'jand. 3. Farg'ona. 4. Marv. 5. Buxoro. 6. Kesh. 7. Naxshab. 8. Turkiston. 9. Xorazm. 10. Balx.

A) 1-2-3-4-5. B) 6-7-8-9-10. C) 1-3-5-7-9. D) 2-4-6-8-10.

38. Kim Rofe ibn Lays boshchiligidagi qo'zg'olonga qarshi Somonxudotning nabiralaridan iltimos qilib, ulardan yordam so'raydi?

A) Mahmud. B) Ma'mun. C) Mas'ud. D) Marvon II.

39. Kimlar Rofe ibn Laysni qo'lga olib, uni xalifaga taslim bo'lishiga majbur qiladilar?

A) Nuh, Ahmad va Yahyo B) Nuh, Nasr va Ismoil
C) Ahmad, Tohir va Ismoil D) Nuh, Mansur va Yahyo

40. Qaysi arab xalifaligi hukmronligi davrida Samarqandda Rofe ibn Lays boshchiligida qo'zg'olon ko'tarilgan edi?

A) xalifa Ma'mun B) xalifa Mansur
C) xalifa Horun ar-Rashid D) xalifa Mu'tazid

41. "Oq kiyimliklar" qo'zg'oloni bostirilganidan necha yil o'tgach Samarqandda Rofe ibn Lays boshchiligidagi qo'zg'olon boshiandi?

A) 18 yil B) 20 yil C) 23 yil D) 25-yil

42. Muqanna qachon yashagan?

A) 719-784-yillarda B) 719-783-yillarda
C) 713-789-yillarda D) 715-783-yillarda

43. "Muqanna isyoni" ocherki muallifi kim?

A) Hamid Olimjon B) Maqsud Shayxzoda
C) Sadriddin Ayniy D) Oybek

44."Muqanna" dramasi muallifi kim?

A) Hamid Olimjon B) Maqsud Shayxzoda
C) Sadriddin Ayniy D) Oybek

12-§. Abbosiylar davrida Xuroson va Movarounnahr

1. Qaysi sulola Muhammad (s.a.v.) avlodini qirib tashlashda ayblandi?

A) Sosoniylar. B) Umaviylar.
C) Abbosiylar. D) Tohiriylar.

2. VIII asming 40-yillarida kim xalifalik uchun kurash boshlaydi?

A) Hoshim ibn Hakim. B) Mazdak ibn Hamadon.
C) Moniy ibn Fatak. D) Muhammad ibn Ali.

3. Kim Muhammad payg'ambaming amakisi Abbosning evarasi hisoblanadi?

A) Hoshim ibn Hakim. B) Mazdak ibn Hamadon.
C) Moniy ibn Fatak. D) Muhammad ibn Ali.

4. VIII asrning 40-yillarida Arab xalifaligida ...

A) Hokimiyat tepasiga Ummaviylar sulolasi keldi
B) Muqanna qo'zg'oloni ko'tarildi

C) Abbosiylar hukmronligi barham topdi
D) Toj-u taxt uchun kurash kuchaydi

5. Arab xalifaligida dastlab kim abbosiylar sulolasi hokimiyatini o'rnatish maqsadida kurash olib borgan?
A) Marvon I B) Muhammad ibn Ali
C) Abul Abbos Saffoh D) Abu Muslim

6. Umaviylarga qarshi umumiy norozilik, ayniqsa, qaysi xalifa hukmronlik qilgan davrda nihoyatda kuchaydi?
A) Marvon II. B) Mansur. C) Muoviya I. D) Mu'tazid.

7. 744-750-yilarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Marvon II. B) Mansur. C) Muoviya I. D) Mu'tazid.

8. Umaviylarga qarshi umumiy norozilik, ayniqsa, xalifa Marvon II hukmronlik qilgan davrda nihoyatda kuchaydi. Bunga nima sabab bo'ladi?
A) Xiroj solig'i miqdorining oshirib yuborilgani hamda aholining muttasil hasharlarga majburan jalb etilishi.
B) Zakot solig'i miqdorining oshirib yuborilgani hamda aholining muttasil urushlarga majburan jalb etilishi.
C) Jiz'ya solig'i miqdorining oshirib yuborilgani hamda aholining muttasil shaharlarga majburan jalb etilishi.
D) Ushr solig'i miqdorining oshirib yuborilgani hamda aholining muttasil masjidlarga majburan jalb etilishi.

9. Abu Muslim qayerlik edi?
A) Xalab. B) Kufa. C) Basra. D) Pera.

10. Kim Xuroson aholisiga murojaat qilib, payg'ambar avlodlarini quvvtlashga chaqiradi?
A) Abu Ja'far. B) Husayn Maoz.
C) Abu Muslim. D) Said Xaroshiy.

11. Dastlab kimlar Abu Muslimni qo'llab-quvvatlaydilar?
A) Qishloq kadivarlari. B) Arab zodagonlari.
C) Mahalliy dehqonlar. D) Shahar ruhoniylari.

12. So'ngra kimlar Abu Muslimni qo'llab-quvvatlaydilar?
A) Qishloq kadivarlari. B) Arab zodagonlari.
C) Mahalliy dehqonlar. D) Shahar ruhoniylari.

13. Abu Muslimning Ummaviylarga qarshi tashviqotining sadosi tez orada Xuroson, Mavaraunnahr va .... viloyatlariga keng tarqaladi.
A) Xorazm B) Shosh C) Badaxshon D) Toxariston

14. Abu Muslim qo'zg'olonining deyarli barchasi qanday libos kiyib olgan edilar?
A) Qora. B) Oq. C) Ko'k. D) Qizil.

15. Qachon Abu Muslim aholini umaviylarga qarshi da'vat etadi?
A) 745-yil. B)746-yil. C) 747-yil. D) 748-yil.

16. Qachon Abu Muslim boshliq qo'zg'olonchilar xalifalikning markaziy viloyatlari tomon yo'l oladilar?
A) 749-yil. B) 750-yil. C) 751-yil. D) 752-yil.

17. Abbosiylar sulolasining birinchi xalifasi kim?
A) Umar ibn Abdulaziz B) Abul Abbos Saffox
C) Abbos D) Muhammad ibn Ali

18. 750-754-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Abu Ali Chag'oniy. B) Qusam ibn Abbos.
C) Abul Abbos Saffoh. D) Horun ar-Rashid.

19. Abbosiylarning xalifalik taxtiga chiqishi...
A) Abu Muslim vositasida abbosiylar tomonidan xalq ommasiga berilgan barcha va'dalarning amalga oshishiga imkon berdi
B) Mahalliy hukmdorlarning xalifalikdan mustaqil bo'lib olishiga imkon berdi
C) Mehnatkash aholining turmush-tarziga ancha yengillik keltirdi
D) Mehnatkash aholiga hech qanday yengillik keltirmagan

20. Ma'lumki, abbosiylar xalq orasida Abu Muslim obro'yining tobora ortib borishiga xayrixoh emas edilar. Buning oqibatida ular qanday ishni amalga oshirdilar?
A) Abu Muslim poytaxtdan uzoqlashtirilib, Xuroson va Movarounnahrga noib qilib yuborildi
B) Abu Muslim Alini payg'ambar sifatida bilishda ayblandi
C) Abu Muslim Kaspiy dengizining janubidagi Ashura oroliga surgun qilindi
D) Abu Muslim poytaxtdan uzoqlashtirilib, Misrga noib qilib yuborildi

21. Buxoroda abbosiylarga qarshi ko'tarilgan xalq qo'zg'oloni qachon sodir bo'ldi?
A) 750-yilda B) 754-yilda C) 759-yilda D) 760-yilda

22. Xitoy imperatori qo'shinlariga qarshi Abu Muslim kim boshchiligida harbiy kuch yuboradi?
A) Ziyod ibn Solih. B) Tohir ibn Husayn.
C) Nasr ibn Sayyor. D) Jabroil ibn Yahyo.

23. Abu Muslim tomonidan yuborilgan harbiy kuch qachon Xitoy qo'shinlariga zarba berib, ularni mamlakat hududidan quvib chiqaradi?
A) 749-yil. B) 750-yil. C) 751-yil. D) 752-yil.

24. Abu Muslim tomonidan yuborilgan harbiy kuch qayerda Xitoy qo'shinlariga zarba berib, ularni mamlakat hududidan quvib chiqaradi?
A) Zarafshon vodiysi. B) Farg'ona vodiysi.
C) Ohangaron vodiysi. D) Talos vodiysi.

25. Qachon Abu Muslim xalifa buyrug'iga binoan o'ldiriladi?
A) 753-yil. B) 754-yil. C) 755-yil. D) 756-yil.

26. Abbosiylar tomonidan Abu Muslimning o'ldirilishi Xuroson va Movarounnahrda ...
A) Mahalliy hokimlarning mustaqil davlat tuzishiga imkon berdi
B) Abbosiylaga qarshi xalq harakatlarining avj olib ketishiga bahona bo'ldi

C) Xitoyliklarning bosqiniga sabab bo'ldi
D) Mehnatkash xalqning abbosiylar zulmi ostida qolishiga zamin yaratdi

27. Arab xalifaligida 661-750-yillarda qaysi sulola hukmronlik qilgan?
A) Sosoniylar. B) Umaviylar.
C) Abbosiylar. D) Tohiriylar.

28. Arab xalifaligida 750-1258-yillarda qaysi sulola hukmronlik qilgan?
A) Sosoniylar. B) Umaviylar.
C) Abbosiylar. D) Tohiriylar.

29. Buxoroda Abbosiylar sulolasiga qarshi qo'zg'alon sodir bo'lgan yildan 5 yil keyin ro'y bergan voqeani belgilang.
A) Sug'dda G'urak va Divashtich boshchiligida qo'zg'olon boshlandi.
B) Abu Muslim xalifa buyrug'i bilan o'ldirildi.
C) Xalifa Mansur "Oq kiyimlilar"ga qarshi sarkarda Jabroil ibn Yahyo boshchiligida qo'shin jo'natdi.
D) Arab xalifaligida Ummaviylar sulolasi hukmronligi boshlandi.

30. Arablar jangsiz Marv shahrini egallashlaridan 99 yil o'tgach ....
1) Abu Muslim Xurosonning poytaxti Marv shahrini egalladi
2) Sug'dda G'urak va Divashtich boshchiligida qo'zg'olon ko'tarildi
3) xalifa Marvon II taxtdan ag'darildi
4) Movarounnahrda Muqanna qo'zg'oloni boshiandi
5) Abul Abbos Saffox xalifa deb e'lon qilindi
6) Arab xalifaligida Ummaviylar sulolasi ag'darilib, hokimiyat tepasiga abbosiylar keldi
A) 3,5 B) 3,5,6 C) 2,4,5 D) 1,2,6

31. Arab xalifaligida markaziy hokimiyat nechanchi yilga qadar Damashqda bo'lgan?
A) 749-yil B) 813-yil
C) 750-yil D) 1258-yil

32. Damashqdan so'ng hokimiyat qayerga ko'chgan?
A) Kufa B) Makka
C) Bag'dod D) Raqqa

33. Xalifa davlatni boshqarishda kimga tayangan?
A) Amir ul-umaro B) Sohibi Shur'at
C) Amir ash shuaro D) Vazir ul-vuzaro

34. Xalifalikda harbiy ishlar uchun mas'ul bo'lgan shaxs bu... ?
A) Amir ul-umaro B) Sohibi Shur'at
C) Amir ash shuaro D) Vazir ul-vuzaro

35. Xalifalikdagi masalalarni hal etish uchun kengash bo'lib, bu kengash nima deb atalgan?
A) Davlat kengashi B) Devon ad-Dar
C) Majlisi oliy D) Devoni oliy

36. Devon ad-dar 3 ta asosiy devonga bo'lingan, javoblardan qay biri Devon ad darda mavjud bo'lmagan?
A) Devon al-mashriq B) Devon al-mag'rib
C) Devon al-haram D) Devon alxaraj

37. Movarounnahrga tegishli masalalar qaysi kengashda hal qilinar edi?
A) Devon al-mashriq B)Devon al-mag'rib
C) Devon al-haram D) Devon al-xaraj

13-§. Qarluqlar, O'g'uzlar, Tohiriylar

1. Qachon Arab xalifaligi og'ir siyosiy tanglikka uchradi?
A) VII asr oxiri - VIII asr boshlarida.
B) VIII asr oxiri - IX asr boshlarida.
C) IX asr oxiri - X asr boshlarida.
D) X asr oxiri - XI asr boshlarida.

2. Quyidagi ko'rsatilgan omillaridan qaysi biri arab xalifaligi hokimiyatini zaiflashtirdi?
A) Movarounnahr va Xuroson aholisining tez-tez qo'zg'olon ko'tarib turishi, uzluksiz davom etgan o'zaro urushlar va ichki ziddiyatlar
B) xalifa Ma'munning fitnachilar tomonidan o'ldirilishi natijasida kelib chiqqan ichki kurashlar
C) Yevropa davlatlarining arab xalifaligiga qarshi uzluksiz uyushtirgan istilolari
D) Abul Abbos Saffohning xalifalik taxtiga o'tirishi

3. VIII-IX asrlarda mustaqil davlatlarning paydo bo'lish sababini ko'rsating.
A) O'zbek xalqining shakllanishi
B) Movarounnahrda hokimiyatni mahalliy mulkdorlar boshqanrviga o'tishi
C) Arab xalifaligi hokimiyatining zaiflashuvi
D) Turk xoqonligining barham topishi

4. VIII-IX asrlarda mustaqil davlatlar dastavval qaysi hududlarda tashkil topdi?
A) Xurosonning janubi-g'arbiy hududlarda, Sirdaryoning chap sohilida
B) Movarounnahming shimoliy va shimoli-sharqiy hududlarida
C) Movarounnahr va Xorazmda
D) Movarounnahming janubi va janubiy-sharqiy hududlarda

5. Qadimda qarluqlar qayerda yashagan?
A) Oltoyning sharqida. B) Oltoyning janubida.
C) Oltoyning g'arbida. D) Oltoyning shimolida.

6. Qarluqlar so'ngra qayerda yashagan?
A) Irtish daiyosining quyi oqimida.
B) Volga daryosining quyi oqimida.
C) Irtish daryosining o'rta oqimida.
D) Volga daiyosining o'rta oqimida.

7. VI-VII asrlarda qarluqlar qaysi davlat tarkibiga kirgan?
A) Turk xoqonligi. B) Kidariylar davlati.
C) Xazar xoqonligi. D) Xioniylar davlati.

8. Qayerda Qarluqlar davlati tashkil topdi?
A) Yettisuv. B) Kavkaz. C) Xuroson. D) Oltoy.

9. Qachon Qarluqlar davlati tashkil topdi?
A) V asr o'rtalarida. B) VI asr o'rtalarida.
C) VII asr o'rtalarida. D) VIII asr o'rtalarida.

10. Qarluqlar davlatining poytaxti?

A) Bolasog'un. B) Suyob. C) Yangikent. D) O'tukan.

11. Qarluqlar davlatining poytaxti qaysi daryodan shimolroqda joylashgan?
A) Itil daiyosi. B) Irtish daryosi.
C) Chu daiyosi. D) Yoyiq daryosi.

12. Qarluqlar davlatining hukmdori qanday nom bilan yuritildi?
A) Bug'roxon B) Ixshid
C) Arslonxon D) Yabg'u yoki jabg'u

13. Ma'lumki, qarluqlarning kattagina qismi musulmon bo'lib, ko'pgina shaharlarida jome masjidlari bino qilingan. Qarluqlar qachon musulmonlikni qabul qilishgan?
A) X asr boshida B) X asr o'rtalarida
C) VIII asr o'rtalarida D) VIII asr oxiri - IX asr boshida

14. Qarluqlar davlatining chegaralarini to'g'ri belgilang.
1) shimol va sharqdan 2) g'arbdan 3) janubdan
a) O'g'uz yurti va Farg'ona vodiysi
b) Elsuvi daryosi vodiysigacha
c) Yag'molar vohasi va Sharqiy Turkiston
A) 1-a, 2-c, 3-b B) 1-b, 2-a, 3-c
C) 1-c, 2-b, 3-a D) 1-b, 2-c, 3-a

15. Qarluqlardan shimoli sharqda qaysi qabila yashagan?
A) Chig'illar. B) Qarluqlar. C) O'g'uzlar. D) Yag'molar.

16. Qaysi davlatda poytaxtdan tashqari Jo'l, Navkat, Karmankat, Yor kabi shaharlar va qator qishloqlar qad ko'targan?
A) O'g'uzlar davlati. B) Qoraxoniylar davlati.
C) Qarluqlar davlati. D) Qoraxitoylar davlati.

17. Qaysi davlatdan chetga asosan jun va junli mahsulotlar: gilam, sholcha, namat kabilar olib chiqilgan?
A) O'g'uzlar davlati. B) Qoraxoniylar davlati.
C) Qarluqlar davlati. D) Qoraxitoylar davlati.

18. X asrda qarluqlar Movarounnahrning shimoliy hududlarini egallagach, ...
A) Shosh atrofi va Farg`ona hamda Zarafshon vodiylariga kelib o`rnashgan
B) O`g`uzlar davlatiga zarba berib, ularni Shimoliy Kavkaz hamda Old Osiyoga qarab siljishga majbur qilganlar
C) Xorazm o`lkasini egallash uchun saljuqiylar bilan harbiy ittifoq tuzganlar
D) bu hududlarda Jo`l, Navkat, Yor va Karmankat kabi qator yangi shaharlarga asos solganlar.

19. VI asrning ikkinchi yarmi va VII asrda o'g'uzlar qaysi davlat tarkibida edi?
A) Turk xoqonligi. B) Kidariylar davlati.
C) Xazar xoqonligi. D) Xioniylar davlati.

20. Kimlar Sirdaryo havzasi hamda Orol dengizi bo'yida muqim o'rnashib olganlar?
A) Chig'illar. B) Qarluqlar. C) O'g'uzlar. D) Yag'molar.

21. Qachon O'g'uzlar davlati tashkil topdi?
A) VII asr oxiri - VIII asr boshida.
B) VIII asr oxiri - IX asr boshida.
C) IX asr oxiri - X asr boshida.
D) X asr oxiri - XI asr boshida.

22. O'g'uzlar davlati quyidagi qaysi hududda qaror topadi ?
A) Sirdaryo havzasi, Orol bo'yida
B) Amudaryo havzasi, Yettisuvda
C) Zarafshon havzasi, Qorako'lda
D) Surxondaryo va Qashqadaryoda

23. O'g'uzlar davlatining poytaxti?
A) Bolasog'un. B) Suyob. C) Yangikent D) O'tukan.

24. O'g'uzlar davlatining poytaxti qaysi daryoning quyi oqimi bo'yida joylashgan?
A) Sirdaryo. B) Zarafshon. C) Amudaryo. D) Chirchiq.

25. X asrning birinchi choragida O'g'uzlar davlatining bo'linib ketishiga sabab bo'lgan omilni ko'rsating.
A) O'g'uzlarning qipchoqlar tomonidan qaqshatqich zarbaga uchrashi
B) Hukmron doiralarning o'zaro ichki nizolari
C) Saljuqiylarning O'g'uzlar davlatiga bostirib kirishi
D) Davlatda muttasil davom etib turgan isyonlar

26. O'g'uzlar davlati bo'linib ketganidan so'ng, ular qaysi hududlarga borib joylashadilar?
A) Old Osiyo va Xuroson
B) Shimoliy Kavkaz va Movarounnahr
C) Oltoy va Yettisuv
D) Sharqiy Turkiston va Movarounnahr

27. Bo'linib ketgan o'g'uzlar qaysi sulola boshchiligida Old Osiyo mamlakatlarini istilo qilishga kirishadi?
A) G'aznaviylar B) Safforiylar
C) Qoraxoniylar D) Saljuqiylar

28. Qarluqlar qaysi xalqlarning etnogenizida muhim ahamiyat kasb etadi?
A) O'zbek va tojiklar B) Turkman va ozarbayjon
C) Qoraqalpoqlar va turkmanlar
D) O'zbek va qoraqalpoqlar

29. Qachondan boshlab o'g'uzlar islom dinini qabul qiladilar?
A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.

30. X asrning birinchi choragida O'g'uzlar davlati shimoli sharqdan qo'zg'algan kimlar tomonidan qaqshatqich zarbaga uchrab bolinib ketadilar?
A) Mo'g'ullar. B) Jung'orlar.
C) Qipchoqlar. D) Qoraxitoylar.

31. Qaysi davlatlar faqat Movarounnahrgina emas, balki butun O'rta Sharq hamda Old Osiyo aholisining siyosiy hayotiga kuchli ta'sir ko'rsatdi?
A) Xorazmshohlar va Qoraxitoylar davlati.
B) O'g'uzlar va Qarluqlardavlati.
C) Qoraxoniylar va G'aznaviylar davlati.
D) Safforiylar va Somoniylar davlati.

32. Abbosiylar qachon og'ir siyosiy vaziyat tufayli Movarounnahr va Xurosonda olib borayotgan siyosatini o'zgartirishga majbur bo'lgan?
A) VII asr o'rtalari - IX asr boshida
B) VIII asr oxiri - IX asr boshida
C) IX asr boshi - X asr o'rtalarida
D) VIII asr boshi - X asr oxirida
33. Quyidagi qaysi voqea mahalliy zodagonlarning xalifalik markazida hokimiyatni boshqarishiga katta yo'l ochib berdi?
A) Horun ar-Rashid vafotidan so'ng markaziy hokimiyatning zaiflashuvi
B) Ma'mun bilan Amin o'rtasidagi taxt uchun kurash
C) Mamlakatda qo'shhokimiyatchilikning vujudga kelishi
D) Abul Abbos Saffohning o'tkazgan pul islohoti natijasida hokimiyatning zaiflashib ketishi
34. 786-809-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Abu Ali Chag'oniy. B) Qusam ibn Abbos.
C) Abul Abbos Saffoh. D) Horun ar-Rashid.
35. Ma'mun bilan Amin o'rtasida qachon taxt uchun kurash bo'lgan?
A) 809-813-yillarda. B) 810-814-yillarda,
C) 811-815-yillarda. D) 812-816-yiUarda.
36. Tohir ibn Husayn qaysi viloyatning zodagonlaridan bo'lgan?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.
37. Kim boshliq Xuroson va Movarounnahr mulkdorlari Ma'munga yordam beradilar?
A) Ziyod ibn Solih. B) TohiribnHusayn.
C) Nasr ibn Sayyor. D) Jabroil ibn Yahyo.
38. Tohir ibn Husayn qachon Bag'dodga yurish qiladi?
A) 813-yil. B) 814-yil. C) 815-yil. D) 816-yil.
39. Xalifa Ma'mun qachon Tohir ibn Husaynni Xuroson va Movarounnahr noibi etib tayinladi?
A) 821-yil. B) 822-yil. C) 823-yil. D) 824-yiI.
40. Somonxudotning qaysi nabirasiga Samarqand viloyati tegadi?
A) Yahyo. B) Ilyos. C) Ahmad. D) Nuh.
41. Somonxudotning qaysi nabirasiga Farg'ona viloyati tegadi?
A) Yahyo. B) Ilyos. C) Ahmad. D) Nuh.
42. Somonxudotning qaysi nabirasiga Shosh va Ustrushona viloyati tegadi?
A) Yahyo. B) Ilyos. C) Ahmad. D) Nuh.
43. Somonxudotning qaysi nabirasiga Hirot viloyati tegadi?
A) Yahyo. B) Ilyos. C) Ahmad. D) Nuh.
44. Ma'lumki, xalifa Ma'munga bergan yordami uchun Somonxudotning nabiralari ayrim shahar va viloyatlarga noib qilib tayinlanadi. Buning evaziga aka-uka somoniylar...
A) Movarounnahrning har yilgi xirojidan juda katta mablag'ni tohiriylar orqali xalifa xazinasiga yuborib turadilar
B) Tohiriylar davlatini mustaqil idora qila boshlaydilar
C) Bog'dod bilan aloqani yanada mustahkamlaydilar
D) Xurosonni idora etishda Ma'munga ko'maklashadilar
45. Tohir ibn Husayn qachon xalifa nomini xutbadan chiqartirib tashlatadi?
A) 821-yil. B) 822-yil. C) 823-yil. D) 824-yil.
46. Kim Tohiriylar davlatiga asos solgan?
A) Ziyod ibn Solih. B) Tohir ibn Husayn.
C) Nasr ibn Sayyor. D) Jabroil ibn Yahyo.
47. 821-873-yillarda qaysi davlat Xuroson va Movarounnahrda hukmronlik qilgan?
A) Tohiriylar davlati. B) G'aznaviylar davlati.
C) Safforiylar davlati. D) Somoniylar davlati.
48. 830-844-yillarda kim Xuroson va Movarounnahr noibi bo'lgan?
A) Abul Ahmad Ibrohim. B) Abul Qosim Mahmud.
C) Abul Abbos Abdulloh. D) Abul Said Ubaydulloh.
49. Tohiriylardan kimning noibligi davrida poytaxt Marvdan Nishopur shahriga ko'chiriladi?
A) Abul Ahmad Ibrohim. B) Abul Qosim Mahmud.
C) Abul Abbos Abdulloh. D) Abul Said Ubaydulloh.
50. Qaysi voqea Xuroson va Movarounnahrda bir asrdan oshiqroq hukm surgan xalifalik hukmrohgining tugaganligini bildirardi?
A) Movarounnahrda somoniylarning noibligi tohiriylar tomonidan tan olinishi va somoniylarning tohiriylarga tobe sifatida Movarounnahrni idora etishi
B) Abul Abbos Abdulloh noibligi davrida tohiriylarning poytaxti Marvdan Nishopur shahriga ko'chirilishi
C) Somonxudot nabiralarining ayrim shahar va viloyatlarga noib qilib tayinlanishi
D) Ma'mun bilan Amin o'rtasidagi taxt uchun kurashi
51. Quyidagi ko'rsatilgan qaysi sabablar tohiriylar hokimiyatiga qarshi xalq qo'zg'oloni ko'tarilishiga olib keldi?
A) Mulkdor dehqonlarning jabr zulmi va davlatning og'ir soliqlari
B) Muvaffaqiyatsiz o'tkazilgan pul islohoti
C) Xutbadan xalifaning nomini chiqarib tashlanishi
D) "g'oziylar"ning xalqqa qarshi qilgan xunrezliklari
52. Qachon aka-uka Ya'qub va Amr ibn Layslar Xuroson poytaxti Nishopurni egallaydilar?
A) 873-yil. B) 874-yil. C) 875-yil. D) 876-yil.
53. Aka-uka Ya'qub va Amr ibn Layslar kasbi nima bo'lgan?
A) Sahhoflik. B) Sarrojlik. C) Safforlik. D) Sarroflik.
54. 873-900-yillarda qaysi davlat Xurosonda hukmronlik qilgan?
A) Tohiriylar davlati. B) G'aznaviylar davlati.
C) Safforiylar davlati. D) Somoniylar davlati
55. Safforiylar davlatini 873-879-yillarda kim boshqargan?

A) Ya'qub ibn Lays B) Amr ibn Lays
C) Holid ibn Lays D) Rizo ibn Lays
56. Safforiylar davlatini 879-900-yillarda kim boshqargan ?
A) Ya'qub ibn Lays B) Amr ibn Lays
C) Holid ibn Lays D) Rizo ibn Lays
57. Haq din uchun kurashuvchi jangchi qanday atalgan?
A) Sipohi. B) Ritsar. C) G'oziy. D) Yanichar.
58. Juma namozida hukmdor nomini aytib, uning haqiga duo o'qish, olqishlash qanday atalgan?
A) Fatvo. B) Xutba. C) Namoz. D) Lapar.

14-§. Somoniylar

1. Somoniylardan yurtga avval kim boshchilik qiladi?
A) Yahyo. B) Ilyos. C) Ahmad. D) Nuh.
2. Somoniylardan yurtga so'ngra kim boshchilik qiladi?
A) Yahyo. B) Ilyos. C) Ahmad. D) Nuh.
3. Ahmad vafotidan keyin kim Samarqandni markazga aylantiradi?
A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.
4. Somoniylardan Ahmad qachon vafot etgan?
A) 865-yil. B) 866-yil. C) 867-yil. D) 868-yil.
5. Ahmad vafotidan keyin uning o'g'li Nasr qaysi shaharni markazga aylantiradi?
A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.
6. Somoniylardan kim Movarounnahrning barcha viloyatlarini birlashtirish va uni Xurosondan ajratib olish choralarini ko'radi?
A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.
7. Nechanchi asrga kelib Movarounnahrning deyarli barcha viloyatlari somoniylar tasarrufiga o'tadi?
A) IX asrda B) IX asrning birinchi choragida
C) IX asrning o'rtalarida D) IX asrning oxirgi choragida
8. Somoniylardan kim kumush dirham zarb etadi?
A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.
9. Ismoil Somoniy qachon butun Movarounnahrni o'z qo'l ostiga birlashtirdi?
A) 885-yil. B) 886-yil. C) 887-yil. D) 888-yil.
10. Ismoil Somoniy qaysi hududlarga yurish qiladi?
A) Janubi g'arbiy. B) Shimoli g'arbiy.
C) Janubi sharqiy. D) Shimoli sharqiy.
11. Ismoil Somoniy qachon Taroz shahrini fath etib, dashtliklarga qaqshatqich zarba beradi?
A) 893-yil. B) 894-yil. C) 895-yil. D) 896-yil.
12. Somoniylar davlatining poytaxti?
A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.
13. Movarounnahr aholisining mustaqillikka erishishi Arab xalifaligini...
A) Parchalanishini boshlanishiga olib keldi
B) Qo'zg'olonlarni avj olishiga olib keldi
C) Katta boyliklardan mahrum bo'lishiga va cho'chishiga olib keldi
D) Movarounnahrga qarshi urush ochishiga bahona bo'ldi
14. 892-902-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Marvon II. B) Mansur. C) Muoviya I. D) Mu'tazid.
15. Qaysi Arab xalifasi safforiylar bilan somoniylami to'qnashtirishga erishgan?
A) Marvon II. B) Mansur. C) Muoviya I. D) Mu'tazid.
16. Qaysi Arab xalifasi safforiylar hukmdori Amr ibn Laysga Xuroson bilan birga Movarounnahr ustidan ham hukm yuritish huquqi berilgani haqida farmon chiqaradi va uni Ismoilga qarshi gijgijlaydi?
A) Marvon II. B) Mansur. C) Muoviya I.
D) Mu'tazid.
17. Qachon Ismoil Somoniy bilan Amr ibn Layslar o'rtasida urush boshlanadi?
A) 897-yil. B) 898-yil. C) 899-yil. D) 900-yil.
18. Qachon butun Xuroson somoniylar qo'l ostiga o'tadi?
A) 897-yil. B) 898-yil. C) 899-yil. D) 900-yil.
19. 865-999-yillarda qaysi davlat Xuroson va Movarounnahrda hukmronlik qilgan?
A) Tohiriylar davlati. B) G'aznaviylar davlati.
C) Safforiylar davlati. D) Somoniylar davlati.
20. Ma'lumki, Somoniylar mamlakatui boshqarishda dastavval ixcham boshqaruv ma'muriyatini tashkil etdilar. Ular nimalardan iborat edi?
A) Amid ul-mulk va devonlardan iborat edi
B) Hojibi buzruk va ulamolardan iborat edi
C) Bosh boshqaruv mahkamasi va devonlardan iborat edi
D) Amir dargohi va devonlardan iborat edi
21. Somoniylar dargohida kimlarning turar joylari bo'lardi?
1) amir qarorgohi va harami; 2) saroy a'yonlari; 3) mahlliy mulkdorlar; 4) navkarlar; 5) xizmatkorlar
A) 1,2,4,5 B) 1,2,3,4,5 C) 1,2,3 D) 1,4,5
22. Kimning yozishicha, Somoniylar boshqaruvi asosan vazir, mustovfiy, amid ul-mulk, sohibi shurat kabi o'nta devon orqali idora etilib, ular orasida vazir devoni bosh boshqaruv mahkamasi hisoblanardi?
A) Bayhaqiy. B) Gardiyziy. C) Beruniy. D) Narshaxiy.
23. Somoniylar boshqaruvi asosan o'nta devon orqali idora etilib, ular orasida qaysi devon bosh boshqaruv mahkamasi hisoblanardi?
A) Vazir devoni. B) Amid ul-mulk.
C) Mustovfiy. D) Sohibi shurat.
24. 914-943-yillarda Somoniylar davlatida kim hukmdor bo'lgan?
A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.
25. Somoniylar davlati ravnaq topgan davrda qaysi hududlarda hukm yurgizgan ?
A) Movarounnahr va Xuroson
B) Shimoliy va Sharqiy Eron

C) Shimoliy Hindiston va Jung'oriya D) A va B

26. Somoniylar davlatida kimning hukmronligi davrida Buxoroning Registon maydonida amir qasri qarshisida devonlar uchun saroy qurilib, mahkama mana shu maxsus binoga joylashgan edi?

A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.

27. Somoniylar boshqaruvi tizimini eslang. Mahkama xizmatchilari kimlardan iborat edi?

A) Arab, fors, yunon tillarini puxta egallab olgan, Qur'onni va shariatning asosiy qoidalarini yaxshi biladigan, turli fanlardan xabardor bo'lgan savodli oddiy xalqdan tanlab olingan

B) Arab, fors tillarini puxta egallab olgan, Qur'onni va shariatning asosiy qoidalarini yaxshi biladigan, turli fanlardan xabardor bo'lgan olimlardan tanlab olingan

C) Arab, fors tillarini puxta egallab olgan, Qur'onni va shariatning asosiy qoidalarini yaxshi biladigan, turli fanlardan xabardor bo'lgan savodli zodagon dehqonlardan tanlab olingan

D) Arab, fors tillarini puxta egallab olgan, Qur'onni va shariatning asosiy qoidalarini yaxshi biladigan, turli fanlardan xabardor bo'lgan savodli aslzodalardan tanlab olingan

28. Musulmon Sharqidagi ilk ilmgoh - madrasa qaysi shaharda bunyod etiladi?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

29. Musulmon Sharqidagi ilk ilmgoh - madrasa qachon bunyod etiladi?

A) IX asr. B) Xasr. C) XI asr. D) XII asr.

30. Musulmon Sharqidagi ilk ilmgoh - madrasa Buxoro shahrining qayerida bunyod etiladi?

A) Mevazor mahallasida. B) Kavushdo'zlar mahallasida.

C) Zargarlar mahallasida. D) Telpakdo'zlar mahallasida.

31. Musulmon Sharqidagi ilk ilmgoh - madrasa nima deb yuritilgan?

A) Faqihlar. B) Sherdor. C) Robiya. D) Farjak.

32. G'aribxona, musofirxona qanday atalgan?

A) Madrasa. B) Sardoba. C) Xonaqoh. D) Maqbara.

33. Mamlakat ma'naviy hayotining asosi hisoblangan islom mafkurasiga somoniylar hukmronligi davrida kim rahnamolik qilardi?

A) "Naqib". B) "Xatib" C) "Ustod" D) "Hojib".

34. "Ustod" dan keyin kimlar turardi?

A) "Naqib". B) "Xatib". C) "Ustod". D) "Hojib".

35. "Ustod" keyinchalik qanday nom bilan yanada ulug'landi?

A) "Hojib ul-hujob". B) "Xo'jayi buzruk".

C) "Shayx ul-islom". D) "Shayx ur-rais".

36. Somoniylardan kim yaxshi qurollangan harbiy qo'shin va saroyning maxsus muntazam sarbozlari qismini tuzadi?

A) Ibrohim. B) Nasr. C) Ismoil. D) Nuh I.

37. Somoniylar davrida yaxshi va uzoq xizmat qilgan sarbozlar qanday lavozimga ko'tarilgan?

A) "Naqib". B) "Xatib". C) "Ustod". D) "Hojib".

38. Kimlarning boshlig'i "hojib ul-hujob" yoki "hojibi buzruk" deb yuritilar edi?

A) "Naqib". B) "Xatib". C) "Ustod". D) "Hojib".

15-§. Somoniylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy hayot

1. IX-X asrlarda Movarounnahr va Xorazm aholisining asosiy qismi nima bilan shug'ullanar edi?

A) Sug'orma dehqonchilik. B) Hunarmandchilik.

C) Chorvachilik. D) Savdo-sotiq.

2. Somoniylar davrida sug'orish tarmoqlari vositasida sug'orib obod etilgan serunum vohalarda qanday mahsulotlarni yetishtirish yuqori darajada rivoj topgan edi?

1) g'allakorlik 2) sholikorlik 3) paxtachilik

4) sabzavotchilik 5) polizchilik 6) bog'dorchilik

A) 1,2,3,4,5,6 B) 1,4,6 C) 1,3,4,5 D) 1,2,4,5,6

3. Somoniylar davrida ... dan xazinaga tushadigan daromad davlat kirim-chiqimining kattagina qismini qoplar edi?

A) Xiroj B) Ushr C) Zakot D) Jiz'ya

4. Nima uchun somoniylar mamlakatda dehqonchilik xo'jaligini rivojlantirishga katta e'tibor berganlar?

A) Somoniylar aslzoda dehqonlardan bo'lganligi uchun

B) Mamlakat aholisining ko'pchiligi o'troq aholi bo'lganligi uchun

C) Chetga ko'proq dehqonchilik mahsulotlari chiqarilganligi uchun

D) Dehqonchilik davlat xazinasiga katta daromad olib kelganligi uchun

5. Nechanchi asrlarda Movarounnahr va Xurosonda chorvachilik yuksak darajada bo'lgan?

A) IX-X asrlarda. B) X-XI asrlarda.

C) XI-XII asrlarda. D) XII-XIII asrlarda.

6. O'rta asrlarda qayerda yuqori navli qog'oz ishlab chiqarilar edi?

A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

7. O'rta asrlarda qayer o'zining ko'nchilik mahsulotlari va charm mollari bilan mashhur edi?

A) Sug'd. B) Shosh. C) Eloq. D) Kesh.

8. O'rta asrlarda qayer o'zining kumush va qo'rg'oshin konlari hamda kumush tanga chiqaradigan zarbxonasi bilan mashhur edi?

A) Sug'd. B) Shosh. C) Eloq. D) Kesh.

9. O'rta asrlarda qayerda qayiqsozlik taraqqiy topadi?

A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

10. Sharqda mashhur bo'lgan mallarang bo'z "zandanachi" qayerda to'qilgan?

A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

11. Sharqda mashhur bo'lgan mato "vadoriy" qayerda tayyorlangan?

A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

12. Tashqi savdo muomalasida nimadan

foydalangan?
A) Kumush tanga B) Mis chaqa
C) Oltin tanga D) Sarroflik cheklari
13. Ma'lumki, IX-X asrlarda Movarounnahrda ichki va tashqi savdo kengaydi. Shimoliy yo'l orqali, qayerga Movarounnahrdan bo'z, kiyim-kechak, egar-jabduq, o'q-yoy, qilich, idish-asbob, zargarlik buyumlari, dori-darmon, quruq meva, kunjut va zig'ir moyi olib chiqilgan?
A) Rus, Tatariston va Sibirga
B) Janubiy Sibir va Mo'g'ulistonga
C) Itil, Xazar va Bulg'orga
D) Hind, Eron va Xitoyga
14. IX-X asrlarda Sibirdan Movarounnahrga qanday mahsulotlar keltirilgan?
A) kiyim-kechak, egar-jabbuq, o'q-yoy, qilich
B) mo'yna, ipak, shamlar
C) ipak, shoyi gazlamalar va chinni idishlar
D) qimmatbaho mo'ynalar, chorva mollari, chorvachilik mahsulotlari keltirilgan
15. Xitoy bilan bo'lgan savdoda nimalar asosiy o'rinda turgan?
1. Choy. 2. Ipak. 3. Tuz. 4. Ot.
5. Surp. 6. Paxta. 7. La'l. 8. Lal
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.
16. Somoniylar davrida Movarounnahr va Xorazmdan qayerlarga guruch, quruq mevalar, shirinliklar, tuzlangan baliq, paxta, shoyi matolar, movut, kimxob va gilamlar olib borib sotilgan?
A) Fors, Gurjiston, Iroq. B) Hindiston, Xitoy, Koreya.
C) Itil, Xazar, Bulg'or. D) Vizantiya, Polsha, Litva.
17. Somoniylar davrida Movarounnahr va Xorazmga ... qimmatbaho mo'ynalar, shamlar, cho'qqi qalpoqlar keltirilgan?
A) Gurjiston va Fors. B) Xitoy va Hindiston.
C) Bulg'or va Xazar. D) Serbiya va Vizantiya.
18. Somoniylardan Abdulmalik bin Nuh tangasi qaysi shaharda 961-962-yillarda chiqarilgan?
A) Toshkent. B) Buxoro.
C) Samarqand. D) Urganch.
19. Mis chaqa qanday atalgan?
A) "Dirham". B) "Solid". C) "Nomisma". D) "Fals".
20. Kumush tanga qanday atalgan?
A) "Dirham". B) "Dinor". C) "Nomisma" D) "Fals".
21. Somoniylar davrida kumush tangalar faqat hukumat boshlig'i nomidan qayerlarda davlat zarbxonalarida so'qilar edi?
1. Bolasog'un. 2. Taroz. 3. O'zgan. 4. O'tror.
5. Marv. 6. Samarqand. 7. Buxoro. 8. Shosh.
A) 1-2-3-4 B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.
22. Somoniylar davrida qanday nomdagi tanga yuqori sifatli sof kumushdan zarb etilib, u asosan xalqaro savdo aloqalarida ishlatilgan?
A) "Ismoiliy". B) "Muhammadiy".
C) "Kepaki" D) "G'itrifiy".
23. Somoniylar hukmronligi davrida yer egaligining qanday turlari mavjud bo'Igan?
1. "Mulki sultoniy", 2. "Mulk yerlari". 3. "Vaqfyerlari". 4. "Mulki xos". 5. "Jamoa yerlari". 6. "Mulki devon". 7. "Mulki inju". 8. "Amlok yerlari". 9. "Iqto yerlari". 10. "Tanho yerlari". A) 1-2-3-4-5. B) 6-7-8-9-10.
C) 1-3-5-7-9. D) 2-4-6-8-10.
24. Oliy martabali ruhoniylar va sayyidlar qo'l ostidagi yerlar nima deb yuritilgan?
A) "Mulki xos". B) "Vaqf yerlari".
C) "Mulki sultoniy". D) "Mulk yerlari".
25. Qanday imtiyozli yerga ega bo'lgan mulkdorlar davlatga ko'pincha hosilning 1/10 hisobida ushr solig'ini to'lagan, xolos?
A) "Mulki xos". B) "Vaqf yerlari".
C) "Mulki sultoniy". D) "Mulk yerlari".
26. Hukmron sulola hamda oliy tabaqa vakillariga davlat oldidagi xizmatlari evaziga hadya qilingan yerlar nima deb yuritilgan?
A) "Mulki xos". B) "Vaqf yerlari".
C) "Mulki sultoniy". D) "Mulki iqto".
27. X asrda yirik mansabdorlaming davlat oldidagi xizmatlari uchun yer va suvdan iborat katta-katta mulklar in'om qilina boshlaydi. Bunday mulk nima deb yuritilardi?
A) "Iqto". B) "Tanho". C) "Vaqf'. D) "Jogir".
28. ... dastavval asosan oliy tabaqa zodagonlar. sulola a'zolari - amirzodalar va yirik mansabdorlarga in'om etilgan?
A) "Iqto". B) "Tanho". C)"Vaqf'. D) "Jogir".
29. Somoniylar davrida sasosan lalmikor va tog'oldi yerlardan iborat bo'lgan "jamoa yerlari" kimlarning tasarruflda bo'lgan?
A) Oliy martabali ruhoniylar
B) Qishloq jamoalari tasarrufida
C) Oliy martabali harbiylar D) Aslzodalar
30. IX-X asrlarda katta yer egalari kadivarlarni ishlatishdan ko'ra, o'z yerlarini qishloq jamoalarining кam yerli a'zolariga ijaraga berganlar. O'sha davrda bunday ijarachilar nima deb atalgan?
A) Chokar B) Kadivar C) Kashavarz
D) "barzikor" yoki "qo'shchilar"
31. Quyidagi qaysi mulk egasi o'ziga in'om qilingan hududlarda yashovchi aholidan olinadigan soliqlarning ma'lum qismini yig'ib olish huquqiga ega bo'lgan?
A) Mulki sultoniy B) Iqtodor C)Tanho D)Mulki xos
32. Somoniylar davrida qachon aholidan ikki marta soliq undirib olinadi?
A) 941-yil. B) 942-yil. C) 943-yil. D) 944-yil.
33. Somoniylardan kimning hukmronligi davrida aholidan ikki marta soliq undirib olinadi?
A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.
34. Somoniylar davlatida siyosiy vaziyat kimlar hukmronlik qilgan davrda nihoyatda keskin tus oladi?
l.Nuh. 2. Nasr. 3. Nuh II. 4. Nasr II.

A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.
35. Somoniylar davrida nima uchun 942-yilda aholidan ikki marta soliq undirib olinadi?
A) Masjid, madrasa, maqbara, xonaqoh va karvonsaroylar qurish uchun.
B) Yangi joylarni o'zlashtirib, sug'orish tarmoqlarini barpo etish uchun.
C) Qoraxoniylarga yuboriladigan soliqlarni vaqtida jo'natmagani uchun.
D) Amirning muntazam turk sarbozlari qo'shiniga maosh to'lash uchun.
36. 943-954-yillarda Somoniylar davlatida kim hukmdor bo'lgan?
A) Nuh. B) Nasr. C) Nuh II. D) Nasr II.
37. Nuh II nechanchi yillarda Somoniylar davlatida hukmdor bo'lgan?
A) 973-994-yillarda. B) 974-995-yillarda.
C) 975-996-yillarda. D) 976-997-yillarda.
38. Qachon Nuh ibn Nasrning amakisi isyon ko'taradi?
A) 945-yil. B) 946-yil. C) 947-yil. D) 948-yil.
39. Nuh ibn Nasrning qaysi amakisi isyon ko'taradi?
A) Ibrohim. B) Ilyos. C) Ismoil. D) Iskandar.
40. Kimning yordamida Ibrohim Buxoro taxtini egallab oladi?
A) Abu Ali Chag'oniy. B) Qusam ibn Abbos.
C) Abul Abbos Saffoh. D) Horun ar-Rashid.
41. Qachon Abu Ali Chag'oniyni Nuh avval Chag'oniyonga, so'ngra Xurosonga hokim qilib tayinlashga majbur bo'ladi?
A) 949-yil. B) 950-yil. C) 951-yil. D) 952-yil.
42. Qachon Buxoro harbiy askarlarining g'alayoni ko'tariladi?
A) 961-yil. B) 962-yil. C) 963-yil. D) 964-yil.

16-§. G'aznaviylar

1. 962-963-yillarda G'azna viloyatini kim noib va lashkar amiri sifatida boshqargan?
A) Anushtegin. B) Xumortegin.
C) Sobuqtegin. D) Alptegin.
2. G'azna va Kobul viloyatlarini kim mustaqil idora etishga intilib, G'aznaviylar davlatiga asos solgan?
A) Anushtegin. B) Xumortegin.
C) Sobuqtegin. D) Alptegin.
3. G'aznaviylar davlatining poytaxti?
A) Mashhad. B) G'azna. C) Nishopur. D) Qandahor.
4. G'aznaviylarning siyosiy nufuzi kimning davrida ortib, somoniylar tomonidan e'tirof etilgan?
A) Anushtegin. B) Xumortegin.
C) Sobuqtegin. D) Alptegin.
5. 977-997-yillarda G'aznaviylar davlatida kim hukmdor bo'lgan?
A) Anushtegin. B) Xumortegin.
C) Sobuqtegin. D) Alptegin.
6. 997-1030-yillarda G'aznaviylar davlatida kim hukmdor bo'lgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
7. 1030-1041-yillarda G'aznaviylar davlatida kim hukmdor bo'lgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G' aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
8. Kimning hukmronligi davrida G'aznaviylar davlatining hududi kengayib, Sharqning eng qudratli davlatlaridan biriga aylangan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
9. Somoniylar sulolasi barham topgach, kim somoniylarning Xurosondagi hududini so'ng Xorazm davlatini (1017) ham o'z saltanatiga qo'shib olgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
10. G'aznaviylardan kimning hukmronligi davrida mamlakat viloyatlari birin-ketin qo'ldan chiqarilib, tanazzulga yuz tutgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
11. Qachon G'aznaviylar davlati butunlay tugatilgan?
A) 1185-yil. B) 1186-yil. C) 1187-yil. D) 1188-yil.
12. Qaysi davlat bosh vazir tizimida harbiy, elchilik va rasmiy tadbirlar, moliya va xabar-pochta devonlar faoliyat ko'rsatgan?
A) Tohiriylar davlati. B) G'aznaviylar davlati.
C) Safforiylar davlati. D) Somoniylar davlati.
13. G'aznaviylar davlatida viloyat hukmdori nima deb yuritilgan?
A) Amid. B) Kutvol. C) Rais. D) Voliy.
14. G'aznaviylar davlatida shahar hokimi nima deb yuritilgan?
A) Amid. B) Kutvol. C) Rais. D) Voliy.
15. G'aznaviylar davlatida viloyatda boshqaruv ishlari kim tomonidan amalga oshirilgan?
A) Amid. B) Kutvol. C) Rais. D) Voliy.
16. G'aznaviylar davlatida shaharlarda boshqaruv ishlari kim tomonidan amalga oshirilgan?
A) Amid. B) Kutvol. C) Rais. D) Voliy.
17. G'aznaviylardan kim turkiy ona tili bilan bir qatorda fors, arab va pahlaviy tilarini ham mukammal bilgan, she'r bitgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
18. G'aznaviylar davlatining poytaxti saroyida qanchadan ortiq olim, shoir va san'atkorlar ijod qilgan?
A) 100. B) 200. C) 300. D) 400.
19. Abu Rayhon Beruniy, Nosir Xusrov, Gardiyziy va Bayhaqiy kabi buyuk mutafakkirlar qayerda yashaganlar?
A) Mashhad. B) G'azna. C) Nishopur. D) Qandahor.
20. Kim "Qonuni Mas'udiy" asarini sulton Mas'udga bag'ishlagan?
A) Bayhaqiy. B) Gardiyziy. C) Beruniy. D) Narshaxiy.

21. Kim "Tarixi Mas'udiy" asarini sulton Mas'udga bag'ishlagan?
A) Bayhaqiy. B) Gardiyziy. C) Beruniy. D) Narshaxiy.
22. Abul Qosim Firdavsiy mashhur "Shohnoma" dostonini kimga taqdim etgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
23. G'aznaviylar davlatining qaysi shaharlarida ko'plab madrasalar, masjid, xonaqoh va saroylar bino qilinib, kutubxonalar faoliyat ko'rsatgan?
1.G'azna. 2. Balx. 3.Nishopur. 4. Lohur.
5. Isfahon. 6. Marv. 7. Qandahor. 8. Hirot.
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.
24. Qaysi davlat qo'shinida harbiy kemalar (daryo va dengiz foti) ham mavjud bo'lgan?
A) Tohiriylar davlati. B) G'aznaviylar davlati.
C) Safforiylar davlati. D) Somoniylar davlati.

17-§. Qoraxoniylar

1. Qachon qarluqlar yag'mo, chigil, o'g'uz qabilalari bilan yagona ittifoqqa birlashadilar?
A) VIII asr o'rtalarida B) IX asr o'rtalarida
C) XI asr o'rtalarida D) X asr o'rtalarida
2. Qarluq, yag'mo, o'g'uz, chigil qabilalarining qo'li ostidagi hududlar dastlab qanday atalgan?
A) Sultoniya B) Shohoniya
C) Xoqoniya D) Qarluqiya
3. XI-XII asrlarda «Xoqoniya» davlati rivoj topib kuchaygach, qanday nom olgan?
A) «Qoraxoniylar» davlati
B) «Buyuk-Qoraxoniylar» davlati
C) «Qoraxoniylar xoqonligi» davlati
D) «Qarluq-Qoraxoniylar» davlati
4. Qaysi so'z turkiy xalqlarda buyuklik va ulug'lik ramzi bo'lgan ?
A) Qora B) Xoja C) Yabg'u D) Bug'ro
5. Qoraxoniylar davlati qaysi hududlarda tashkil topgan?
1.Sharqiy Turkiston 2.Shimoliy Hindiston
3.Yettisuv 4.Tyanshanning janubiy yonbag'rida
5.Movarounnahr 6.Sharqiy Eron
A) 1,3,4 B) 1,4,6 C) 2,4,5 D) 2,3,6
6. Qoraxoniylar davlati asoschisi kim?
A) Horun Bug'rohon B) Abdulkarim Sotuk Bug'roxon
C) Ibrohim Bo'ritegin D) Abdulla Sotuk
7. 992-yilda kim boshliq qoraxoniylar Movarounnahrga tomon hujum boshlaydilar?
A) Ibrohim Bo'ritegin. B) Nasr Eloqxon.
C) Horun Bug'roxon. D) Anush Tegin.
8. 992-yilda qoraxoniylar qayerni qarshiliksiz ishg'ol qiladilar?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
9. Kim qoraxoniylarga qarshi kurashish uchun G'aznadagi noibi Sobuqteginni yordamga chaqiradi?
A) Ahmad ibn Ismoil. B) Nuh ibn Mansur.
C) Ismoil ibn Ahmad. D) Mansur ibn Nuh.
10. Sobuqtegin qancha qo'shin bilan Movarounnahrga yetib keladi?
A) 10 ming. B) 20 ming. C) 30 ming. D) 40 ming.
11. Nuh ibn Mansur Sobuqteginni qayerning noibi etib tayinlaydi?
A) Yettisuv. B) Kavkaz. C) Xuroson. D) Oltoy.
12. Nima uchun Nuh Sabuqteginni Xurosonning noibi etib tayinlaydi?
A) Sabuktegin somoniylar sulolasining yorqin vakili bo'lgani uchun
B) Sabuktegin qoraxoniylar noibi qo'shinlarini tor-mor qilishda yordam bergani uchun
C) Sabuktegin G'aznaviylar hukmdori bo'lgani uchun
D) Sabuktegin Buxoroni egallagani uchun
13. Qachon qoraxoniylar Movarounnahr tomon yana hujum boshlaydilar?
A) 993-yil. B) 994-yil. C) 995-yil D) 996-yil.
14. Qoraxoniylar Movarounnahrga tomon yana hujum boshlaganda ...
A) Nuh ibn Mansur qo'shini Buxoroni egallaydi
B) Mahmud G'aznaviy qo'shini Buxoroni egallaydi
C) Ibrohim Bo'ritegin qo'shini Buxoroni egallaydi
D) Sabuqtegin qo'shini Buxoroni egallaydi
15. Sabuqtegin bilan qoraxoniylar o'rtasida tuzilgan shartnomaga muvofiq somoniylarga qayer beriladi?
A) Sirdaryo havzasi
B) Movarounnahrning markaziy qismi
C) Amudaryodan janubdagi yerlar
D) Amudaryo bo'yi viloyatlari - Xuttalon, Vaxsh, Chag'oniyon
16. X asr oxirida Somoniylar hukmronlik qilgan hudud o'rnida qaysi davlatlar tashkil topdi?
A) Xorazmshohlar va Qoraxitoylar davlati.
B) O'g'uzlar va Qarluqlar davlati.
C) Qoraxoniylar va G'aznaviylar davlati.
D) Safforiylar va Somoniylar davlati.
17. 999-yilda Buxoroning kim boshchiligida qoraxoniylar tomonidan zabt etilishi bilan somoniylar hukmronligi barham topdi?
A) Ibrohim Bo'ritegin. B) Nasr Eloqxon.
C) Horun Bug'roxon. D) Anush Tegin.
18. 1006- va 1008-yillarda kimlar Xuroson ustiga ikki marta qo'shin tortadilar?
A) Saljuqiylar. B) Qoraxoniylar.
C) Ma'muniylar. D) Abbosiylar.
19. Kim qoraxoniylarga zarba berib, Xurosonni o'z davlati tasarrufida saqlab qolishga muvaffaq bo'ladi?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.
20. XI asr boshlarida g'aznaviylarga kimlar xavf sola boshlaydi?
A) Qoraxoniylar B) Saljuqiylar C) Tohiriylar D) O'g'uzlar
21. Qoraxoniylarning qaysi mahalliy hukmdori Amudaryo bo'yi viloyatlari - Xuttalon, Vaxsh va

Chag'oniyonni g'aznaviylardan tortib oladi?
A) Ibrohim Bo'ritegin. B) Nasr Eloqxon.
C) Horun Bug'roxon. D) Anush Tegin.
22. Qoraxoniylarning mahalliy hukmdori qachon Amudaryo bo'yi viloyatlari - Xuttalon, Vaxsh va Chag'oniyonni g'aznaviylardan tortib oladi?
A) 1037-yil B) 1038-yil. C) 1039-yiI. D) 1040-yil.
23. Kimning davrida qoraxoniylar ikki mustaqil davlatga ajralib ketadi?
A) Ibrohim Bo'ritegin. B) Nasr Eloqxon.
C) Horun Bug'roxon. D) Anush Tegin.
24. Sharqiy Qoraxoniylar davlatining poytaxti?
A) Bolasog'un. B) Suyob. C) Yangikent. D)O'tukan.
25. Movarounnahrdagi Qoraxoniylar davlatining poytaxti?
A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.
26. Ibrohim Bo'ritegin qanday unvon olgan?
A) "Arslonxon". B) "Bug'roxon".
C) "Tavg'achxon". D) A, B, C.
27. Qoraxoniylar davlatida viloyatlarni kimlar boshqarardilar?
A) Dodxoh va muhassil. B) Eloqxon va takin.
C) Yasovul va tavochi. D) Dorug'achi va rais.
28. Movarounnahr eloqxoni qayerda taxtga o'tirgan?
A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.
29. Qoraxoniylar davrida viloyat boshqaruv ma'muriyatida kimlar xizmat qilar edi?
A) Muhtasiblar, raislar, qutvollar
B) Mushriflar, amidlar, mustovfiylar
C) Vazirlar, sohibbaridlar, mustovfiylar
D) Eloqxonlar, teginlar, tudunlar
30. Qoraxoniylar davlatida shaharlar, somoniylar davridagidek, kimlar tomonidan boshqarilgan?
A) Shahar hokimi, voliylar tomonidan
B) Shahar hokimi, kutvollar tomonidan
C) Shahar hokimi, teginlar tomonidan
D) Shahar hokimi, raislar tomonidan
31. Qaysi davlatda imomlar, sayyidlar, shayxlar va sadrlarga e'tibor kuchayib, ularning obro'yi har qachongidan ham balandga ko'tanladi?
A) O'g'uzlar davlati. B) Qoraxoniylar davlati.
C) Qarluqlar davlati. D) Qoraxitoylar davlati.
32. XII asming 30-yillari oxiriga kelganda qoraxoniylar davlati kimlarning hujumiga duchor bo'ldi?
A) Mo' g'ullar. B) Jung'orlar.
C) Qipchoqlar. D) Qoraxitoylar.
33. Qoraxitoylar davlatining hukmdori qanday atalgan?
A) "Bog'dixon". B) "Go'rxon".
C) "Qoraxon". D) "Sherxon".
34. Qoraxitoylar davlatining poytaxti?
A) Bolasog'un. B) Suyob. C) Yangikent. D) O'tukan.
35. Qoraxitoylar kimlarga mansub qabila?
A) Arab. B) Slavyan. C) Turk. D) Mo'g'ul.
36. Qoraxitoylarning jangovar qo'shinlari avval qayerga bostirib kiradi?
A) Shosh va Farg'ona. B) Zarafshon va Qashqadaryo.
C) Xorazm va Buxoro. D) Toxariston va Chag'oniyon.
37. Qoraxitoylarning jangovar qo'shinlari so'ngra qayerga bostirib kiradi?
A) Shosh va Farg'ona. B) Zarafshon va Qashqadaryo.
C) Xorazm va Buxoro. D) Toxariston va Chag'oniyon.
38. Qachon qoraxitoylar Xo'jand shahri yaqinida qoraxoniylarning eloqxoni Mahmudga qaqshatqich zarba beradilar?
A) 1137-yil. B) 1138-yil. C)1139-yil. D)1140-yil.
39. Qachon Qoraxoniylar davlati tugatiladi?
A) 1141-yil. B) 1142-yil. C) 1143-yil. D)1144-yil.
40. Kimlarning qoraxoniylar ustidan g'alaba qozonishi oqibatida Qoraxoniylar davlati tugatiladi?
A) Mo'g'ullar. B) Jung'orlar.
C) Qipchoqlar. D) Qoraxitoylar.
41. XI asrda Movarounnahrga kirib kelgan ko'chmanchi chorvadorlar...
A) Dehqonlar tabaqasi bilan yaqin ittifoqda bo'lib, janub tomon harakat qiladilar.
B) Dehqonchilik maydonlarini toptab, oyoqosti qiladilar.
C) O'lka xalqlarining dehqonchilik madaniyati rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatadilar.
D) O'lkada otashparastlik va moniylik dinlarining keng tarqalishiga sababchi bo'ladilar.
42. Qaysi davrda mahalliy mulkdor dehqonlar yer-suv mulklaridan hamda mamlakatda tutgan siyosiy mavqelaridan ajralib, jamiyat hayotida o'zining ilgarigi o'rni va ahamiyatini butunlay yo'qotadilar?
A) G'aznaviylar davrida B) Somoniylar davrida
C) Qoraxitoylar davrida D) Qoraxoniylar davrida
43. Qachon "dehqon" degan tushuncha o'zining "qishloq hokimi" ni anglatuvchi asl ma'nosini yo'qotdi?
A) IX-X asrlarda. B) X-XI asrlarda.
C) XI-XII asrlarda. D) XII-XIII asrlarda.
44. Kimlarning hukmronligi davrida "dehqon" degan tushuncha o'zining "qishloq hokimi" ni anglatuvchi asl ma'nosini yo'qotdi?
A) O'g'uzlar davlati. B) Qoraxoniylar davlati.
C) Qarluqlar davlati. D) Qoraxitoylar davlati.
45. Qachondan boshlab yerdan foydalanishda iqto tartiboti juda keng yoyiladi?
A) IX asr. B) Xasr. C) XI asr. D) XII asr.
46. Nechanchi asrlarda Movarounnahrda va Xurosonda iqto yerlari kengayib, mulkchilikning asosiy shakllaridan biriga aylanadi?
A) IX-X asrlarda. B) X-XI asrlarda.
C) XI-XII asrlarda. D) XII-XIII asrlarda.
47. Qoraxoniylar uchun bo'ysundirilgan mamlakatlar aholisidan tegishli soliqlarni undirib, uni boshqarishning eng qulay shaklini aniqlang?
A) Iqto tartibi B) El-yurt va viloyatlarga bo'lib idora qilish C) Shahar hokimi, rais va muhtasiblar

tomonidan boshqarish
D) Qoraxoniylar mamlakatda o'z hukmronligini mustahkamlab olishda musulmon ruhoniylari bilan yaqin va do'stona munosabatlar o'rnatadilar

48. Qoraxoniylar davrida ichki va tashqi savdo uchun xilma-xil hunarmandchilik mahsulotlari ishlab chiqaradigan hamda chaqa tangalar vositasi bilan olib boriladigan bozor tijoratining markazlari qaysi shaharlar hisoblangan?
A) Samarqand, Buxoro, Termiz, O'zgan, Toshkent
B) Marv, Samarqand, Buxoro, Shosh
C) Buxoro, Samarqand, Urganch, Marv, Binkat, Kesh, Axsikat
D) Samarqand, Buxoro, Kesh, Axsikat, Taroz

18-§. Xorazm davlati va uning yuksalishi

1. Qachon Gurganch miri Kat shahrini ishg'ol qilib, Xorazmning ikkala qismini birlashtirdi va Xorazmshoh unvoniga sazovor bo'ldi?
A) 993-yil. B) 994-yil. C) 995-yil. D) 996-yil.

2. Qaysi Gurganch miri Kat shahrini ishg'ol qilib, Xorazmning ikkala qismini birlashtirdi va Xorazmshoh unvoniga sazovor bo'ldi?
A) Mansur ibn Mahmud. B)Ma'mun ibn Muhammad.
C) Mahmud ibn Mansur. D)Muhammad ibn Ma'mun.

3. Qachon Xorazmda afrig'iylar sulolasi barham topdi?
A) 993-yil. B) 994-yil. C) 995-yil. D) 996-yil.

4. Kim Xorazmda afrig'iylar sulolasiga barham berdi?
A) Mansur ibn Mahmud. B)Ma'mun ibn Muhammad.
C) Mahmud ibn Mansur. D)Muhammad ibn Ma'mun.

5. 995-1017-yillarda Xorazmda qaysi sulola hukmronlik qilgan?
A) Anushteginlar. B) Ma'muniylar.
C) Oltintoshlar. D) Afrig'iylar.

6. Xorazmda Ma'muniylar sulolasi hukmronligiga kim asos solgan?
A) Mansur ibn Mahmud. B)Ma'mun ibn Muhammad.
C) Mahmud ibn Mansur. D)Muhammad ibn Ma'mun.

7. 995-1221-yillarda Xorazmshohlar davlatining poytaxti qaysi shahar edi?
A) Xiva. B) Hazorasp. C) Kat. D) Urganch.

8. Xorazmshohlar davlati ma'muriy jihatdan nimalarga ajratilib boshqarildi?
1. Viloyat. 2. Tuman. 3. Shahar. 4. Mahalla.
5. Qishloq. 6. Qabila.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.

9. Xorazmshohlar davlatida eng yuqori lavozimlardan biri qanday unvonga ega bo'lgan?
A) "Hojib ul-hujob". B) "Xo'jayi buzruk"
C) "Shayx ul-islom". D) "Shayx ur-rais"

10. Xorazmshohlar davlatida qaysi lavozim devonxona ishlari mas'ul bo'lgan?
A) "Hojib ul-hujob". B) "Xo'jayi buzruk".
C) "Shayx ul-islom". D) "Shayx ur-rais".

11. Xorazmshohlar davlatida qaysi lavozim harbiy safarlar vaqtida hukmdor nomidan davlatni idora etgan?
A) "Hojib ul-hujob". B) "Xo'jayi buzruk".
C) "Shayx ul-islom". D) "Shayx ur-rais".

12. Xorazmda qaysi sulola davrida "Dorul hikma va maorif' ("Bilimdonlik va maorif uyi") tashkil etiladi?
A) Anushteginlar. B) Ma'muniylar.
C) Oltintoshlar. D) Afrig'iylar.

13. Mahmud G'aznaviy qachon Xorazmni zabt etgan?
A) 1017-yil. B)1018-yil. C)1019-yil. D)1020-yil.

14. Xorazm qachon Saljuqiylar davlatiga qaram bo'lib qoladi?
A) 1037-yil. B)1038-yil. C) 1039-yil. D)1040-yil.

15. Saljuqiyilarning qaysi hukmdori o'z ma'murlaridan Anushteginni Xorazmga noib qilib tayinlaydi?
A) Sulton Sanjar. B) Malikshoh.
C) Alp Arslon D) To'g'rul.

16. 1097-1127-yillarda kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Alovuddin Muhammad. B) Qutbiddin Muhammad.
C) Jaloliddin Manguberdi. D) Sultonshoh Mahmud

17. 1127-1156-yillarda kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Takash. B) Sultonshoh Mahmud
C) Elarslon. D) Otsiz.

18. 1156-1172-yillarda kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Takash. B) Sultonshoh Mahmud.
C) Elarslon. D) Otsiz.

19. 1172-yil kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Alovuddin Muhammad. B) Sultonshoh Mahmud.
C) Elarslon. D) Otsiz.

20. 1172-1200-yillarda kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Takash. B) Sultonshoh Mahmud.
C) Elarslon. D) Otsiz.

21. 1200-1220-yillarda kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Alovuddin Muhammad. B) Takash.
C) Jaloliddin Manguberdi. D) Sultonshoh Mahmud.

22. 1220-1231-yillarda kim Xorazmshoh bo'lgan?
A) Alovuddin Muhammad. B) Takash.
C) Jaloliddin Manguberdi. D) Sultonshoh Mahmud.

23. Kim "Xorazmshoh" unvonini tiklagan?
A) Alovuddin Muhammad. B)Qutbiddin Muhammad.
C) Jaloliddin Manguberdi. D) Takash.

24. Xorazmning mustaqilligi kimning nomi bilan bog'liqdir?
A) Takash. B) Alovuddin Muhammad.
C) Elarslon. D) Otsiz.

25. Dastavval Otsiz kimlarni o'ziga bo'ysundiradi?
A) Turkman va qipchoqlar. B) Mo'g'ul va o'g'uzlar.
C) Jaloyiriy va naymanlar. D) Yag'mo va chig'illar.

26. Kim Xorazm bilan iqtisodiy jihatdan bog'liq bo'lgan Sirdaryo etaklari va Mang'ishloq yarimorolini egallaydi?
A) Takash. B) Afrig'. C) Elarslon. D) Otsiz.

27. Kim Kaspiy dengizi sohillaridan to Sirdaryoning o'rta oqimiga qadar bo'lgan yerlarda Xorazmshohlar

davlatining poydevorini barpo etadi?
A) Takash. B) Afrig'. C) Elarslon. D) Otsiz.
28. Qachon Sulton Sanjarga qarshi ko'chmanchi o'g'uzlar isyon ko'taradilar?
A) 1153-yil. B) 1154-yil. C)1155-yil. D) 1156-yil.
29. Kimga qarshi ko'chmanchi o'g'uzlar isyon ko'taradilar?
A) Sulton Sanjar. B) Malikshoh.
C) Alp Arslon. D) To'g'rul.
30. Dastavval Saljuqiylar davlatidan qayerlar ajralib ketadi?
A) Yaqin Sharq va Xorazm.
B) Kichik Osiyo va Kermon.
C) Uzoq Sharq va Xuroson. D) O'rta Osiyo va Yettisuv.
31. So'ngra Saljuqiylar davlatidan qayerlar mustaqil bo'lib oladi?
1. Kermon. 2. Turkiya. 3. Xorazm. 4. Fors.
5. Ozarbayjon. 6. Xuroson.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.
32. Xorazm davlati kimning davrida juda kengayadi?
A) Takash. B) Alovuddin Muhammad.
C) Elarslon. D) Otsiz.
33. Kim Nishopur, Ray va Marv shaharlarini zabt etadi?
A) Takash. B) Afrig'. C) Elarslon. D) Otsiz.
33. Qachon Nishopur, Ray va Marv shaharlari zabt etiladi?
A) 1185-1191-yillarda. B) 1186-1192-yillarda.
C) 1187-1193-yillarda. D) 1188-1194-yillarda.
34. Qachon Takash Saljuqiylar sultoniga qaqshatqich zarba beradi?
A) 1193-yil. B) 1194-yil. C) 1195-yil. D) 1196-yil.
35. Takash Saljuqiylaming qaysi sultoniga qaqshatqich zarba beradi?
A) Sulton Sanjar. B) Malikshoh.
C) Alp Arslon. D) To'g'rul.
36. Takash qachon Eronni Xorazmga bo'ysundiradi?
A) 1193-yil. B) 1194-yil. C) 1195-yil. D) 1196-yil.
37. Alovuddin Muhammad qachondan boshlab Movarounnahrni qoraxitoylarga qaramlikdan ozod etishga kirishdi?
A) 1205-yil. B) 1206-yil. C) 1207-yil. D) 1208-yil.
38. Qachon qoraxitoylar mag'lubiyatga uchratiladi?
A) 1209-yil. B) 1210-yil. C) 1211-yil. D) 1212-yil.
39. Qayerda qoraxitoylar mag'lubiyatga uchratiladi?
A) Zarafshon vodiysi. B) Farg'ona vodiysi.
C) Ohangaron vodiysi. D) Talos vodiysi.
40. XIII asr boshida Xorazmning shimoli g'arbiy va g'arbiy chegarasi qaysi dengiz sohillariga qadar borar edi?
A) Qizil va Qora dengizi. B) Karib va Boltiq dengizi.
C) Sariq va Egey dengizi. D) Orol va Kaspiy dengizi.
41. XIII asr boshida Xorazmning chegarasi janubi g'arbda qayerga qadar borar edi?
A) Shom. B) Eron. C) G'azna. D) Iroq.
42. XIII asr boshida Xorazmning janubi sharqiy hududlari qaysi hududdan o'taredi?
A) Iroq. B) G'azna. C) Nishopur. D) Qandahor.
43. XIII asr boshida Xorazmning shimoli sharqiy chegarasi qayerlardan o'tar edi?
A) Kavkazorti va Kichik Osiyo.
B) Xuroson va Shimoliy Sibir.
C) Yettisuv va Dashti Qipchoq.
D) Oltoy va Sharqiy Turkiston.
44. Qaysi Xorazmshoh "Iskandari soniy" deb maqtalgan?
A) Alovuddin Muhammad. B)Qutbiddin Muhammad.
C) Jaloliddin Manguberdi. D)Abulg'oziy Bahodirxon.
45. Xorazmshoh saroyida necha hukmdor va ularning vakillari doimo itoatda bo'lgan?
A) 25. B) 26. C) 27. D) 28.
46. "Iskandari soniy" bu?
A) "Birinchi Iskandar". B) "Ikkinchi Iskandar".
C) "Uchinchi Iskandar". D) "To'rtinchi Iskandar".
47. Qachon O'tror abolisi xorazmshohga qarshi qo'zg'olon ko'tardi?
A) 1209-yil. B) 1210-yil. C)1211-yil. D) 1212-yiI.
48. Qachon Samarqand aholisi xorazmshohga qarshi qo'zg'olon ko'tardi?
A) 1209-yil. B) 1210-yil. C)1211-yil, D) 1212-yil.
49. Xorazmshohlar davlatining beqarorlik holatini yaqqol ko'rsatgan omilni aniqlang.
A) Ko'chmanchilarning doimiy hujumi
B) Iqto tizimi
C) Viloyat hukmdorlarining isyonlari, xalqning ko'pgina tabaqalari noroziligi, qo'shin va saroyda fitnalarning avj olishi
D) Ichki va tashqi savdoning kasodga uchrashi
50. Quyidagilardan xorazmshoh Otsiz faoliyatiga ta'luqli bo'lganlarini aniqlang.
1) Xorazmshoh unvonining qayta tiklanishi;
2) Turkman va qipchoqlarning bo'ysundirilishi;
3) Eronning Xorazmga bo'ysundirilishi;
4) Xorazm bilan iqtisodiy jihatdan bog'liq bo'lgan Sirdaryo etaklari va Mang'ishloq yarimorolining egallanishi;
5) Kaspiy dengizi sohillaridan to Sirdaryoning o'rta oqimiga qadar bo'lgan yerlarda Xorazmshohlar davlati poydevorining barpo etilishi
6) Movarounnahrning qoraxitoylarga qaramlikdan ozod etilishi
A) 2,4,5 B) 1,2,4,5 C) 2,4,6 D) 1,3,5,6

19-§. Xorazmshoh va Chingizxon munosabatlari

1. Temuchin nechanchi yillarda yashagan?
A) 1153-1225-yillarda. B) 1154-1226-yiiiarda.
C) 1155-1227-yillarda. D) 1156-1228-yillarda.
3. Qachon Temuchin ulug' xon (qoon) deb e'lon qilinadi?
A) 1205-yil. B) 1206-yil. C)1207-yil. D)1208-yil.
4. Qayerda Temuchin ulug' xon (qoon) deb e'lon qilinadi?

A) Ili daryosi bo'yida. B) Kalka daryosi bo'yida.
C) Chu daiyosi bo'yida. D) Onon daiyosi bo'yida.

5. Kimga "Chingiz" laqabi beriladi?

A) Yesugay. B) Nurxachi. C) Jamuxa. D) Temuchin.

6. Mo'g'ullar davlatiga qachon asos solinadi?

A) 1205-yil. B) 1206-yil. C)1207-yil. D 1208-yil.

7. Chingizxon olib borgan urushlar natijasida, ... bo'lgan viloyatlar Mo'g'ullar davlati hukmronligi ostiga birlashtirildi.

A) Sariq dengiz sohilidan to Oloy tog'larining g'arbiy etaklarigacha
B) Gobi sahrosining sharqiy chegarasidan to Tangritog'(Tyanshan) tizmasining g'arbiy etaklarigacha
C) O'tukan vodiysidan to Tangritog' (Tyanshan) tizmasining sharqiy chegarasigacha
D) Shimoli-sharqiy Xitoydan to Elsuvi daryosining yuqori oqimigacha

8. Chingizxon huzuriga Xorazmshoh kim boshchiligida o'z elchilarini yuboradi?

A) Badruddin Amid. B) Fahriddin Habash.
C) Sayfuddin Ag'roq. D) Bahouddin Roziy.

9.Qachon Chingizxon huzuriga Xorazmshoh o'z elchilarini yuboradi?

A) 1213-yil. B) 1214-yil. C) 1215-yiL D) 1216-yil.

10. Xorazmshoh huzuriga Chingizxon kim boshchiligida o'z elchilarini yuboradi?

A) Mahmud Tavg'ach. B) Mahmud Torobiy.
C) Mahmud Yalavoch. D) Mahmud Yazdiy.

11. Qachon Xorazmshoh huzuriga Chingizxon o'z elchilarini yuboradi?

A) 1217-yil. B) 1218-yil. C) 1219-yil. D) 1220-yil.

12. Mahmud Yalavoch qayerlik savdogar?

A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

13. Chingizxon elchilarini Sulton Muhammad 1218-yilning bahorida qaysi shaharda qabul qiladi?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

14. Chingizxonning 1218-yilda 500 tuyadan hamda 450 musulmon savdogarlaridan tashkil topgan savdo karvoni qaysi shahar tomon borar edi?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

15. Nima uchun Chingizxon Xorazmga juda katta savdo va elchilar karvonini jo'natadi?

A) Sulton Muhammad bilan birgalikda Xitoyga harbiy yurish qilish uchun
B) Ikki buyuk davlatlar o'rtasida savdo yo'lini barpo qilish uchun
C) Sulton Muhammaddan kechirim so'rash va ikki davlat o'rtasida harbiy ittifoq tuzish uchun
D) Sulton Muhammadga o'z minnatdorchiligini izhor etish va ikki buyuk qo'shni davlatlar o'rtasida shartnoma tuzish uchun

16. Chingizxonning savdo karvoni O'trorda ushlab qolinadi va kim tomonidan karvon talanib, savdogarlarning hammasi qirib tashlanadi?

A) Qutlug'xon. B) O'zloqshoh
C) To'g'ayxon. D) G'oirxon.

17. Chingizxon Sulton Muhammad huzuriga aybdorlarni jazolashni va Inolchiqni tuttirib, uning ixtiyoriga jo'natishni talab qilib kimni elchi qilib yuborgan?

A) Safiy Aqra' Hojib. B) Abu Bakr Kuluiy.
C) Ibn Kafroj Bug'ro. D) Amir Hoji Barlos.

18. Nima uchun Sulton Muhammad Xorazmga kelgan Chingizxonning elchisini o'ldirishni va u bilan birga kelgan ikkita mulozimning soqol-mo'ylovlarini qirib, sharmanda qilib qaytarib yuborishni buyurgan?

A) Chingizxonning Sulton Muhammadni G'arbning sohibqironi, o'zini esa Sharqning podshosi deb hisoblagani uchun
B) Chingizxon Sulton Muhammadni qudratli podshoh sifatida bilib, uni o'zining eng ardoqli o'g'illari qatorida ko'rishini bildirgani uchun
C) Chingizxon Sulton Mnhammaddan karvonni talagan O'tror hokimini tuttirib, uning ixtiyoriga jo'natishni talab qilgani uchun
D) Chingizxonning musulmon savdogarlaridan o'z manfaatlari yo'lida foydalangani uchun

19. Qaysi voqealar Xorazmshohlar va Chingizxon davlatlari o'rtasida savdo aloqalari va elchilik munosabatlari tamomila uzilganini bildirar edi?

A) Chingizxon tomonidan jo'natilgan karvonning talanishi va Chingizxon elchisini Xorazmshoh tomonidan o'ldirilishi
B) Chingizxon Sulton Muhammaddan karvonni talagan O'tror hokimini tuttirib, uning ixtiyoriga jo'natishni talab qilganligi
C) Sharqiy Turkistonni Chingizxon tomonidan bosib olinishi
D) Naymanlarga Xorazmshoh tomonidan harbiy madad berganligi

20. Qaysi voqea Chingizxonning Xorazmshohlar davlatiga yurish boshlashiga bahona bo'ldi?

A) Qoraxitoylarni Xorazm tomonidan bosib olinishi
B) Movarounnahrda Qoraxoniylar hokimiyatiga Xorazm tomonidan barham berilganligi
C) Og'ir soliqlardan ezilgan Xorazm xalqining Sulton Muhammadga nisbatan e'tiqodi susayib ketganligi
D) O'tror voqeasi va Ibn Kafroj Bug'roning o'ldirilishi

21. Xorazmshohlar davlatida kim o'z qabiladoshlari manfaati yo'lida saroyda ko'tarilgan barcha fitnalarga boshchilik qilar, hatto ularda shohga qarshi adovat ruhini uyg'unlashtirib qo'ygan edi?

A) Turkon Xotun B) Ibn Kafroj Bug'ro
C) G'oirxon D) Mahmud Yalavoch

22. Xorazmshoh Sulton Muhammadning volidasi qanday nom bilan shuhrat topgan edi?

A) Uljoy Turkon B) Turkon Xotun
C) Takina Xotun D) Turmush Og'o

23. Xorazmshoh Sulton Muhammad o'zini kim deb hisoblardi?

A) Iskandari Soniy B) Amir ul-mo'min

C) Yetti iqlim sultoni D) Shahanshoh

24. Qaysi Xorazmshoh o'z hukmronligining so'ngida "Davlat kengashi" ta'sis etadi?

A) Alovuddin Muhammad. B) Qutbiddin Muhammad.

C) Jaloliddin Manguberdi. D) Abulg'oziy Bahodirxon.

25. "Davlat kengashi" ga necha nafar bilimdon vakillar jalb etiladi?

A) 5. B) 6. C) 7. D) 8.

26. 1218-yilning bahorida...

A) Chingizxon va Xorazmshoh o'rtasida savdo shartnomasi tuzildi

B) Chingizxon Samarqandni sakkiz kunlik qamaldan so'ng bosib oldi

C) Mo'g'ul qo'shinlari Binokat va Xo'jand shaharlariga hujum boshladi

D) Sulton Muhammad Chingizxon elchilarini Buxoro shahrida qabul qildi

20-§. Muhammad Xorazmshohning mamlakat mudofaasiga oid tadbirlari va uning oqibati

1. Askarlarning umumiy soni jihatdan Xorazmshoh birmuncha ustunroq bo'lishiga qaramasdan nima sababdan bu ustunlikdan foydalanish imkoni bo'lmadi?

A) Xorazmshoh bilan sarkardalar o'rtasida mavjud ixtiloflar

B) Xorazmshoh tomonidan amalga oshirilayotgan harbiy islohotlarning tugallanmay qolganligi

C) Askarlar zamonaviy harbiy aslahalar bilan to'la ta'minlanmagan edi

D) Sarkardalar o'rtasidagi kelishmovchiliklar

2. Xorazmshoh Sulton Muhammad nima sababdan Chingizxon bilan bo'ladigan urush arafasida katta qo'shinni bir joyga to'plashdan qo'rqqan?

A) Qo'shin bir joyda to'plansa mamlakatdagi shaharlar mudofaasiz qolishi mumkin edi

B) Bir joyda to'plangan qo'shin uni taxtdan ag'darib tashlashi mumkin edi

C) Harbiy islohot tugallanmaganligi uchun

D) Askarlar zamonaviy harbiy aslahalar bilan to'la ta'minlanmagan edi

3. Sulton Muhammad Chingizxon bilan bo'ladigan urushda qaysi jang usulini qo'llashga qaror qiladi?

A) Pistirma qo'yish B) Mudofaa taktikasi

C) To'lg'ama D) Piyoda jang qilish

4. Qachon Chingizxon Xorazmshohga qarshi yurish boshladi?

A) 1219-yilning qishida. B) 1219-yilning bahorida.

C) 1219-yilning yozida. D) 1219-yilning kuzida.

5. O'rta asrlardagi O'tror shahri qayerda joylashgan edi?

A) Amudaiyoning quyi oqimida

B) Zarafshon bo'yida

C) Sirdaryo bo'yida D) Amudaryo o'rta oqimida

6. O'tror qamali necha oy davom etgan?

A) 5 oy. B) 6 oy. C) 7 oy. D) 8 oy.

7. O'tror mudofasining eng og'ir paytida kim o'z qo'shini bilan shahar darvozasidan chiqib, mo'g'ullarga taslim bo'lgan?

A) Qoracha Hojib. B) Qora Yusuf.

C) Baroq O'g'lon. D) Hamid Pura.

8. O'tror noibi G'oyirxon (Inolchiq) qayerda kurashni yana bir oy davom ettirgan?

A) Arkda B) Shahriston

C) Rabot D) Ko'handiz

9. O'tror noibi G'oyirxon (Inolchiq) qayerga olib borilib, qiynab o'ldiriladi?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

10. 1220-yilning 16-fevralida mo'g'ullar qayerni egallaydilar?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

11. Buxoro qamali necha kun davom etdi?

A) 8 kun B) 12 kun C)20 kun D) 15 kun

12. Chingizxon amri bilan qaysi shahar yoqib yuboriladi?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

13. 1220-yilning mart oyida mo'g'ullar qayerni egallaydilar?

A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.

14. Chingizxon Samarqanddan tashqarida joylashgan qaysi qasrdan turib shaharni qamal qilish ishiga boshchilik qiladi?

A) Ko'ksaroy. B) Bo'stonsaroy.

C) Oqsaroy. D) Oltinsaroy.

15. Samarqand shahri ostonasida mo'g'ullar bilan necha kun shiddatli janglar davom etadi?

A) 1 kun. B) 2 kun. C) 3 kun. D) 4 kun.

16. Mo'g'ullar Samarqandda xiyla ishlatib qancha qo'shinni qirib tashlaydi?

A) 20 ming B) 30 ming C) 40 ming D) 50 ming

17. Qaysi shahar Sirdaryo ikkiga ayrilgan yerda joylashgan edi?

A) Termiz. B) O'tror. C) Xo'jand. D) Nasaf.

18. Temur Malik qaysi shaharning hokimi bo'lgan?

A) Termiz. B) O'tror. C) Xo'jand. D) Nasaf.

19. Temur Malik mo'g'ullarga qarshi kurashni qancha vaqt kurash olib bordi?

A) 1 oy B) 2 oy C)3 oy D) 5 oy

20. Temur Malik qaysi shaharlar mudofaasida qatnashgan?

1. Buxoro. 2. O'tror. 3. Xo'jand. 4. Urganch.

A) 1,3 B) 2,4 C) 1,4 D) 3,4

21. Chingizxon qo'shinlari qachon Urganchga yurish boshlaydi?

A) 1221-yilning boshida B)1220-yilning avgustida

C) 1220-yilning o'rtalarida D)1219-yilning oxirida

22. Xorazmshohlar poytaxtida xorazmliklarning qancha qo'shini turardi.

A) 100 ming B) 110 ming

C) 210 ming D) 220 ming

23. Chingizxon Urganchni qamal qilganida kimga ahli a'yonlari, barcha yor-u do'stlari bilan shahar tashqarisiga chiqib, jon saqlashni taklif etgan?
A) Najmiddin Kubro B) Muzaffar Malik
C) Sayfuddin Ag'roq D) Jaloliddin Manguberdi
24. Ahmad ibn Umar Xivaqiy qanday nom bilan shuhrat topgan?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
25. Najmiddin Kubro necha yoshida qahramonlarcha halok bo'ladi?
A) 73 yosh. B) 74 yosh. C) 75 yosh. D) 76 yosh.
26. Urganch uchun qonli kurash necha oy davom etgan?
A) 5 oy. B) 6 oy. C) 7 oy. D) 8 oy.
27. Mo'g'ullar qancha san'at, hunar arboblarini, yosh bolalar va ayollarni ajratib olib, Mo'g'ulistonga jo'natadilar?
A) 100 ming B) 120 ming
C) 150 ming D) 200 ming
28. Har bir mo'g'ul jangchisiga necha nafardan asir to'g'ri keldi?
A) 14 B) 23 C) 24 D) 13
29. Qaysi shxsning taxallusi "dinning ulug' yulduzi" ma'nosini beradi?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Jaloliddin Manguberdi.
30. Najmiddin Kubro tavalludining 850 yilligi qachon nishonlangan?
A) 1998-yil B) 1995-yil
C) 1997-yil D) 1996-yil

21-§. Jaloliddin Manguberdining Xorazm taxtiga o'tirishi

1. Qaysi buyuk shaharlarning qo'ldan ketishi Muhammad Xorazmshohni larzaga soldi?
1. Buxoro 2. Urganch 3. Samarqand
4. Termiz 5. O'tror 6. Xo'jand
A) 1,2,4 B) 2,4,6
C) 1,3,6 D) 2,3,5
2. Muhammad Xorazmshohdan qaysi shahar hokimlari yuz o'girdi?
A) Qunduz va Badaxshon B) Hisor va Termiz
C) Sanmarqand va O'tror D) Qunduz va O'tror
3. Qachon Muhammad Xorazmshoh Nishopurga keladi?
A) 1220-yilning martida B) 1220-yilning yanvarida
C) 1219-yilning martida D)1220-yilning aprelida
4. Alovuddin Muhammad qaysi dengizdagi Ashura orolida vafot etgan?
A) Orol dengiz. B) Qora dengiz.
C) Kaspiy dengiz. D) Qizil dengiz.
5. Muhammad Xorazmshoh qachon vafot etadi?
A) 1220-yilning martida B) 1220-yilning dekabrda
C) 1219-yilning martida D) 1220-yilning aprelida
6. Muhammad Xorazmshoh kimni taxt vorisi etib tayinlaydi?
A) Temur Malik B) Qutlug'xon
C) Sayfuddin Ag'roq D) Jaloliddin Manguberdi
7. Mo'g'ullar tomonidan Movarounnahrning asosiy shaharlari egallangach, mo'g'ul jangarilarining bosqinchilik yurishi qaysi shaharlarga yo'naltiradi?
A) G'azna, Bomiyon, Hindiston
B) Yangikent, Naxshab, Dehiston
C) Balx, Hirot, Marv va G'azna
D) Astrobod, Niso, Nishopur va Mashhad
8. Qayerda Jaloliddin Manguberdi mo'g'ullar ustidan dastlabki yirik g'alabaga erishgan?
A) Valiyon qal'asida. B) Xumoyun qal'asida.
C) Larijon qal'asida. D) Moxuvon qal'asida.
9. Chingizxon Jaloliddin Manguberdiga qarshi kimni 45 minglik qo'shin bilan jo'natadi?
A) Sukatu Cho'rbiy. B) Mekon Mengli.
C) Torbey Toqshin. D) Shiki Xutuxu.
10. Jaloliddin Manguberdi G'azna yaqinidagi Parvon dashtidagi jangda kimni tor-mor etgan?
A) Sukatu Cho'rbiy. B) Mekon Mengli.
C) Torbey Toqshin. D) Shiki Xutuxu.
11. Nima sababdan Parvon dashtidagi g'alabadan so'ng Jaloliddin lashkarboshilari o'rtasida o'zaro kelishmovchilik boshlandi?
A) Xurosonga hokim tayinlashda
B) Movarounnahrni mo'g'ullardan qaytarib olish rejasini ishlab chiqishda
C) G'alabadan keyin qo'lga kiritilgan o'ljalarni taqsimlashda
D) Sind daryosi bo'yida bo'ladigan jang rejasini ishlab chiqishda
12. Qaysi voqeadan so'ng Jaloliddinning harbiy kuchi kuchsizlanib qoladi?
A) Sind daryosi bo'yida bolgan jangdan so'ng
B) Valiyon qal'asi yonida bo'lgan jangdan so'ng
C) Parvon dashtidagi g'alabadan so'ng
D) "Cho'li Jaloliy"da bo'lgan jangdan so'ng
13. Jaloliddin Manguberdi qo'shindan ajralib ketgan lashkarboshilarni ko'rsating.
A) Sayfuddin Ag'roq, A'zam Malik va Muzaffar Maliklar
B) Temur Malik, Badriddin Qozixon va Qutlug'xon
C) Xumortegin, O'zloqshoh va Oqshoh
D) Inolchuq, Ibn Kafroj Bug'ro va Bahouddin Roziy
14. Qaysi vaziyatdan foydalangan Chingizxon G'aznaga askar tortadi?
A) Parvon dashtidagi jangdan so'ng Jaloliddinning harbiy kuchini kuchsizlanib qolganidan
B) Sind daryosi bo'yida bo'lgan jangdan so'ng Jaloliddinning harbiy kuchini kuchsizlanib qolganidan
C) Valiyon qal'asi yonida bo'lgan jangdan so'ng Jaloliddmning harbiy kuchini kuchsizlanib qolganidan
D) Jaloliddinning hindlar bilan bo'lgan jangdagi

mag'lubiyatidan so'ng

15. Jaloliddin Manguberdi bilan Chingizxon qo'shinlari o'rtasida Sind (Hind) daryosi bo'yidagi jang qachon bo'lgan?
A) 1221-yil 25-noyabr. B) 1221-yil 26-noyabr.
C) 1221-yil 27-noyabr. D) 1221-yil 28-noyabr,

16. Hozirgi paytda qaysi daryoning bir tomoni "Ot sakrash", narigi tomoni "Cho'li Jaloliy" deb ataladi?
A) Gang. B) Ural. C) Sind. D) Frot.

17. So'nggi Xorazmshoh kim?
A) Alovuddin Muhammad. B) Qutbiddin Muhammad.
C) Jaloliddin Manguberdi. D) Abulg'oziy Bahodirxon.

18. Mo`g`ullar tomonidan buzib tashlangan mashhur Sultonband qaysi vohaning bosh suv to`g`oni edi?
A) Buxoro vohasining B) Qashqadaryo vohasining
C) Tus vohasining D) Marv vohasining.

19. Jaloliddin Manguberdi (to'liq ismi Jaloliddin ibn Alovuddin Muhammad) qachon yashagan?
A) 1199-1231-yil B) 1198-1231-yil
C) 1188-1231-yil D) 1197-1231-yil

22-§. JALOLIDDIN MANGUBERDI MOHIR SARKARDA

1. Jaloliddin Sind darayosidan kechib o'tganidan so'ng qaysi viloyatning hukmdori Jaloliddin Manguberdining og'ir ahvolidan foydalanib, unga qarshi hujum qiladi?
A) Shatra B) Bengaliya
C) Bixar D) Dehli

2. "Sening ortingda islomning dushmani turgani sir emas. Sen butun musulmonlarning sultonisan. Ushbu so'zlar kim tomonidan Jaloliddinga yuborilgan?
A) O'zbekxon B) Xalifa Nosir
C) Shamsiddin Eltutmish D) G'iyosiddin Pirshoh

3. Jaloliddin Manguberdi qaysi hududda davlat barpo qiladi?
A) Afg'oniston B) Xuroson
C) Shimoliy Hindistonda D) Eron

4. Jaloliddin Manguberdining ikki lashkarboshisi Yazidak pahlavon va Sunqurjiq xiyonat qilib kimning tomoniga o'tganlar?
A) Eltutmish B) Xalifa Nosir
C) O'zbekxon D) Chingizxon

5. Jaloliddin Manguberdi Hindistonda qancha vaqt hukmronlik qiladi?
A) 3 yil B) 5 yil
C) 7 yil D) 10 yil

6. Jaloliddin Manguberdi qachon Iroqqa yo'l oladi
A) 1225-yil B) 1224-yil
C) 1223-yil D) 1226-yil

7. Jaloliddin o'z qo'shini bilan dastlab Kirmon, keyin Sheroz va Isfahonga borib, mahalliy hukmdorlar bilan kelishib, biroz mustahkam kuchga ega bo'ladi. Ammo bu yerlar kimga tegishli edi?
A) O'zbekxon B) Xalifa Nosir
C) Shamsiddin Eltutmish D) G'iyosiddin Pirshoh

8. Jaloliddin Chingizxonga ustiga yurishga umumrahbar bo'lishni o'ylab, kimga maktub yo'llaydi?
A) O'zbekxon B) Xalifa Nosir
C) Shamsiddin Eltutmish D) G'iyosiddin Pirshoh

9. Qaysi voqeadan so'ng Jaloliddinga mingta otliq va besh mingta yaxshi qurollangan jangchilar taslim bo'ladilar?
A) Basra jangidan so'ng
B) Isfahon yaqinidagi jangdan so'ng
C) Shatra hukmdorini mag'lub bo'lgach
D) Eltutmishning maktubidan so'ng

10. Xalifa Nosir va Jaloliddin qo'shini qayerda to'qnashdi?
A) Basra yaqinida B) Isfahon yaqinida
C) Garni qalasida D) Marog'a shahrida

11. Jaloliddin Xalifa Nosirning necha minglik qo'shinini yengdi?
A) 20 ming B) 30 ming C) 50 ming D) 60 ming

12. Bu davrda Ozarbayjon hukmdori kim edi?
A) O'zbek B) Mahmud
C) Shamsiddin Eltutmish D) G'iyosiddin Pirshoh

13. Ozarbayjon hukmdori ichkilik, maishatga berilib davlat ishlarini o'z holiga tashlab qo'ygan edi, davlatni amalda kim boshqarar edi?
A) Bosh vazir B) Malika Xotun
C) Beklarbegi D) Mehri Xotun

14. Jaloliddin Manguberdi qachon Marog'a shahrini jangsiz qo'lga kiritadi?
A) 1226-yil iyun B) 1224-yil may
C) 1225-yil may D) 1227-yil avgust

15. Marog'a egallangach qaysi shaharlar Xorazmshohga taslim bo'ldi?
A) Balx va Kobul B) Tabriz va Isfaxon
C) Tabriz va G'azna D) Sheroz va G'azna

16. Jaloliddin qaysi shaharni yangi barpo etgan davlatining poytaxtiga aylantirdi
A) Sheroz B) Isfahon
C) G'azna D)Tabriz

17. Ozarbayjon egallangach, Jaloliddin Manguberdi o'z qo'shinini qaysi hududga boshlaydi?
A) Eron B) Gurjiston
C) Armaniston D)Misr

18. 1225-yil ... da ... qal'asi yaqinida gurjilarning ... minglik qo'shinini tor-mor keltiradi va Tiflisga qarab yuradi?
A) Avgust, Garni, 60 B) May, Marog'a, 60
C) Avgust, Garni, 50 D) Iyun, Kobul, 70

19. Qachon Gurjiston to'liq egallanadi?
A) 1227-yilda B) 1226-yilda
C) 1225-yilda D) 1228-yil

20. Ozarbayjon, Shirvon (Armaniston) va Gurjiston Xorazmshoh qo'liga o'tgach, mo'g'ullar qaysi shahar yonida paydo bo'ladi?
A) Sheroz B) Isfahon
C) G'azna D)Tabriz

21. 1227-yil sentabrda Jaloliddin Manguberdi mo'g'ullarning kim boshliq qo'shinini yengadi?
A) Taynol no'yon B) Jaynoq sulton
C) Maman botir D) Alouddin Qayqubod
22. Jaloliddin Manguberdiga qarshi muxolif kuchlarni birlashtirgan Alouddin Qayqubod qayirning hukmdori edi?
A) Jazira B) Ko'niya
C) Gurjiston D) Ozarbayjon
23. Jaloliddinning ukasi G'iyosiddin Pirshohni kim o'ldiradi?
A) Ko'niya sultoni B) Jazira Hukmdori
C) Misr sultoni D) Kirmon hokimi
24. Mo'g'ullar qaysi voqeadan so'ng, Jaloliddin davlati ular o'ylagandek kuchli emasligini anglab, u bilan sulh tuzish fikridan qaytishdi?
A) Jaloliddiga vazirlari xiyonat qilgach
B) Ko'niya sultonining Jaloliddinga maktubidan so'ng
C) Jaloliddinning ukasi halok bo'lgach
D) Jaloliddinning ukasi xiyonat qilgach
25. Jaloliddinga fitna uyushtira boshlagan bosh vaziri kim edi?
A) Alouddin Qayqubod B) Sunqurjiq
C) Yazidak pahlavon D) Sharofulmulk
27. "Zamonasining haqiqiy bahodiri ekan, o'z tengqurlarining sarvari ekan", deb Jaloliddinga baho bergan shaxs kim edi?
A) Taynol no'yon B) Jaynoq sulton
C) Xalifa Nosir D) Alouddin Qayqubod
28. 1230-yil avgustda qaysi davlatlarning birlashgan qo'shinidan Jaloliddin Manguberdi kuchlari mag'lubiyatga uchradi?
1.Ko'niya 2.Gurjiston 3.Jazira
4.Damashq 5.Kirmon 6.Misr
A) 1,2,4 B) 1,3,4,6
C) 1,2,4,6 D) 2,3,5,6
29. 1230-yil avgustida Sulton Jaloliddin qayerda mag'lubiyatga uchradi?
A) Tiflis yaqinida B) Arzinjon yaqinida
C) Isfaxon yaqinida D) Sherozda
30. 1230-yil avgustda qaysi davlatlarning birlashgan qo'shinidan Jaloliddin Manguberdi kuchlari mag'lubiyatga uchradi?
1. Ko'niya 2. Jazira 3. Damashq 4. Misr
A) 1,2 B) 2,3,4 C) 1,4 D) 1,2,3,4
31. Jaloliddin Manguberdining kuchsizlanganidan foydalangan mo'g'ullar katta qo'shin bilan qachon Ozarbayjonga bostirib kirdilar?
A) 1231-yilda B) 1230-yili
C) 1229-yili D) 1228-yili
32. Jaloliddin Manguberdi mo'g'ullar ta'qibdan qutulib qayerga chekinadi?
A) Ozarbayjonga B) Tiflisga
C) Kurdiston tog'lariga D) Eron hududiga
33. Sulton Jaloliddinning hayotligi davrida mo'g'ullar ... ni bosib ololmadilar?
A) O'rta Sharq B) O'rta Sharq
C) O'rta Osiyo D) Kavkaz
34. 1256-yili mo'g'ullar ... ?
A) Eronni egalladi B) Dashti Qipchoqni zabt etdi
C) Xulokuni o'dirishdi D) O'rta Sharqni egallashdi
35. Jaloliddin Manguberdi necha yil davomida mo'g'ullarni nafaqat O'rta Sharqqa, balki Sharqiy Yevropaga ham qo'ymadi?
A) 10 yil B) 11 yil
C) 13 yil D) 14 yil
36. Anushteginiylar sulolasi qaysi davrda Xorazmni boshqargan?
A) 995- 1221-yil B) 1097-1221-yil
C) 1097–1231-yil D) 1097-1225-yil

23-§. JALOLIDDIN MANGUBERDI VATAN QAHRAMONI

1. "Siyrat as-sulton Jalol ad-Din Mengburni" asari kimning qalamiga mansub?
A) An-Nasaviy B) Ibn al Asir
C) Juvayniy D) Mirxond
2. Nasaviy qaysi viloyatidagi qal'alardan birining sohibi bo'lgan?
A) Kobul B) Niso C) Raqqa D) Xalab
3. Nasaviy qachon Iroqqa boradi?
A) 1225-yil B)1224-yil
C) 1223-yil D)1226-yil
4. Eng so'nggi Xorazmshohning hukmdorligi qachon tugaydi?
A) 1229-yil. B) 1230-yil. C) 1231-yil. D) 1232-yil.
5. Sulton Jaloliddinning shaxsiy kotibi kim edi?
A) An-Nasaviy B) Ibn al Asir
C) Ibn Arabshox D) Mirxond
6. Nasaviy Jaloliddinga bag'ishlangan asarini yozishni qachon boshlagan?
A) 1235-yil B) 1234-yil
C) 1243-yil D) 1241-yil
7. "al-Komil-t-tarix " ("Tarix haqida mukammal kitob)" asari muallifini aniqlang?
A) An-Nasaviy B) Ibn al Asir
C) Juvayniy D) Mirxond
8. Qaysi asar Yaqin va O'rta Sharq mamlakatlari tarixining islom tarqalishidan to 1231-yilgacha bo'lgan davri haqida ma'lumot beruvchi manbadir?
A) "Tarixi arba' ulus" B) "Jahon fotihi tarixi"
C) "Tarix haqida mukammal kitob"
D) "Sulton Jaloliddin Manguberdining tarjimayi holi"
9. Alouddin Atomalik Juvayniy qaysi asarida Jaloliddin Manguberdi haqida muhim ma'lumotlar beriladi?
A) "Tarixi arba' ulus" B) "Jahon fotihi tarixi"
C) "Tarix haqida mukammal kitob"
D) "Sulton Jaloliddin Manguberdining tarjimayi holi"
10. Maqsud Shayxzoda "Jaloliddin Manguberdi" tarixiy dramasini qachon yozgan?
A) 1943-yili B) 1944-yili

C) 1947-yili D) 1948-yili

11. "Tarixi arba' ulus" asarining muallifini aniqlang.
A) An-Nasaviy B) Ibn al Asir
C) Juvayniy D) Ulug'bek

12. "Tarixi jahonkushoy" asarining ma'nosi nima?
A) "Tarix haqida mukammal kitob"
B) "Jahon fotihi tarixi"
C) "Sulton Jaloliddin Manguberdining tarjimayi holi"
D) To'rt ulus tarixi

13. Jaloliddin Manguberdi haqidagi ma'lumotlar qaysi tillardagi manbalarda ham uchraydi?
A) Xitoy, mo'g'ul, arman B) Xitoy, mo'g'ul, arab
C) Xitoy, fors, arman D) Lotin, mo'g'ul, arman

14. "Ravzat us-safo" asari muallifini aniqlang.
A) An-Nasaviy B) Mirxond
C) Juvayniy D) Ulug'bek

15. O'zbekiston hukumati qachon "Jaloliddin Manguberdi tavalludining 800 yilligini nishonlash haqida" qaror qabul qildi?
A) 1993-yili B) 1999-yili
C) 1997-yili D) 1998-yili

16. Jaloliddin Manguberdi tavalludining 800 yilligi mustaqil O'zbekistonda qachon keng nishonlandi?
A) 1993-yili B) 1999-yili
C) 1997-yili D) 1998-yili

17. Qachon "Jaloliddin Manguberdi" ordeni ta'sis etildi?
A) 2000-yil 30-avgustda B) 2001-yil 30-mayda
C) 2001-yil 30-avgustda D) 2000-yil 30-iyunda

18. Jaloliddin Manguberdi tavalludining 800 yilligi qachon nishonlandi?
A) 1997-yil 11-noyabr. B) 1998-yil 25-avgust.
C) 1999-yil 5-noyabr. D) 2000-yil 30-avgust.

19. Kimlarning istilosi oqibatida butun Sharqda shuhrat topgan qurol-aslaha yasash, nafis ipak matolar to'qish, naqshli shishasozlik hunarmandchiligi barham topdi?
A) Forslar. B) Yunonlar. C) Arablar. D) Mo'g'ullar.

20. Mo'g'ullar istilosi natijasida qayerning aholisi o'z shaharlarini tark etib chiqib ketdilar?
A) Samarqand B) Buxoro C) Qarshi D) Termiz .

24-§. CHIG'ATOY ULUSINING TASHKIL TOPISHI

1. Chingizxon Sharqiy Turkiston, Yettisuv va Movarounnahrni kimga topshiradi?
A) Tulu. B) O'qtoy. C) Jo'ji. D) Chig'atoy.

2. Chingizxon vafotidan so'ng (1227) kim mo'g'ullar davlatining ulug' xoqoni qilib tayinlandi?
A) Tulu. B) O'qtoy. C) Jo'ji. D) Chig'atoy.

3. Chig'atoyxonning ulusni boshqaradigan o'rdasi qayerda edi?
A) Elsuvi (Ili) daryosi bo'yida.
B) Sind (Hind) daryosi bo'yida.
C) Itil (Volga) daryosi bo'yida.
D) Yoyiq (Ural) daryosi bo'yida.

4. Viloyatlar va hunarmandchilik shaharlarini boshqarishda Chig'atoy kimlar xizmatidan foydalanadi?
A) Ko'chmanchi qabila boshliqlaridan
B) Mo'g'ul zadoganlardan
C) Musulmon savdogarlardan
D) O'ziga bo'ysundirilgan xalqlarning yuqori tabaqa vakillari xizmatidan

5. Chingizxon Movarounnahrni idora etish ishlarini kimga topshiradi?
A) Mahmud Tavg'ach B) Mahmud Torobiy.
C) Mahmud Yalavoch. D) Mahmud Yazdiy.

6. Mahmud Yalavoch qaysi shaharni o'ziga qarorgoh qilib oladi va shu yerda turib, Movarounnahrni idora qila boshlaydi?
A) Termiz. B) O'tror. C) Xo'jand. D) Nasaf.

7. Mahmud Yalavoch kimlarga suyanib mo'g'ul xoqonlari talabini ijro qilar va o'zining cheksiz hukmronligini amalga oshirar edi?
A) Mo'g'ul bosqoqlari ixtiyoridagi ko'p sonli askarlarga
B) O'troq aholi ixtiyoridagi ko'p sonli askarlarga
C) Mahalliy zadogonlarga D) Mahalliy chokarlarga

8. Movarounnahrda harbiy hokimiyat, aholini ro'yxatdan o'tkazish, soliq yig'ish ishlari qaysi mo'g'ul amaldorlari qo'lida bo'lardi?
A) Qo'shbegi va muhtasib. B) Bosqoq
C) Dorug'achi va tavg'ach. D) Devonbegi va mustovfiy.

9. Mo'g'ullar davrida ziroatchilardan olinadigan yer solig'i nima deb yuritilgan?
A) "Kalon". B) "Qopchur". C) "Targ'u". D) "Shulen".

10. Mo'g'ullar davrida chorvadorlarga qanday soliq solingan?
A) "Kalon". B) "Qopchur". C) "Targ'u". D) "Shulen".

11. Mo'g'ullar davrida davlat xazinasi uchun olinadigan oziq-ovqat solig'i nima deb yuritilgan?
A) "Kalon". B) "Qopchur". C) "Targ'u". D) "Shulen".

12. Mo'g'ullar davrida qaysi soliq har bir podadan ikki yashar qo'y, qimiz uchun har ming otdan bir biya hisobida olingan?
A) "Kalon". B) "Qopchur". C) "Targ'u". D) "Shulen".

13. Mo'g'ullar davrida hunarmandlar va savdogarlardan qanday soliq undirilgan?
A) "Kalon". B) "Qopchur". C) "Targ'u". D) "Shulen".

14. Targ'u ishlab chiqarilgan mahsulot yoki sotilgan molning nechadan bir qismi hajmida undirilgan?
A) 1/10. B) 1/20. C) 1/30. D) 1/40.

15. Kalon hosilning qancha qismi hajmida olingan?
A) 1/10. B) 1/20. C) 1/30. D) 1/40.

16. Qaysi soliq chorva mollari bosh sonining 2,5 % miqdorida olingan?
A) "Kalon". B) "Qopchur". C) "Targ'u". D) "Shulen".

17. Bulardan tashqari, aholiga yana qanday soliqlar solingan?
A) Tuz, jun va kumush solig'i

B) Tuz, oltin va kumush solig‘i
C) Jizya, jun va kumush solig‘i
D) Savdo, jun va kumush solig‘i

18. Chig’atoy ulusida soliqlar mahalliy amaldorlar tomonidan qanday tartibda to’lanib, keyin aholidan yi’gib olinar edi?
A) Bir yo’la barot (ijara) tartibida
B) Bosqichma bosqich tartibida C) Hosilni ekishdan oldin D) Bir yilda ikkiga bo’lib

19. Mahmud Torobiy qo’zg’oloni qachon bo’lgan?
A) 1237-yiI. B) 1238-yil. C) 1239-yil. D) 1240-yil.

20. Mahmud Torobiy qo’zg’oloni qayerda bo’lgan?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

21. Mahmud Torobiy kim bo’lgan?
A) Qalqon yasovchi hunarmand.
B) Tunuka yasovchi hunarmand.
C) G’alvir yasovchi hunarmand.
D) Darvoza yasovchi hunarmand.

22. Mahmud Torobiyning yaqin safdoshi?
A) Shamsiddin Muhammad Miskin.
B) Shamsiddin Mahbubiy.
C) Shamsiddin Muhammad Havofiy.
D) Shamsiddin Kulol.

23. Mahmud Torobiyning ukalari?
A) Umar va Usmon. B) Muhammad va Ali.
C) Hasan va Husayn. D) Abdulla va Murod.

24. Mahmud Torobiy Buxoro shahri ichidagi qaysi saroyni qarorgoh qilib oladi?
A) Oqsaroy. B) Sherdor. C) Robiya. D) Farjak.

25. Kim o’zini Buxoro va atrof viloyatlarining xalifasi deb e’lon qilgan?
A) Mahmud V Rishod. B) Mahmud Torobiy.
C) Mahmud Yalavoch. D) Mahmud G’aznaviy.

26. Kim Buxoro va atrof viloyatlarining sadri deb e’lon qilinadi?
A) Shamsiddin Muhammad Miskin.
B) Shamsiddin Mahbubiy.
C) Shamsiddin Muhammad Havofiy.
D) Shamsiddin Kulol.

27. Buxorodan qochib ketgan amaldorlar va mo’g’ullar kimning yordamida Karmana yaqinida kuch to’plab, Buxoro ustiga yuradilar?
A) Mahmud V Rishod. B) Mahmud Torobiy.
C) Mahmud Yalavoch. D) Mahmud G’aznaviy.

28. Qo’zg’olonchilar Mahmud Torobiy va Shamsiddin Mahbubiylarning o’rniga kimlarni boshliq qilib saylaydilar?
A) Umar va Usmon. B) Muhammad va Ali.
C) Hasan va Husayn. D) Abdulla va Murod.

29. Chig’atoy qachon Mahmud Yalavochni noiblikdan chetlashtirishga majbur bo’ldi?
A) 1237-yil B) 1238-yil. C) 1239-yil. D) 1240-yil.

30. Chig’atoy Mahmud Yalavochning o’rniga kimni noib etib tayinladi?
A) Mo’minbek. B) Ma’munbek.
C) Ma’murbek. D) Mas’udbek.

31. Mahmud Yalavoch qaysi shaharga hokim etib tayinlandi?
A) Uchan. B) Nankin. C) Pekin. D) Kayfin.

32. Mo`g`ullar davriga oid soliq turlarini to`g`ri belgilang?
1) xiroj; 2) kalon; 3) tamg`a; 4) targ`u; 5) qopchur; 6) shulen; 7) zakot; 8) tuz solig`i; 9) tutun solig`i; 10) jun solig`i; 11) jizya; 12) kumush solig`i.
A) 2,3,5,6,10,11,12 B) 1,2,4,5,6,9,10,12
C) 2,4,7,8,10,11,12 D) 2,4,5,6,8,10,12.

25-§. IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOT

1. Qachon Chig’atoy ulusining mo’g’ul amaldorlari doirasida o’troqlikka ko’chish, shahar hayotiga yaqinlashish jarayoni kuchaydi ?
A) XIII asr o’rtalarida B) XIII asr oxirida
C) XIV asr birinchi yarmida D) XIV asr ikkinchi yarmida

2. Mo’g’ulistonning qaysi xoqoni soliq va hashar ishlarini tartibga solish to’g’risida maxsus farmon - yorliq chiqaradi?
A) Kebek. B) Xuloku. C) Munke. D) Shaybon.

3. Yom - bu ...
A) Mo’g’ullar davrida savdo yo’llarida joylashgan bekat.
B) Oltin, kumush, jez va yog’ochdan yasalgan taxtachalar
C) Soliq turi D) Aholidan turli xil yig’im va to’lovlarni olish huquqini beruvchi yorliq

4. Mo’g’ulistonning qaysi ulug’ xoqoni chiqargan maxsus farmonida yomlar bo’ylab pochta xizmati uchun ajratilgan otlar soni belgilanib, aholidan ortiqcha ot talab qilish man etiladi?
A) O’qtoy B) Munke C) Tulu D) Botu

5. Mas’udbek tomonidan qachon pul islohoti amalga oshirilgan?
A) 1269-yil. B) 1270-yil. C) 1271-yil. D) 1272-yil.

6. Mas’udbek Movarounnahrning nechta shahar va viloyatlarida sof kumush tangalar zarb ettiradi?
A) 13. B) 14. C) 15. D) 16.

7. Mog’ullar davrida shaharlarning ichki hayoti, ayniqsa tovar va pul munosabatlarining tiklanishida ...
A) Mas’udbek tomonidan 1271-yilda amalga oshirilgan pul islohoti muhim ahamiyatga ega bo’ladi
B) Mo’g’ullarning o’troq hayotga o’tishi ahamiyatga ega bo’ladi
C) Mo’g’ullar tomonidan yagona ichki bozorning yaratilishi muhim ahamiyatga ega bo’ladi
D) Munkexon tomonidan o’tkazilgan davlat boshqaruvi islohoti muhim ahamiyatga ega bo’ldi

8. Movarounnahr madaniy o’lkasi bilan mustahkam aloqa o’rnatishga va o’troq hayot kechirishga intilgan Chig’atoy xonlaridan birini aniqlang.
A) Ma’sudbek B) Chig’atoy C) Kebek D) Jo’ji

9. Qachon Chig'atoy ulusida mo'g'ullarning o'troqlikka o'tish jarayoni kuchayib, ularning ijtimoiy hayotida jiddiy o'zgarishlar sodir bo'la boshlaydi?
A) XIII asr o'rtalarida B) XIII asr oxirida
C) XIV asr birinchi yarmida D) XIV asr ikkinchi yarmida
10. Kebek nechanchi yillarda Chig'atoy ulusida xon bo'lgan?
A) 1317-1325-yiilarda. B) 1318-1326-yillarda.
C) 1319-1327-yillarda. D) 1320-1328-yillarda.
11. Kim hokimiyatni bevosita o'z qo'liga olib, Qashqadaryo vohasidagi qadimgi Nasaf shahri yonida o'ziga saroy qurdiradi?
A) Kebek. B) Xuloku. C) Munke. D) Shaybon.
12. Saroy mo'g'ul tilida nima deb yuritiladi?
A) "O'rda". B) "Qarshi". C) "Bolish". D) "Payza".
13. Kim o'z qarorgohini mo'g'ul hukmdorlari orasida birinchi bo'lib Movarounnahrga ko'chiradi?
A) Kebek. B) Xuloku. C) Munke. D) Shaybon.
14. Chig'atoy hukdorlaridan Kebekxon shaxsi bilan bog'liq ma'lumotlarni aniqlang.
1) Qarshi shahriga asos soldi
2) Andijn shahriga asos soldi
3) ma'muriy islohot o'tkazildi
4) Ta'lim islohoti o'tkazildi
5) yomlardagi otlardan xususiy shaxslar, savdogarlarning foydalanishi ta'qiqlandi
6) Islom dini qabul qilindi
7) pul islohoti o'tkazildi
A)1,3,7 B) 5,6,7 C) 2,3,4 D) 3,4,7
15. Quyidagilardan qaysi biri Chig'atoy xoni Kebekxon davriga xos xususiyatlarga muvofiq emas?
A) Kebekxon davrida "Kepaki" tangalari Samarqand va Qarshi shaharlarida zabt etilib, muomalaga chiqarilgan.
B) Kebekxon mo'g'ul hukmdorlari orasida birinchi bo'lib, o'z qarorgohini Movarounnahrga ko'chirgan.
C) Kebekxon davrida ma'muriy va pul islohoti o'tkazilgan. D) Kebekxon davrida Erondagi Xulokiylar davlati va Oltin O'rda xonlarining kumush tangalari namunasida pullar zarb etilgan.
16. Chig'atoy ulusida kim ma'muriy va pul islohoti o'tkazadi?
A) Kebek. B) Xuloku. C) Munke. D) Shaybon.
17. Kebekxon tomonidan necha xil turdagi pul zarb qildiradi?
A) Kumush tangalari namunasida ikki xil pul
B) Oltin tangalari namunasida ikki xil pul
C) Kumush tangalari namunasida uch xil pul
D) Mis tangalari namunasida ikki xil pul
18. Kebekning 8 grammlik katta tangasi nima deb atalgan?
A) "Draxma". B) "Dinor". C) "Dirham". D) "Dollar".
19. Kebekxonning 1 grammlik kichik tangasi nima deb atalgan?
A) "Draxma". B) "Dinor". C) "Dirham". D) "Dollar".
20. Mo'g'ullar hukmronligi davrida O'rta Osiyoda yerga bo'lgan egalikning qanday shakli mavjud edi?
1. "Mulki sultoniy". 2. "Iqto yerlari". 3. "Mulki xos".
4. "Tanho". 5. "Mulki devon". 6. "Mulki inju".
7. "Mulki vaqf'. 8. "Mulk".
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) I-3-5-7. D) 2-4-6-8.
21. Mo'g'ullar hukmronligi davrida davlat yeri qanday atalgan?
A) "Mulki devon". B) "Mulki inju".
C) "Mulki vaqf'. D) "Mulki xos".
22. Mo'g'ullar hukmronligi davrida hukmdor va noiblariga qarashli yerlar qanday atalgan?
A) "Mulki devon". B) "Mulki inju".
C) "Mulki vaqf'. D) "Mulki xos".
23. Mo'g'ullar hukmronligi davrida harbiy ma'murlarga davlat oldidagi xizmatlari uchun hadya etilgan yerlar qanday ataladi?
A) Iqto B) Suyurg'ol C) Jogir D) Tanho
24. Yettisuvda yashayotgan mo'g'ullar Movarounnahrga ko'chib kelgan mo'g'ullami nima deb ataganlar?
A) "Qamurg'a" B) "Qalochin"
C) "Qulovuz" D) "Qoraunas"
25. Movarounnahrda yashayotgan mo'g'ullar Yettisuvdagi mo'g'ullarni nima deb ataganlar?
A) "Inju" B) "Ayl" C) "Jete" D) "Yom"
26. Qaysi so'z mo'g'ul tilida duragay degan ma'noni anglatadi?
A) "Qamurg'a". B) "Qalochin".
C) "Jete" D) "Qoraunas".
27. Qaysi so'z mo'g'ul tilida qaroqchi, talonchi degan ma'noni anglatadi?
A) "Qamurg'a". B) "Qalochin".
C) "Jete" D) "Qoraunas".
28. Chig'atoy ulusi qachon ikkiga bo'linib ketdi?
A) XIV asming 20-yillarida. B) XIV asming 30-yillarida.
C) XIV asming 40-yillarida. D) XIV asming 50-yillarida.
29. Chig'atoy ulusining Sharqiy Turkiston va Yettisuv qismi nima deb atalgan?
A) Mesopotamiya. B) Mo'g'uliston.
C) Movarounnahr. D) Mavritaniya.
30. Qachon Tug'luq Temur Mo'g'uliston xoni etib ko'tarildi?
A) 1345-yil. B) 1346-yil. C) 1347-yil. D) 1348-yil.
31. Tug'luq Temur kimning naslidan bo'lgan?
A) Tulu B) O'qtoy. C) Jo'ji. D) Chig'atoy.

26-§. ETNIK JARAYONLAR VA O'ZBEK XALQINING SHAKLLANISHI

1. Kelib chiqishi bir-biriga yaqin bo'lgan turli qabila va elatlarning asrlar davomida qo'shilib borish jarayoni nima deyiladi?

A) Mafkura B) Etnik jarayon
C) Antropogenez D) Sivilizatsiya

2. O'rta Osiyoning markaziy viloyatlari- Movarounnahr, Xorazm, Yettisuv, qisman Sharqiy Turkistonning g'arbiy mintaqalarida shakllangan xalq bu...

A) Qarluqlar B) Qoraxoniylar C) O'zbeklar D) Tojiklar

3. Qadimda mahalliy sug'diylar, baqtriylar, xorazmiylar va farg'onaliklar, shoshliklarning asosiy mashg'uloti nimalardan iborat bo'lgan?

A) Savdo-sotiq va hunamandchilik
B) Sug'orma dehqonchilik va hunarmandchilik
C) Chorvachilik va dehqonchilik
D) Dehqonchilik va savdo-sotiq

4. Yuqorida nomlari keltirilgan etnoslar asosan qaysi tillarda so'zlashganlar?

A) Turkiy va sharqiy eroniy
B) Arab va sharqiy eroniy
C) Turk va arab D) Sug'diy va turkiy

5. Qaysi davrga kelib, O'rta Osiyoning vodiy va vohalarida yashovchi aholi tashqi qiyofalarida hozirgi o'zbek va voha tojiklariga xos O'rta Osiyo ikki daryo oralig'i antropologik tipi (qiyofasi) to'liq shakllanadi?

A) Qang'lar davrida B) Kushonlar davrida
C) Davan davrida D) Qoraxoniylar davrida

6. … davrida turkiyzabon etnoslar ustuvorlik qilib, o'ziga xos uyg'unlashgan madaniyat shakllanadi. Arxeologik asarlarda bu madaniyat "Qovunchi madaniyati" nomini olgan

A) Xiyoniylar davlati B) Turk xoqonligi
C) Qang` davlati D) O`g`uzlar davlati

7. IV-V asrlarda O'rta Osiyoning markaziy viloyatlariga kirib kelib o'zbeklar etnogenezida qatnashgan navbatdagi etnik guruhlar kimlar?

A) xioniylar, qoraxoniylar va eftaliylar
B) sug'diylar, baqtriylar, xorazmiylar va farg'onaliklar
C) xioniylar, kidariylar va eftaliylar
D) qarluqlar, o'g'uzlar va qoraxoniylar

8. Qachondan boshlab o'lkamiz "Turkiston" nomi bilan atala boshlagan?

A) V asr. B) VI asr. C) VII asr. D) VIII asr.

9. Qachondan O'rta Osiyoga arab va ajam xalqlari kirib keladi?

A) VIII asr B) V asr C) X asr D) III asr

10. Qachon Movarounnahr mintaqasida yaxlit turkiy etnik qatlam, jonli turkiy til muhiti vujudga kela boshladi?

A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.

11. IX asrdan boshlab sug'diylar va mahalliy etnoslar hayotida qanday o'zgarishlar sodir bo'lgan?

A) O'troqlashish jarayoni jadallashgan
B) Savdo-sotiq ishlari jadallashgan
C) Turkiylashish jarayoni jadallashgan
D) Arablar bosqini oqibatida xo'jalik izdan chiqdi

12. Kimlarning davrida Movarounnahr va Xorazmda siyosiy hokimiyat turkiy sulolalarga o'tishi munosabati bilan sodir bo'lgan etnik jarayon o'zbek xalqining shakllanishida yakuniy bosqich bo'Idi?

A) Xorazmshohlar davrida. B) G'aznaviylar davrida.
C) Qoraxoniylar davrida. D) Somoniylar davrida.

13. Nechanchi asrlarda o'zbek xalqi shakllandi?

A) IX-XII asrlarda. B) X-XIII asrlarda.
C) XI-XIV asrlarda. D) XII-XV asrlarda.

14. Movarounnahrda joylashgan aholi qadimdan ikki tilda so'zlashganligi ma'lum . Bular qaysi tillar?

A) mo'g'ul - uyg'ur B) qang'li - qipchoq
C) qozoq - qoraqalqoq D) sug'd - turk

27-§. MOVAROUNNAHR VA XORAZMNING MADANIY HAYOTI

1. Movarounnahr istilo qilingach, zabt etilgan o'zga mamlakatlar qatorida, bu o'lkada ham faqat islom dinigina emas, balki arab tili va uning imlosi ham joriy etildi. Buning asosiy sababi nima edi?

A) chunki arab tili xalqaro muloqot tili edi
B) chunki arab tili xalifalikning ham davlat tili, ham fan tili edi
C) chunki mahalliy aholining arab tilini joriy etilishiga mayilligi borligi edi
D) chunki ko'plab arablarni Movarounnahrga кo'chib kelganligi edi

2. Qachon "Bayt ul-hikma" - "donishmandlik uyi" tashkil etilgan edi?

A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.

3. Qaysi shaharda "Bayt ul-hikma" - "donishmandlik uyi" tashkil etilgan edi?

A) Madina. B) Damashq. C) Makka. D) Bag'dod.

4. Arab xalifaligining qaysi shaharlarida astronomik kuzatishlar olib boriladigan rasadxonalar mavjud edi?

A) Makka va Madina. B) Bag'dod va Damashq.
C) Qohira va Quddus. D) Samarqand va Buxoro.

5. "Bayt ul-hikma" - "donishmandlik uyi" da qaysi olimlar ijod qilgan?

1. Abu Nasr ibn Iroq. 2. Muso al-Xorazmiy.
3. Abulxayr ibn Hammor. 4. Ahmad al-Farg'oniy.
5. Abu Sahl Masihiy. 6. Ahmad al-Marvaziy.
7. Abu Rayhon Beruniy. 8. Al-Abbos Javhariy.
9. Abu Ali ibn Sino. 10. Yahyo bin Abu Mansur.

A) 1-2-3-4-5. B) 6-7-8-9-10. C) 1-3-5-7-9. D) 2-4-6-8-10.

6. IX asrda Bag`dod shahrida tashkil topgan "Bayt ul-hikma"ga jalb etilgan tolibi ilmlar tadqiqotlar bilan bir qatorda ...

A) Qadimgi lotin va hind olimlarining ilmiy merosini o`rganish va asarlarini arab tiliga tarjima qilish bilan

shug`ullanardilar
B) Qadimgi yahudiy va xitoy olimlarining ilmiy merosini o`rganish va asarlarini arab tiliga tarjima qilish bilan shug`ullanardilar
C) Qadimgi yunon va yahudiy olimlarining ilmiy merosini o`rganish va asarlarini arab tiliga tarjima qilish bilan shug`ullanardilar
D) Qadimgi yunon va hind olimlarining ilmiy merosini o`rganish va asarlarini arab tiliga tarjima qilish bilan shug`ullanardilar.

7. Muhammad ibn Muso al-Xorazmiy nechanchi yillarda yashagan?
A) 781-848-yillarda. B) 783-850-yiIIarda.
C) 797-865-yillarda. D) 873-950-yillarda.

8. 813-833-yillarda kim Arab xalifasi bo'lgan?
A) Mahmud. B) Ma'mun. C) Mas'ud. D) Mo'min.

9. Muso al-Xorazmiy kimning hukmdorligi davrida "Bayt ul-hikma"da mudir sifatida faoliyat ko'rsatgan?
A) Xalifa Mansur davrida B) Xalifa Mu'tazid davrida
C) Xalifa Ma'mun davrida D) Xalifa Abul Abbos Saffoh davrida

10. Muhammad ibn Muso al-Xorazmiy qanchadan ortiq asarlar yozdi?
A) 30 B) 40. C) 50 D) 20.

11. Muhammad ibn Muso al-Xorazmiydan faqat nechta asar bizgacha yetib kelgan?
A) 9. B) 10. C) 11. D) 12.

12. Muso al-Xorazmiy qaysi fanlarning rivojiga ulkan hissa qo'shdi?
A) Matematika, astronomiya va geografiya
B) Kalom ilmi C) Tarix va geografiya
D) Matematika, astronomiya va tarix

13. Muso al-Xorazmiy nomi matematika fanida qanday atama shaklida o'z ifodasini topadi?
A) Avitsenna B) Alfraganus
C) Algoritm D) Alxokrismus

14. Muso al-Xorazmiyning qaysi asari asrlar davomida avlodlar qo'lida yer o'lchash, ariq chiqarish, bino qurish, merosni taqsimlash va boshqa turli hisob va o'lchov ishlarida dasturulamal bo'lib xizmat qilgan?
A) "Usturlob bilan ishlash haqida kitob" i. B) "Al-jabr" C) "Kitob at-tarix" D) "Kitob surat ul-arz"

15. Muso al-Xorazmiyning "Al-jabr val-muqobala" asari nechanchi asrda Ispaniyada lotin tiliga tarjima qilingan va qayta ishlangan?
A) IX asrda B) XI asrda C) X asrda D) XII asrda

16. Muso al-Xorazmiy o'zining qaysi asari bilan matematika tarixida birinchi bo'lib algebra faniga asos slogan?
A) "Al-jabr val-muqobala" B) "Hind hisobi haqida"
C) "Samoviy harakatlar va umumiy ilmi nujum"
D) "Kitob surat ul-arz"

17. Kimning arifmetik risolasi hind raqamlariga asoslangan o'nlik hisoblash tizimining Yevropada, qolaversa, butun dunyoda tarqalishida buyuk ahamiyat kasb etdi?
A) Abu Ali ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

18. Abul Abbos Ahmad ibn Muhammad ibn Kasir al-Farg'oniy nechanchi yillarda yashagan?
A) 781-848-yillarda. B) 783-850-yiIIarda.
C) 797-865-yillarda. D) 873-950-yillarda.

19. Ahmad al-Farg'oniy Farg'ona vodiysidagi qaysi shaharda tavallud topgan?
A) Koson. B) Axsikat. C) Quva. D) Rishton,

20. Al-Farg'oniy Yevropada qanday taxallus bilan shuhrat qozongan?
A) Algoritm B) Alfraganus
C) Avitsenna D) Alfraganus va Algoritm

21. Damashqdagi rasadxonada osmon jismlari harakati va o'rnini aniqlash, yangicha zij yaratish ishlariga rahbarlik qilgan olimni aniqlang.
A) ar-Roziy B) al-Xorazmiy
C) Al-Farg'oniy D) Abu Rayhon Beruniy

22. Al-Farg'oniy nechanchi yillarda Suriyaning shimolida Sinjor dashtida va ar-Raqqa oralig'ida yer meridiani bir darajasining uzunligini o'lchashda qatnashgan?
A) 813-833-yillarda B) 832-833-yillarda
C) 834-835-yillarda D) 861--862-yillarda

23. Qachon Al-Farg'oniy rahbarligida Nil daryosi sohilida qurilgan qadimgi gidrometr - daryo oqimi sathini o'lchaydigan "Miqyos an-Nil" inshooti va uning darajoti qayta tiklandi?
A) 861-yilda B) 832-833-yillarda
C) 866-yilda D) 864-yilda

24. Al-Farg'oniyning qaysi asari XII asrdayoq lotin va ibroniy tiliga tarjima qilingan?
A) "Kitob surat ul-arz" B) "Al-jabr val-muqobala"
C) "Hind hisobi haqida"
D)"Samoviy harakatlar va umumiy ilmi nujum"

25. Ahmad al-Farg'oniyning nechta asari bizgacha yetib kelgan?
A) 5. B) 6. C) 7. D) 8.

26. "Samoviy harakatlar va umumiy ilmi nujum" asari qachon lotin va ibroniy tillariga taijima qilinadi?
A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.

27. Qachon Ahmad al-Farg'oniy tavalludining 1200 yilligi nishonlandi?
A) 1997-yil oktabr. B) 1998-yil oktabr.
C) 1999-yil oktabr. D) 2000-yil oktabr.

28. Yevropada mashhur bo'lgan Farg'oniy nomi qachon Oydagi kraterlardan biriga berilgan?
A) XV asr B) XVI asr
C) XVII asr D) XVIII asr

29. IX asrning ikkinchi yarmida ...
A) Movarounnahr binokorligida sinchkori imoratlar keng tarqaladi.
B) Qarluqlar yag'mo, o'g'uz, chigil va boshqa

qabilalar bilan yagona ittifoqqa birlashadilar.
C) Movarounnahrning madaniy hayotida uygʻonish davri boshlanadi.
D) Bogʻdod shahrida "Bayt ul-hikma" - "donishmandlik uyi" vujudga keladi.

30. IX asrning ikkinchi yarmida Movarounnahr va Xorazmning qaysi shaharlarida kutubxonalar, kitob do'konlari qurilgan?
A) Buxoro, Samarqand, Urganch, Marv, Balx, Nishopur
B) Bolasog'un, Taroz, Q'zgan, Toshkent, Samarqand, Buxoro
C) Samarqand, Buxoro, Termiz, O'zgan, Toshkent
D) Bolasog'un, Koshg'ar, Taroz, O'zgan, Samarqand, Buxoro

31. Qachon "Dorul hikma va maorif' ("Bilimdonlik va maorif uyi") - "Ma'mun akademiyasi" shakllangan?
A) 1001-yil. B) 1002-yil. C) 1003-yil. D) 1004-yil.

32. Qayerda "Dorul hikma va maorif' ("Bilimdonlik va maorif uyi") - "Ma'mun akademiyasi" shakllangan?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

33. "Dorul hikma va maorif' ("Bilimdonlik va maorif uyi") - "Ma'mun akademiyasi" ning asosini kimlar tashkil etgan?
1. Abu Nasr ibn Iroq. 2. Muso al-Xorazmiy.
3. Abulxayr ibn Hammor. 4. Ahmad al-Farg'oniy.
5. Abu Sahl Masihiy. 6. Ahmad al-Marvaziy.
7. Abu Rayhon Beruniy. 8. Al-Abbos Javhariy.
9. Abu Ali ibn Sino. 10. Yahyo bin Abu Mansur.
A) 1-2-3-4-5. B) 6-7-8-9-10.
C) 1-3-5-7-9. D) 2-4-6-8-10.

34. Abu Nasr ibn Iroq nechanchi yillarda yashagan?
A) X asr - 1033-yillarda. B) X asr - 1034-yillarda.
C) X asr - 1035-yillarda. D) X asr - 1036-yillarda.

35. Abulxayr ibn Hammor nechanchi yillarda yashagan?
A) 970-1011-yillarda. B) 980-1037-yillarda.
C) 991-1048-yillarda. D) 973-1048-yillarda

36. Abu Sahl Masihiy nechanchi yillarda yashagan?
A) 970-1011-yillarda. B) 980-1037-yillarda.
C) 991-1048-yillarda. D) 973-1048-yillarda

37. Abu Rayhon Beruniy nechanchi yillarda yashagan?
A) 970-1011-yillarda. B) 980-1037-yillarda.
C) 991-1048-yillarda. D) 973-1048-yillarda

38. Abu Ali ibn Sino nechanchi yillarda yashagan?
A) 970-1011-yillarda. B) 980-1037-yillarda.
C) 991-1048-yillarda. D) 973-1048-yillarda

39. Abu Nasr Farobiy nechanchi yillarda yashagan?
A) 781-848-yillarda. B) 783-850-yillarda.
C) 797-865-yillarda. D) 873-950-yillarda.

40. Abu Bakr ar-Roziy nechanchi yillarda yashagan?
A) 865-925-yillarda. B) 866-926-yillarda.
C) 867-927-yillarda. D) 868-928-yillarda.

41. Qachon "Dorul hikma va maorif' faoliyati tugatilgan?
A) 1017-yil. B) 1018-yil. C) 1019-yil. D) 1020-yil.

42. Kim Xorazmga bostirib kirganidan so'ng "Dorul hikma va maorif' faoliyati tugatilgan?
A) Mas'ud G'aznaviy. B) Ma'mun G'aznaviy.
C) Mahmud G'aznaviy. D) Mansur G'aznaviy.

43. Qachon O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Xorazm Ma'mun akademiyasini qaytadan tashkil etish to'g'risida" gi farmoni chiqdi?
A) 1997-yil 11-noyabr. B) 1998-yil 25-avgust.
C) 1999-yil 5-noyabr. D) 2000-yil 30-avgust.

44. Qachon Respublikamizda "Xorazm Ma'mun akademiyasi" ning 1000 yilligi nishonlandi?
A) 2004-yil qishida. B) 2006-yil bahorida.
C) 2006-yil yozida. D) 2006-yil kuzida.

45. Abu Nasr Farobiy qachon va qayerda tug'ilgan?
A) 1074-yilda Xorazmning Zamaxshar qishlog'ida
B) 980-yilda Buxoro yaqinidagi Afshona qishlog'ida
C) 973-yilda qadimgi Kat shahrida
D) 873-yilda Aris suvining Sirdaryoga quyilishida joylashgan Farob shahrida tug'ilgan

46. Kim Aris suvining Sirdaryoga quyilishida joylashgan shaharda tug'ilgan?
A) Abu Ali ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

47. Abu Nasr Farobiy qayerlarda bilim olgan?
1. Samarqand. 2. Urganch. 3. Buxoro.
4. Isfahon. 5. Bag'dod. 6. Damashq.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.

48. Abu Nasr Farobiy umrining oxirlarida qaysi shaharlarda yashagan?
A) Tabriz va Nishopur. B) Hamadon va Isfahon.
C) Xalab va Damashq. D) Bag'dod va Qohira.

49. O'rta Osiyolik buyuk alloma Forobiy qaysi fan sohalarida ijod qilgan?
A) Riyoziyot, falakiyot, tabobat, musiqa, mantiq, falsafa, tilshunoslik, tarbiyashunoslik va adabiyot
B) Astronomiya, matematika va geografiya
C) Badiiy san'at, adabiyot, astronomiya, matematika
D) Mantiq, falsafa, riyoziyot va fiqh

50. Quyidagi asarlardan qay biri buyuk alloma Farobiyga tegishli emas?
A) "Tirik mavjudot a'zolari haqida"
B) "Fozil odamlar shahri"
C)"Geodeziya" D) "Baxt-saodatga erishuv haqida"

51. Kimlar 160 dan ortiq asarlar yozgan?
1. Abu Ali ibn Sino. 2. Muso al-Xorazmiy.
3. Abu Nasr Farobiy. 4. Abu Rayhon Beruniy.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.

52. Abu Nasr Farobiy qanchadan ortiq asar yozgan?
A) 160. B) 170. C) 180. D) 190.

53. Abu Nasr Forobiy qalamiga mansub asarlami aniqlang.
1) "Arastuning "Metafizika" asariga sharh";
2) "Musiqa kitobi";

3) "Dalil al-oshiqin";
4) "Baxt-saodatga erishuv haqida risola";
5) "Tirik mavjudod a'zolari haqida";
6) "Fozil odamlar shahri";7) "Geodeziya".
A) 1,2,4,5,6 B) l,3,4,5,7 C) 2,4,5,6,7 D) 1,2,3,4,6

54. Qaysi alloma yunon falsafasini chuqur bilgani, unga sharhlar bitgan?
A) Abu Ali ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

55. Ba'zi tarixiy manbalarda keltirilishicha, Farobiy qancha tilni bilgan?
A) 60 dan ortiq B) 70 dan ortiq
C) 50 dan ortiq D) 80 ta

56. Kim Sharqda "Muallimus-soniy" nomi bilan shuhrat topdi?
A) Abu Ali ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

57. "Muallimus-soniy" bu?
A) "Birinchi muallim" B) "Ikkinchi muallim"
C) "Uchinchi muallim". D) "To'rtinchi muallim".

58. Kim Sharqda "Shayx ur-rais", G'arbda esa "Avisenna" nomlari bilan shuhrat topdi?
A) Abu Aii ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

59. Abu Ali ibn Sino qachon va qayerda tug'ilgan?
A) 973-yilda qadimgi Kat shahrida
B) 873-yilda Farob shahrida tug'ilgan
C) 980-yilda Buxoro yaqinidagi Afshona qishlog'ida tug'ilgan
D) 1074-yilda Xorazmning Zamaxshar qishlog'ida

60. Abu Ali ibn Sino qanday oilada dunyoga kelgan?
A) mahalliy savdogar oilasida dunyoga kelgan.
B) mahalliy amaldor oilasida dunyoga kelgan.
C) mahalliy hunarmand oilasida dunyoga kelgan.
D) mahalliy ziyoli oilasida dunyoga kelgan.

61. Abu Ali ibn Sino ustozi Abu Abdullohdan qanday ilmlarni o'rganadi?
1. Tarix. 2. Mantiq. 3. Kalom. 4. Falsafa.
5. Hadis. 6. Riyoziyot. 7. Tafsir. 8. Fiqh.
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.

62. Abu Ali ibn Sino tabobat ilmida kimlarning asarlarini puxta o'rganadi?
A) Gippokrat, Galen va Abu Bakr ar-Roziy
B) Aristotel, Gerodot va Abu Nasr ibn Iroq
C) Gippokrat, Galen va Abulhayr ibn Hammor
D) Gerodot, Gippokrat va Abu Bakr ar-Roziy

63. Abu Ali ibn Sino necha yoshidan boshlab turli fanlar bo'yicha Sharq va G'arb olimlarining ilmiy asarlarini mustaqil o'rgandi?
A) 13 yosh. B) 14 yosh. C) 15 yosh. D) 16 yosh.

64. Abu Ali ibn Sino necha yoshida e'tiborli hakim va olim bo'lib yetishadi?
A) 17 yosh. B) 18 yosh. C) 19 yosh. D) 20 yosh.

65. Abu Ali ibn Sino qanday xizmatidan so'ng somoniylarning saroy kutnbxonasidan foydalanishga ruxsat oladi?
A) "Shayx ur-rais" unvoniga sazavor bo'lgach
B) Amir Nuh ibn Mansurni davolab tuzatgach
C) "Dorul hikma va maorif"ga qabul qilingach
D) "Al-qonun fit-tib" asarini yozib tugatgach

66. Abu Ali ibn Sino qaysi shaharda dafn etiladi?
A) Sheroz. B) Isfahon. C) Tabriz. D) Hamadon.

67. Abu Ali ibn Sino qanchadan ortiq asar yozgan?
A) 150. B) 250. C) 350. D) 450.

68. Abu Ali ibn Sino tibbiyotga doir nechta asar yozgan?
A) 41. B) 42. C) 43. D) 44.

69. "Al-qonun fit-tib" ("Tib qonunlari") asarining muallifi?
A) Abu Ali ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

70. "Al-qonun fit-tib" ("Tib qonunlari") asari necha jilddan iborat?
A) 5 jild. B) 6 jild. C) 7 jild. D) 8 jild.

71. Abu Ali ibn Sino qaysi asarida kasalliklarning kelib chiqish sabablari va manbalari, diagnostika, muolaja ussullari, dorivor o'simliklar va dori-darmonlarning xususiyatlari, parxez, inson salomatligi uchun jismoniy tarbiyaning ahamiyati kabi tabobatning g'oyat muhim masalalariga alohida e'tibor berilgan?
A) "Al-Kashshof" B) "Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar" C) "Al-qonun fit-tib"
D) "Tirik mavjudot a'zolari haqida"

72. "Al-qonun fit-tib" asari qachon lotin tiliga tarjima qilingan?
A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.

73. "Al-qonun fit-tib" asari nechanchi asrgacha Yevropa tabobatida asosiy qo'llanma sifatida foydalanilgan?
A) XVII asrgacha. B) XVIII asrgacha.
C) XIX asrgacha. D) XX asrgacha.

74. Abu Rayhon Beruniy nechanchi yillarda yashab ijod qilgan?
A) 970 -1011 yillarda B) 973-1048-yillarda
C) 991 - 1048-yillarda D) 980 - 1037-yillarda

75. Abu Rayhon Beruniy Xorazmning qaysi shahrida tug'ilgan?
A) Xiva. B) Hazorasp. C) Kat. D) Urganch.

76. Abu Rayhon Beruniy Xorazmning qaysi shahrida ta'lim olgan?
A) Xiva. B) Hazorasp. C) Kat. D) Urganch.

77. Abu Rayhon Beruniy qayerda vafot etgan?
A) Mashhad. B) G'azna. C) Nishopur. D) Qandahor.

78. Abu Rayhon Beruniy qanchadan ortiq asar yozgan?
A) 160. B) 170. C) 180. D) 190.

79. Quyidagi ko'rsatilgan asarlardan qay birlari Abu Rayhon Beruniy qalamiga oid?
A) Arastuning "Metafizika" asariga sharh", "Musiqa kitobi", "Baxt-saodatga erishuv haqida", "Tirik mavjudot a'zolari haqida", "Fozil odamlar shahri"

B)“Al-Mufassal”, “Al-Kashshof”
C) “Qutadg’u bilig”, “Devonu lug’oti-turk”, “Hibat ul-haqoyiq”
D) “Qadimgi xalqlarlardan qolgan yodgorliklar”; “Hindiston”, “Mineralogiya”, “Geodeziya”

80. Kim o’zining astronomiyaga oid asarlarida Kopernikdan qariyb besh asr muqaddam Yerning Quyosh atrofida aylanishi haqidagi fikrni o’rta asrlarda birinchi bo’lib ilgari surdi?
A) Abu Ali ibn Sino. B) Muso al-Xorazmiy.
C) Abu Nasr Farobiy. D) Abu Rayhon Beruniy.

81. Abu Rayhon Beruniy nechta yulduzning koordinatlari kattaliklari qayd etilgan yulduzlar jadvalini hamda dunyoning geografik kartasini tuzgan?
A) 1029. B) 1030. C) 1018. D) 1019.

82. Quyidagi qaysi javob Beruniy bilan bog’liq emas?
A) Amerika qit’asi mavjudligini taxmin qilib, o‘z asarlarida bir necha bor yozgan
B) Yer aylanasi uzunligini o‘lchashda yangi usul – matematik usulni ishlab chiqdi
C) U birinchi bo‘lib Yer shari globusini yaratgan
D) 1018 ta yulduzlarning jadvalini tuzgan

28-§. ADABIYOT

1. “Qutadg’u bilig” asarining muallifi?
A) Mahmud Qoshg’ariy. B) Ahmad Yassaviy.
C) Yusuf Xos Hojib. D) Ahmad Yugnakiy.

2. “Devonu lug’atit-turk” asarining muallifi?
A) Mahmud Qoshg’ariy. B) Ahmad Yassaviy.
C) Yusuf Xos Hojib. D) Ahmad Yugnakiy.

3. “Hibat ul-haqoyiq” asarining muallifi?
A) Mahmud Qoshg’ariy. B) Ahmad Yassaviy.
C) Yusuf Xos Hojib. D) Ahmad Yugnakiy.

4. “Hikmat” asarining muallifi?
A) Mahmud Qoshg’ariy. B) Ahmad Yassaviy.
C) Yusuf Xos Hojib. D) Ahmad Yugnakiy.

5. Bu davr turkiy adabiy tili eski qaysi tillarining vujudga kelishida ham muhim bosqich bo‘ldi?
A) O‘zbek va uyg‘ur B) O’zbek va turk
C) Uyg’ur va fors D) O’zbek va foes

6. Abulqosim Mahmud az-Zamaxshariy qachon Xorazmning Zamaxshar qishlog’ida dunyoga kelgan?
A) 1073-yil. B) 1074-yil. C) 1075-yil. D) 1076-yil.

7. Mahmud Zamaxshariy qaysi shaharlarda hayot kechirib, arab tili va adabiyotini, diniy ilmlarini, xattotlik san’atini, arab maqolalari va urf-odatlarini chuqur o’rgangan?
1) Buxoro; 2) Marv; 3) Nishopur; 4) Shom;
5) Bag’dod; 6) Hirot; 7) Makka.
A) 1,2,3,4,5,6,7 B) 1,2,3,4,5,6 C) 1,3,5 D) 1,2,4,5,7

8. Abulqosim Mahmud az-Zamaxshariy qanchadan ortiq asar yozgan?
A) 20. B) 30. C) 40. D) 50.

9. Zamaxshariyning arab tili fonetikasi va morfologiyasiga bag’ishlangan asari?
A) “Al-Mufassal”. B) “Al-qonun fit-tib”.
C) “Al-Kashshof’. D) “AI-jome’ as-sahih”.

10. Zamaxshariyning Qur’oni karim tafsiriga oid asari?
A) “Al-Mufassal”. B) “Al-qonun fit-tib”.
C) “Al-Kashshof’. D) “Al-jome’ as-sahih”.

11. Qohiradagi qaysi diniy dorilfununning talabalari hozir ham “Al-Kashshof’ asosida Qur’oni karimni o’rganadilar?
A) Al-Axli. B) Al-Arafa. C) Al-Azhar. D) Al-Axsa.

12. Kim “Arab va g’ayri arablar ustozi” kabi sharafli nom bilan ulug’langan?
A) Burhonuddin al-Marg’inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.

13. Kim “Xorazm faxri” kabi sharafli nom bilan ulug’langan?
A) Burhonuddin al-Marg’inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.

14. Qaysi alloma “Jorulloh” (“Allohning qo‘shnisi”) degan sharafli nomga muyassar bo‘lgan?
A) Burhonuddin al-Marg’inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.

15. Quyidagi javoblardan qay biri Zamaxshariy nomi bilan bog’liq?
A) U arab, fors, turkiy kabi 7-8 tilni puxta egallagan
B) U dunyoning geograk kartasini tuzgan
C) U, tarixdagi birinchi ko‘p tilli lug‘at – arabcha-forscha-turkiy lug‘atning asoschisi bo‘lgan
D) Urganchda tug’ilgan

16. Mahmud Zamaxshariy qachon vafot etgan?
A) 1144-yilda B) 1147-yilda
C) 1044-yilda D) 1145-yilda

17. O‘zbekistonda qachon Mahmud Zamaxshariyning 920 yilligi keng nishonlandi?
A) 1995-yilda B) 1997-yilda
C) 1998-yilda D) 1999-yilda

18. Yusuf Xos Hojib nechanchi asrda yashagan?
A) X asr B) XII asr
C) XI asr D) XIII asr

19. Yusuf Xos Hojib qoraxoniylarning markaziy shaharlaridan bo‘lgan qaysi shaharda tug‘ilgan?
A) O’zganda B) Bolasog‘unda
C) Tarozda D) Qoshg’arda

20. Yusuf qaysi tildagi adabiyotlarni puxta o‘rgandi?
A) arab, turk B) Fors, tojik
C) arab, pahlaviy D) arab, forsiy

21. Yusuf Xos Hojib qachon “Qutadg‘u bilig” (“Saodatga eltuvchi bilim”) asarini qachon yoza boshlagan?
A) 1069-yilda B) 1070-yilda

C) 1079-yilda D) 1068-yilda
22. Yusuf Xos Hojib "Qutadg'u bilig" asarini yozishni qayerda boshlab(1) qayerda tugatgan(2)?
a) Taroz b) Bolaso'g'un c) Koshg'ar d) O'zgan
A) 1-a, 2-b B) 1-b, 2-c
C) 1-b, 2-d D) 1-a, 2-d
23. Asarni Yusuf Xos Hojib qoraxoniylar hukmdorlaridan bo'lgan kimga taqdim etadi?
A) Horun Bug'rohon B) Nasr Eloqxon
C) Ibrohim Bo'ritegin D) Tavg'och Bug'roxon
24. Mahmud Koshg'ariy qachon yashab ijod etgan?
A) X asr B) XII asr
C) XI asr D) XIII asr
25. Mahmud Koshg'ariy Ijtimoiy kelib chiqishi jihatidan qaysi sulolaga mansub bo'lgan?
A) Somoniylar B) Qoraxoniylar
C) G'aznaviylar D) Qoraxitoylar
26. Mahmud Koshg'ariy yoshligida boshlang'ich ta'limni olib, qaysi shaharlarda bilimini oshirgan?
1.Bolaso'g'un 2.Koshg'ar 3.Buxoro
4.Samarqand, 5.Marv 6.Nishopur
A) 1,2,3,4 B) 1,2,3,4,5 C) 2,3,4,5,6 D) 1,2,3,4,5,6
27. Mahmud Koshg'ariy nechta tilni puxta bilgan?
A)4-5 B)5-6 C)6-7 D)7-8
28. Mahmud Koshg'ariy nechanchi yillarda mamlakatdagi ichki nizolar natijasida olim o'z vatanini tark etib, 15 yil davomida atrofdagi qardosh xalqlar orasida yurishga majbur bo'lgan?
A) 1055–1056-yillar B) 1057–1058-yillar
C) 1056–1057-yillar D) 1054–1055-yillar
29. Mahmud Koshg'ariy dunyoga mashhur asari "Devonu-lug'otit-turk" ("Turkiy-so'zlar-devoni")ni qachon yozib tugatdi?
A) 1072-yil B) 1075-yil
C) 1073-yil D) 1079-yil
30. Mahmud Koshg'ariy dunyoga mashhur asari "Devonu-lug'otit-turk"ni qayerda yozdi?
A) Damashq B) Bolaso'g'un
C) Bag'dod D) Koshg'ar
31. "Devonu- lug'otit-turk"ning qimmati yana shundaki ... ?
A) Lug'atlar alifbo tartibida berilgan
B) Olim o'z asarida dunyo xaritasini ilova qilgan
C) Turkiy xalqlar xalq og'zaki ijodi beriolgan
D) Har bir shaharning eski nomi berilgan
32. Ahmad Yugnakiy qachon yashagan?
A) X asr B) XII asr
C) XI asr D) XIII asr
33. Qaysi alloma o'zini shoir emas, balki adab muallimi, deb hisoblagan?
A) Mahmud Qoshg'ariy. B) Ahmad Yassaviy.
C) Yusuf Xos Hojib. D) Ahmad Yugnakiy.

29-§. DINIY BILIMLARNING RIVOJLANISHI

1. Muhammad ibn Ismoil al-Buxoriy nechanchi yillarda yashagan?
A) 809-869-yillarda. B) 810-870-yillarda.
C) 811-871-yillarda. D) 812-872-yillarda.
2. Abu Iso Muhammad at-Termiziy nechanchi yillarda yashagan?
A) 821-891-yillarda. B) 822-892-yillarda.
C) 823-893-yillarda. D) 824-894-yillarda.
3. Imom al-Buxoriy islom ta'limotiga oid qanchadan ortiq asar yozdi?
A) 17. B) 18. C) 19. D) 20.
4. "Al-jome' as-sahih" asarining muallifi?
A) Imom al-Buxoriy. B) Abu Bakr ar-Roziy.
C) Imom at-Termiziy. D) Ahmad al-Farg'oniy.
5. "Al-jome as-sahih" asariga qancha hadis kiritilgan?
A) 7273. B) 7274. C) 7275. D) 7276.
6. Qachon Imom al-Buxoriy tavalludining 1225 yilligi nishonlandi?
A) 1997-yil oktabr. B) 1998-yil oktabr.
C) 1999-yil oktabr. D) 2000-yil oktabr.
7. "Al-jome' as-sahih" asari necha jilddan iborat?
A) 1 jild. B) 2 jild. C) 4 jild D) 5 jild
8. Qaysi so'z arabcha: rivoyat, naql degan ma'noni anglatadi?
A) Tafsir. B) Hadis. C) Kalom. D) Fiqh.
9. Islom dinida Qur'ondan keyingi muqaddas manba, Muhammad payg'ambaming (s.a.v.) faoliyati va ko'rsatmalari haqida rivoyatlar majmui bu?
A) Tafsir. B) Hadis. C) Kalom. D) Fiqh.
10. Kalom ilmi ravnaqiga ulkan hissa qo'shgan buyuk alloma kim?
A) Abu Mansur al-Motrudiy B) Imom al-Buxoriy
C) Abu Iso Muhammad at-Termiziy
D) Abulqosim Mahmud az-Zamaxshariy
11. Abu Mansur al-Moturidiy nechanchi yillarda yashagan?
A) 783-850-yillarda. B) 870-944-yillarda.
C) 873-950-yillarda. D) 872-946-yillarda
12. Ma'lumki, Imom al-Motrudiy islomiy odob qoidalari, ma'naviy-axloqiy kamolot sirlaridan ta'lim berishga mo'ljallangan qator asarlar yozgan. Ulardan qaysilari bizgacha yetib kelgan?
A) "Al-Jome as-sahih" B) "Hidoya"
C) "Kitob at-Tavhid" va "Ta'vilot ahl as-sunna"
D) "Al-Kashshof ' va " Al-Mufassal"
13. Abu Mansur al-Moturidiy qaysi viloyatdagi Moturid qishlog'ida tug'ildi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
14. Abu Mansur al-Moturidiy qayerda vafot etgan?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
15. "Kitob at-Tavhid" ("Allohning birligi") asarining muallifi?
A) Burhonuddin al-Marg'inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.
16. "Ta'vilot ahl as-sunna" ("Sunniylik an'analari

sharhi") asarining muallifi?
A) Burhonuddin al-Marg'inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.
17. Qachon Abu Mansur al-Moturidiy tavalludining 1130 yilligi nishonlandi?
A) 1997-yil noyabr. B) 1998-yil noyabr.
C) 1999-yil noyabr. D) 2000-yil noyabr.
18. Qayerda Abu Mansur al-Moturidiy xotirasiga bag'ishlangan yodgorlik majmui barpo etildi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
19. Prezidentimiz Islom Karimovning Yuksak ma'naviyat-yengilmas kuch" asarida ta'kidlanishicha qaysi alloma "Musulmonlarning e'tiqodini tuzatuvchi" unvoniga ega bo'lgan?
A) Burhonuddin al-Marg'inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.
20. Abu Mansur al-Moturidiy haqida keltirilgan quyidagi ma'lumotlaming qaysi biri haqiqatga muvofiq emas?
A) Yurtimizda 2000-yil noyabrida alloma tavalludimng 1130 yilligi nishonlangan.
B) Islom Karimov u haqida shunday yozadi: "Agar bu ulug' zotni avliyo desak, u uvliyolamiug avliyosi, mutafakkir desak, mutafakkirlaming mutafakkiri, shoir
desak shoirlarning sultonidir".
C) Kalom ilmiga oid "Kitob at-Tavhid" va "Ta'vilot ahl as-sunna" asarlarigina saqlanib qolgan.
D) Islom olamida "Musulmonlarning e'tiqodini tuzatuvchi" degan yuksak sharafga sazovor bo'lgan.
21. Kim 1117-yilda Rishtonda tug'ilgan?
A) Burhonuddin al-Marg'inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.
22. Burhonuddin al-Marg'inoniyning eng nodir asari berilgan qatorni belgilang?
A) "Al-Kashshof B) "Al-Mufassal"
C) "Hidoya" D) "Al-Jome" as-sahih"
23. 2000-yilda Burhonuddin al-Marg'inoniy tavalludining necha yilligi nishonlandi?
A) 910 yilligi. B) 920 yilligi.
C) 930 yilligi. D) 940 yilligi.
24. Kim xalq orasida "hidoyat yoʻlining sarboni" deya katta hurmat-e'tibor topgan?
A) Burhonuddin al-Marg'inoniy.
B) Ahmad ibn Umar Xivaqiy.
C) Abu Mansur al-Moturidiy.
D) Mahmud az-Zamaxshariy.
25. Burhoniddin *val-milla* degan sharafli nomga sazovor boʻldi. Val-milla sozining manosi nima?
A) Islom dinining dalili, isboti
B) Islom dini ma'rifati
C) Tayanch D) Qonun
26. Qayerda qonunshunoslar uchun maxsus "Faqihlar madrasasi" qurilgan?
A) Buxoroning kavushdo'zlar mahallasida.
B) Buxoroning Darvozayi Mansur mahallasida.
C) Samarqandning Mo'yi Muborak mahallasida.
D) Toshkentning Darvozayi Mahmud mahallasida.
27. Qachon qonunshunoslar uchun maxsus "Faqihlar madrasasi" qurilgan?
A) IX asr. B) Xasr. C) XI asr. D) XII asr.
28. Qur'oni karimning sharhlari qanday ataladi?
A) Tafsir. B) Hadis. C) Kalom. D) Fiqh.
29. Islom huquqshunosligi qanday ataladi?
A) Tafsir. B) Hadis. C) Kalom. D) Fiqh.
30. "Qubbat ul-islom" so'zining ma'nosi?
A) "Islom dinining markazi".
B) "Islom dinining ma'rifati".
C) "Islom dinining gumbazi".
D) "Islom dinining masjidi".
31. Buxoro qachondan boshlab "Qubbat ul-islom" nomi bilan shuhrat topadi?
A) IX asr. B) Xasr. C) XI asr. D) XII asr.
32. O'rta asr madrasalarida talabalarga shariat ahkomlarini har tomonlama chuqur o'rgatishda qaysi manba juda boy va qimmatli manba hisoblangan?
A) "Dalil al-oshiqin" B)"Fiqh"
C) "Hidoya" D) "Tafsir"
33. O'rta asrda barpo qilingan ilk madrasalarda qaysi ilmlarni mukammal o'rganishga katta e'tibor berilgan?
A) Qur'oni Karim, Hadisi sharif va arab tilini
B) riyozat, handasa, tibbiyot va arab tilini
C) astronomiya, tibbiyot, tarix va arab tilini
D) Qur'oni Karim, ilmi aruz, geografiya, falsafa
34. Tasavvuf ta'limoti dastlab qayerda yuzaga kelgan?
A) Shom. B) Eron. C) Misr. D) Iroq.
35. Tasavvuf ta'limoti dastlab qachon yuzaga kelgan?
A) V asr o'rtalarida. B) VI asr o'rtalarida.
C) VII asr o'rtalarida. D) VIII asr o'rtalarida.
36. Tasavvuf ta'limoti asosida nima yotadi?
A) ma'lum maqsadni ro'yobga chiqarish uchun xizmat qiluvchi g'oyalar yig'indisi
B) musulmonlarning halollikka, poklikka, tenglikka, inson qadr qimmatini yerga urmaslikka chorlovchi g'oya
C) inson faoliyati va uning kamoloti
D) mehnatsevarlik, odillik va bilimdonlikni targ'ib etish
37. Yassaviya tariqati qayerda vujudga keladi?
A) Qoshg'ar. B) Yorkand. C) Turkiston. D) Banokat.
38. Yassaviya tariqati qachon vujudga keladi?
A) IX asr. B) Xasr. C) XI asr. D) XII asr.

39. Yassaviya tariqatiga kim asos solgan?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
40. Kubroviya tariqati qayerda vujudga keladi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
41. Kubroviya tariqati qachon vujudga keladi?
A) IX asr. B) Xasr. C) XI asr. D) XII asr.
42. Kubroviya tariqatiga kim asos solgan?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
43. Naqshbandiya tariqati qayerda vujudga keladi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.
44. Naqshbandiya tariqati qachon vujudga keladi?
A) XIII asr. B) XIV asr. C) XV asr. D) XVI asr.
45. Naqshbandiya tariqatiga kim asos solgan?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
46. Kimning fikricha, shariatsiz tariqat, tariqatsiz ma'rifat, ma'rifatsiz haqiqat bo'la olmaydi?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
47. Qaysi tariqatning asosida kamolotga uzlat va tarkidunyochilik orqali yetishish g'oyasi olg'a suriladi?
A) Yassaviya. B) Kubroviya. C) Naqshbandiya.
D) B,C.
48. Movarounnahrda keng yoyilgan tasavvuf tariqati?
A) Yassaviya. B) Kubroviya. C) Naqshbandiya.
D) B,C.
49. Najmiddin Kubro nechanchi yillarda yashagan?
A) 1145-1221-yillarda. B) 1146-1222-yillarda.
C) 1147-1223-yillarda. D) 1148-1224-yillarda.
50. Bahouddin Naqshband qachon tavallud topgan?
A) 1317-yili. B) 1318-yili
C) 1319-yili. D) 1320-yili.
51. Qaysi tariqat tarkidunyochilikni rad etadi?
A) Yassaviya. B) Kubroviya. C) Naqshbandiya. D) B,C.
52. Qaysi tariqatda xalqqa va Vatanga bo'lgan muhabbat nihoyatda kuchli bo'lib, har qanday og'ir damlarda ham omma bilan birga bo'lish, Vatanni mudofaa qilish va uning mustaqilligi uchun kurashga da'vat etiladi?
A) Yassaviya. B) Kubroviya. C) Naqshbandiya. D) B,C.
53. Kim Buxoro yaqinida Qasri Hinduvon qishlog'ida matolarga naqsh bosuvchi hunarmand oilasida dunyoga keladi?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
54."Hayotnoma" va "Dalil al-oshiqin" asarlarining muallifi?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
55. Kim "Dil ba yor-u dast ba kor" ("ko'ngil Allohda bo'lsin-u, qo'l ish bilan band bo'lsin") degan?
A) Ahmad Yassaviy. B) Bahouddin Naqshband.
C) Najmiddin Kubro. D) Abduxoliq G'ijduvoniy.
56. Naqshbandiya ta'limoti taraqqiyotiga keyingi asrlarda kimlar katta hissa qo'shadilar?
A) Alisher Navoiy. B) Abdurahmon Jomiy.
D) Xo'ja Ahror. D) A,B,C.
57. Qaysi tariqat Movarounnahr, Xuroson va Xorazmda keng tarqaladi?
A) Yassaviya. B) Kubroviya. C) Naqshbandiya. D) B,C.
58. Musulmonlarni halollikka, poklikka, tenglikka, inson qadr-qimmatini yerga urmaslikka chorlovchi, har kimni o'zining haiol mehnati bilan yashashga, boshqalaming kuchidan foydalanmaslikka da'vat etuvchi ta'limot qanday ataladi?
A) Manifest. B) Tariqat.
C) Mafkura. D) Tasavvuf (sufiylik)
59. Tasavvuf qoidalariga amal qilib yashash, ya'ni, komil inson darajasiga erishishni ko'rsatuvchi yo'l qanday ataladi?
A) Manifest. B) Tariqat. C) Mafkura. D) Tasavvuf.
60. Naqshbandiya tariqati asoschisi Bahouddin Naqshband qachon va qayerda tugMlgan?
A) 973-yilda Kat shahrida
C) 1074-yilda Xorazmning Zamaxshar qishlog'ida
B) 1123-yilda Rishtonda tug'ilgan
D) 1318-yilda Buxoro yaqinida Qasri Hinduvon qishlog'ida
61. Naqshbandiya tariqati asoschisi Bahouddin Naqshband qanday oilada dunyoga keladi?
A) matolarga naqsh bosuvchi hunarmand oilasida
B) binolarga naqsh bosuvchi me'mor oilasida
C) qog'ozlarga naqsh bosuvchi hunarmand oilasida
D) badavlat savdogar oilasida

30-§. ME'MORCHILIK, SAN'AT VA MUSIQA

1. IX-XIII asr boshlarida qaysi shaharlarda ko'plab saroy, masjid, madrasa, minora, maqbara, tim va karvonsaroylar quriladi?
A) Samarqand, Buxoro, Termiz, O'zgan, Toshkent
B) Afrosiyob, Varaxsha, Buxoro va Poykand
C) Samarqand, Buxoro, Urganch, Termiz, O'zgan, Marv
D) Toshkent, Samarqand, Buxoro, Taroz, Urganch, Qoshg'ar
2. Ismoil Somoniy, Namozgoh, Minorayi Kalon kabi o'rta asr me'morchiligining yuksak namunalari qaysi shaharda joylashgan?
A) Samarqand shahrida B) Buxoro shahrida
C) Toshkent shahrida D) Urganch shahrida
3. Nurota tizmalaridagi Pastog' darasi to'silib barpo etilgan Xonbandi nomli suv omboriga necha mln metr kub suv to'plangan?
A) 1 mln. B) 1,5 mln. C) 2 mln. D) 2,5 min.
4. Qachon Nurota tizmalaridagi Pastog' darasi to'silib Xonbandi nomli suv ombori barpo etilgan?
A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.

5. Xonbandi to'g'oni qurilishida asosiy xomashyo sifatida nimalardan foydalanilgan?
A) shag'al va qumlardan B) tosh va sementdan
C) marmar va xarsang toshlardan
D) granit toshi va suvga chidamli qurilish qorishmasidan
6. XVII asr mashhur fransuz fizigi Blez Paskal tomonidan suvning bosim kuchi to'g'risida yaratilgan qonun kashfiyotchisidan necha asr muqaddam Movarounnahrlik muhandislarga ma'lum bo'lgan?
A) 5 asr. B) 6 asr. C) 7 asr. D) 8 asr.
7. Nechanchi asrdan boshlab binokorlikda sinchkori imoratlar keng tarqaladi?
A) IX asr. B) X asr. C) XI asr. D) XII asr.
8. Quyidagi qaysi shahar xarobalarida kovlab ochilgan turar joy qoldiqlaridan X-XI asrlarda ham paxsa va xom g'ishtdan qurilgan imoratlar shahar me'morchiligida asosiy o'rinni egallaganligi ma'lum bo'lgan?
A) Afrosiyob, Varaxsha, Buxoro va Poykand
B) Samarqand, Buxoro, Termiz, O'zgan
C) Buxoro, Samarqand va Toshkent
D) Marv, Samarqand, Buxoro va Shosh
9. IX-XIII asr boshlarida "Rost", "Xusravoniy", "Boda", "Ushshoq", "Zerafkanda" "Buslik", "Sipohon", "Navo", "Basta", "Tarona" kabi kuylar tojik va o'zbek xalqlarining qaysi mumtoz kuyi uchun poydevor bo'lgan?
A) "Isfahoniy" B) "Ushshoq"
C) "Shashmaqom" D) "Usuli ravon"

31-§. XIV ASRNING O'RTALARIDA MOVAROUNNAHRDA IJTIMOIY-SIYOSIY VAZIYAT

1. XIV asrning 50-60-yillarida Movarounnahr nechaga yaqin mustaqil bekliklarga bo'linib ketgan?
A) 9. B) 10. C) 11. D) 12.
2. Qaysi hududda tashkil topgan Mo'g'uliston xonlari bir necha bor Movarounnahr ustiga yurish qilib, uni talaydilar?
A) Sharqiy Turkiston va Yettisuv B) Mo'g'uliston va Yettisuv
C) Mo'g'uliston D) Yettisuv
3. Amir Temur qachon tavallud topgan?
A) 1336-yil 9-aprel. B) 1336-yil 10-aprel.
C) 1336-yil 11-aprel. D) 1336-yil 12-aprel.
4. Amir Temur qayerda tavallud topgan?
A) Kesh. B) Naxshab. C) Choch. D) Poykand.
5. Kesh hozirgi qaysi shahar?
A) Shahrisabz. B) Chiroqchi.
C) Yakkabog'. D) Mirishkor.
6. Xojailg'or qishlog'i qaysi shahar yaqinida joylashgan?
A) Kesh. B) Naxshab. C) Choch. D) Poykand.
7. Xojailg'or qishlog'i qaysi tumanda joylashgan?
A) Shahrisabz. B) Chiroqchi. C) Yakkabog'. D) Mirishkor.
8. Amir Temurning onasining ismi?
A) Takina xotun. B) Turkon xotun.
C) To'kal xotun. D) Tamara xotun.
9. Amir Temurning otasining ismi?
A) Amir Xudoydot. B) Amir Tarag'ay.
C) Amir Yasovuriy. D) Amir Qazog'on.
10. Amir Temurning otasi qaysi urug'ning oqsoqollaridan bo'lgan?
A) Mang'it. B) Sulduz. C) Nayman. D) Barlos.
11. Amir Temurning ajdodlari qayerlarda o'z mulklariga ega bo'lgan?
A) Sug'd va Marv. B) Eloq va Shosh.
C) Balx va Dovon. D) Kesh va Nasaf.
12. Amir Temurning yoshligi qayerda kechdi?
A) Kesh. B) Naxshab. C) Choch. D) Poykand.
13. Necha yoshga to'lgach, otasi Amir Temurni o'qishga beradi?
A) 5 yosh. B) 6 yosh. C) 7 yosh. D) 8 yosh.
14. Amir Temur necha yoshidan boshlab bolalarga xos bo'lgan ermak o'yinlardan voz kechib, keyinchalik o'z tengqurlari bilan sipohiylikka oid o'yinlar bilan shug'ullanadi?
A) 15 yosh. B) 12 yosh. C) 11 yosh. D) 10 yosh.
15. Amir Temur qaysi ilmlardan yaxshigina xabardor bo'lgan?
1. Tibbiyot 2. Matematika 3. Falakiyot
4. Me'morchilik 5. Tarix 6. Astronomiya
A) 1,2,3 B) 1,2,3,4
C) 1,2,3,4,5 D) 1,2,3,4,5,6
16. Amir Temur bilan yuzma-yuz o'tirib suhbatlashishga muyassar bo'lgan buyuk arab faylas ufi?
A) Ibn Arabshox B) Ibn Xaldun
C) Ibn Xavqal D) Ishtaxriy
17. O'zining ilk harbiy faoliyatini Amir Temur nimadan boshlagan?
A) mo'gul xonlariga xizmat qilishdan
B) otasining qo'shinida xizmat qilishdan
C) amakisi Amir Hoji Barlosga xizmat qilishdan
D) ayrim viloyat amirlariga xizmat qilishdan
18. Amir Temur Qazog'onning nabirasi, Amir Husaynning singlisi kimni o'z nikohiga oladi?
A) Turmush og'a B) Uljoy Turkon oga
C) Malika Xotun D) Mehri Xotun
19. Qachon Movarounnahrda amirlarning o'zaro kurashi kuchayib, mamlakatda siyosiy parokandalik avjiga chiqadi?
A) XIV asrning 50-yillari boshida
B) XIV asrning 50-yillari oxirida
C) XIV asrning 50-yillari o'rtasida
D) XIV asming 40-yillari oxirida
20. Tug'luq Temur qachon Movarounnahrga birin-ketin ikki marta bostirib kiradi?
A) 1360-1361-yillarda. B) 1361-1362-yillarda.
C) 1362-1363-yillarda. D) 1363-1364-yillarda.

21. Amir Hoji Barlos qaysi viloyatning hukmdori bo'lgan?
A) Kesh. B) Naxshab. C) Choch. D) Poykand.
22. Amir Hoji Barlos Amir Temurning kimi edi?
A) Otasi. B) Tog'asi. C) Jiyani. D) Amakisi.
23. Tug'luq Temurning Movarounnahrga birin-ketin ikki marta bostirib kirishi natijasida Amir Hoji Barlos qayer tomonga qochadi?
A) Yettisuv. B) Kavkaz. C) Xuroson. D) Oltoy.
24. Tug'luq Temurning yorlig'i bilan Amir Temur qaysi viloyatning dorug'asi etib tayinlanadi?
A) Kesh. B) Naxshab. C) Choch. D) Poykand.
25. Dorug'a so'zining ma'nosi qanday?
A) Arabcha so'z bo'lib, qal'a boshqaruvchisi.
B) Uygurcha so'z bo'lib, qal'a qorovuli
C) Mo'g'ulcha so'z bo'lib, nazoratchi, shahar boshlig'i
D) Sug'dcha so'z bo'lib, hukmdor
26. Mo'g'ullar davlatida mahalliy hokimlar huzuridagi ulug' qoon vakili hisoblangan dorug'alar zimmasiga qanday vazifalar yuklatilgan?
1) mahalliy xalqdan qo'shin to'plash;
2) aholini ro'yxatga olish;
3) saroy va lashkarning oziq-ovqat ta'minoti va sifati ustidan nazorat qilish;
4) pochta aloqalarini yo'lga qo'yish;
5) soliqlar yig'ish;
6) ulug' qoon farmonlari, shariat va axloq qoidalarining aholi tomonidan bajarilishini nazorat qilish;
7) to'plangan soliq-to'lovlarni ulug' qoon saroyiga yetkazish.
A) 1,2,3,5,6 B) 2,3,5,6,7 C) 1,2,4,5,7 D) 1,3,5,6,7
27. Tug'luq Temur kimni Movarounnahrning hukmdori etib tayinlab, Mo'g'ulistonga qaytib ketadi?
A) Yunusxo'ja. B) Ilyosxo'ja.
C) Murodxo'ja. D) Tohirxo'ja.
28. Movarounnahrning qaysi hukmdori bilan Amir Temurning murosasi to'g'ri kelmaydi?
A) Yunusxo'ja. B) Ilyosxo'ja.
C) Murodxo'ja. D) Tohirxo'ja.
29. Qachon Amir Temur va Amir Husayn Amudaryoning chap sohilida, Qunduz shahri yonida umumiy dushman ustidan g'alaba qozonadilar?
A) 1361-yil. B) 1362-yil. C) 1363-yil. D) 1364-yil.
30. Qachon Amir Temur va Amir Husayn mo'g'ullarni Movarounnahrdan quvib chiqaradilar?
A) 1361-yil. B) 1362-yil. C) 1363-yil. D) 1364-yil.
31. Ilyosxo'ja qachon Movarounnahr ustiga yana qo'shin tortadi?
A) 1366-yil bahorida B) 1365-yil bahorida
C) 1364-yil oxirida D) 1365-yil 22-mayda
32. 1365-yil 22-mayda ...
A) Mo'g'ullar Movaraunnahrdan quvib chiqarildi
B) Amir Temur jangda yarador bo'ldi
C) "Loy jangi" bo'lib o'tadi
D) Amir Temur Amir Husayn bilan mo'g'ullarga qarshi kurashni qayta boshladi
33. "Loy jangi" kimlar o'rtasida bo'lib o'tgan?
A) Amir Temur va Amir Husaynning qo'shini bilan Tug'luq Temur o'rtasida
B) Amir Temur va Amir Hoji Barlos qo'shini bilan Ilyosxo'ja o'rtasida
C) Amir Temur va Amir Husayn qo'shini bilan Abu Bakr Kuluiy o'rtasida
D) Amir Temur va Amir Husayn qo'shini bilan Ilyosxo'ja o'rtasida
34. "Loy jangi" qayerda sodir bo'ladi?
A) Samarqand bilan Kattaqo'rg'on yaqinidagi Zarafshon daryosi bo'yida
B) Toshkent bilan Chinoz o'rtasidagi Chirchiq daryosi bo'yida
C) Kesh bilan Nasaf yaqinidagi Qashqadaryo yaqinida
D) Qunduz shahri yonida
35. "Loy jangi" qanday natija bilan tugaydi?
A) Ilyosxo'ja g'alabasi bilan
B) Amir Temur g'alabasi bilan
C) o'zaro sulh bilan
D) Ilyosxo'ja mag'lubiyatga uchrasada, Amir Husayn bilan bir tomonlama sulh tuzishga erishdi
36. 1365-yil Ilyosxo'ja hech qanday qarshilikka uchramay, qaysi shaharlarni egallab, Samarqand ustiga yuradi?
1. O'ratepa. 2. Termiz. 3. Xo'jand. 4. Jizzax.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.
37. Sarbadorlar harakati Movarounnahrda qachon va nima sababdan vujudga keldi?
A) XIV asrning 60-yillarida Amir Temur mag'lubiyati bilan B) XIV asrning 60-yillarida Ilyosxo'ja mag'lubiyati bilan C) XIV asrning 60-yillarida Erondagi turkmanlar hujumi bilan
D) XIV asrning 60-yillarida mo'g'ul xonlarining hujumi munosabati bilan
38. Samarqand sarbadorlariga kimlar boshchilik qiladilar?
A) Abbos Bahodir, Jahonshohbek, Qimori Inoq
B) Sulaymonshohbek, Sayfuddinbek, Abu Sadr Duriy
C) Mavlonzoda Samarqandiy, Abu Bakr Kalaviy, Xurdaki Buxoriy
D) Amir Husayn, Amir Yasovuriy
39. Samarqand sarbadorlaridan kim mudarris bo'lgan?
A) Xurdaki Buxoriy. B) Mavlonzoda Samarqandiy.
C) Abu Bakr Kuluiy. D) A,B,C.
40. Samarqand sarbadorlaridan kim hunarmand bo'lgan?
A) Xurdaki Buxoriy. B) Mavlonzoda Samarqandiy.
C) Abu Bakr Kuluiy. D) A,B,C.
41. Samarqand sarbadorlaridan kim mohir mergan bo'lgan?
A) Xurdaki Buxoriy. B) Mavlonzoda Samarqandiy.

C) Abu Bakr Kuluiy. D) A,B,C.

42. 1366-yilning bahorida Amir Temur va Amir Husayn Samarqandning qayeriga kelib tushadilar?
A) Urgut tumaniga B) Kattaqo'rg'on tumaniga
C) Konigil mavzeyiga D) Chelak tumaniga

43. Samarqand sarbadorlaridan kimni Amir Temur o'rtaga tushib qutqarib qoladi?
A) Xurdaki Buxoriy. B) Mavlonzoda Samarqandiy.
C) Abu Bakr Kuluiy. D) A,B,C.

44. Nechanchi yillar davomida Amir Temur va Amir Husaynlar o'rtasida bir necha bor o'zaro to'qnashuvlar ham bo'ladi?
A) 1365-1369-yillarda. B) 1366-1370-yillarda.
C) 1367-1371-yillarda. D) 1368-1372-yillarda.

45. Sarbadorlar so'zining ma'nosini aniqlang?
A) forscha sar – bosh, dor – dor
B) Arabcha sar-bosh, dor- yog'och
C) Turkcha sar-qo'l, dor-ip
D) Forscha sar-bosh, dor-qilich

46. Sarbadorlar harakati XIV asrda qayerlarda mo'g'ullar zulmiga qarshi xalq qo'zg'oloni qatnashchilari edi?
A) Xuroson va Movarounnahr
B) Eron va O'rta Osiyo
C) Eron va O'rta Sharq
D) Iroq va O'rta Osiyo

32-§. AMIR TEMUR – MARKAZLASHGAN DAVLAT ASOSCHISI

1. Amir Temur markazlashgan davlat tuzishda aholining qaysi tabaqalariga suyanadi ?
1) hokimlar 2) oqsoqollar 3) dehqonlar
4) harbiylar 5) qozilar 6) savdogarlar
7) chorvadorlar 8) shahar hunarmandlari
A) 1,2,4,6 B) 3,6,7,8 C) 1,3,4,6 D) 2,4,6,8

2. 1370-yilning bahorida Amir Temur kimga qarshi yo'lga chiqadi?
A) Amir Xudoydot. B) Amir Ismoil.
C) Amir Yasovuriy. D) Amir Husayn.

3. 1370-yilning bahorida Amir Temur qayerga qarshi yo'lga chiqadi?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.

4. Qayerda Amir Temurning huzuriga taniqli ulamolardan Sayyid Baraka tashrif buyuradi?
A) Balxdagi Somon qishlog'ida.
B) Urganchdagi Karaul qishlog'ida.
C) Termizdagi Biyo qishlog'ida.
D) Keshdagi Xojailg'or qishlog'ida.

5. Sayyid Baraka Amir Temur faoliyatini qo'llab-quvvatlab, unga nima tortiq qiladi?
A) Oq tulpor B) Oliy hokimiyat ramzi qilich va qalqon
C) Oliy hokimiyat ramzi tabl bilan yalovbayroq
D) Oliy hokimiyat ramzi oltin toj va tarozi

6. Qachon Balx shahri Amir Temurga taslim bo'ladi?
A) 1370-yil 9-aprel. B) 1370-yil 10-aprel.
C) 1370-yil 11-aprel. D) 1370-yil 12-aprel.

7. Qachon Amir Husayn qatl etiladi?
A) 1370-yil 9-aprel. B) 1370-yil 10-aprel.
C) 1370-yil 11-aprel. D) 1370-yil 12-aprel.

8. Qachon Amir Temurning hukmdorligi rasman tan olinib, u Movarounnahrning amiri deb e'lon qilinadi?
A) 1370-yil 9-aprel. B) 1370-yil 10-aprel.
C) 1370-yil 11-aprel. D) 1370-yil 12-aprel.

9. Qayerdagi qurultoyda Amir Temurning hukmdorligi rasman tan olinib, u Movarounnahrning amiri deb e'lon qilinadi?
A) Kesh. B) Samarqand. C) Balx. D) Hirot.

10. Amir Temur qachon mamlakatni birlashtirishga muvaffaq bo'ladi?
A) 1369-yil. B) 1370-yil. C) 1371-yil. D) 1372-yil.

11. Amir Temur 1370-yil iyul oyida qayerda qurultoy chaqirdi?
A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D) Toshkent.

12. Qachon Samarqand Amir Temur davlati poytaxti deb e'lon qilindi?
A) 1370-yil aprelda B) 1370-yil iyulida
C) 1370-yil iyunida D) 1370-yil avgustida

13. Amir Temur taxtga o'tirgach, qaysi davlatning barcha yerlariga o'zini voris deb bildi?
A) Oltin O'rda B) Oq O'rda
C) Chig'atoy ulusi D) Turkiya

14. Qaysi viloyat amirlari Amir Temur hokimiyatini tan olib, unga bo'ysundilar?
A) Hisor, Badaxshon, Qunduz
B) Farg'ona vodiysi, O'tror, Yassi va Sayram
C) Saraxs, Jom, Qavsiya, Sabzavor
D) Hirot, Seiston, Mozandaron

15. 1381-yilda Amir Temur tomonidan qayerlar egallandi?
1. Fors. 2. Kermon. 3. Shibirg'on.
4. Hirot. 5. Seiston. 6. Mozandaron.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.

16. Qaysi shaharlar jangsiz Amir Temurga bo'ysundi?
1. Tabriz. 2. Ray. 3. Sultoniya. 4. Mashhad. 5. Saraxs. 6. Jom. 7. Qavsiya. 8. Sabzavor.
A) 1-2-3-4. B) 5-6-7-8. C) 1-3-5-7. D) 2-4-6-8.

17. Amir Temur Xorazmga necha marta harbiy yurish qildi?
A) 5. B) 6. C) 7. D) 8.

18. Amir Temur qachondan boshlab Xorazmga harbiy yurish qildi?
A) 1369-yil. B) 1370-yil. C) 1371-yil. D) 1372-yil.

19. Amir Temur tomonidan Xorazm qachon uzil-kesil bo'ysundirildi?
A) 1385-yil. B) 1386-yil. C) 1387-yil. D) 1388-yil.

20. Amir Temur qayerlarni birlashtirib, yirik markazlashgan davlat tuzdi?
A) Oltin O'rda, Chig'toy ulusi, Mo'g'ulistonni
B) Jo'ji ulusi, Xurosonni
C) Movarounnahr, Xuroson va Xorazmni
D) Eron va Hindistonni

21. Amir Temur taxtga oʻtirgach, Chigʻatoy ulusining barcha yerlariga oʻzini voris deb bildi. Sohibqiron qaysi hududlarni oʻz hukmronligi ostiga kiritdi?
1. Sirdaryoning quyi havzasi 2. Toshkent viloyatini
3. Fargʻona vodiysini 4. Xorazmni
A) 1,2 B) 2,3 C) 1,2,4 D) 1,2,3,4

33-§. AMIR TEMUR SALTANATIDA DAVLAT BOSHQARUVI VA HARBIY TIZIM

1. Amir Temur saltanatida davlat boshqaruvi ikki idoradan..... iborat edi?
A) Kengash va raislikdan B) Majlis va amirlikdan
C) Dargoh va vazirlikdan D) Oʼrda va beklikdan
2. Amir Temur saltanatida ijroiya hokimiyatni kim boshqargan?
A) Qoʼshbegi. B) Shigʼovul.
C) Devonbegi. D) Koʼkaldosh.
3. Amir Temur saltanatida bosh vazir qanday atalgan?
A) Qoʼshbegi. B) Shigʼovul.
C) Devonbegi. D) Koʼkaldosh.
4. Temuriylar davrida ijroiya hokimiyat - devonda devonbegi boshchiligida qanday vazirliklar faoliyat yuritgan?
1) harbiy vazir; 2) ziroatchilik vaziri; 3) moliya vaziri; 4) mulkchilik va soliq ishlari vaziri; 5) davlat hujjatlari va elchilik aloqalari vaziri; 6) sarhadlar va tobe mamlakatlarning boshqaruvi bilan shugʻullanuvchi vazirlar.
A) 1,2,4,6 B) 1,3,4,6 C) 1,3,5,6 D) 1,3,4,5
5. Amir Temur saltanatida sarhadlar va tobe mamlakatlaming boshqaruvi bilan shugʼullanuvchi ... vazir boʼlib, ular Devonbegiga hisobot berib turgan?
A) ikki vazir B) uch vazir
C) toʼrt vazir D) besh vazir
6. Amir Temur saltanatida qoʼshin toʼplovchi qanday atalgan?
A) Yasovul. B) Dodxoh. C) Muhassil. D) Tavochi.
7. Har bir yomda necha boshdan ot-ulov tutilgan?
A) 60-150 B) 50–200
C) 100-200 D) 150-200
8. Amir Temur ulkan saltanat tasarrudagi oʻlkalarni asosan ... qism (ulus)ga boʻlib, oʻgʻillari, nabiralari va xizmat koʻrsatgan amirlarga ... tarzida inʼom qiladi?
A) 5, tanho B) 4, jogir
C) 3, suyurgʼol D) 4, suyurgʼol
9. Amir Temur Mironshohga qaysi hududlarni boshqarishni qoldirgan?
1.Xuroson 2.Jurjon 3.Gʻarbiy Eron 4.Ozarbayjon
5.Iroq
6.Armaniston 7.Mazondaron 8.Seyiston
A) 1,2,4,6 B) 3,4,5,6
C) 2,3,6,8 D) 1,3,5,7
10. Amir Temur tomonidan Shohruxga qaysi hududlar beriladi?
1.Xuroson 2. Mazondaron 3.Jurjon 4.Mazondaron
5.Seyiston 6. Afgʻoniston 7. Ozarbayjon 8. Iroq
A) 1,2,3,5 B) 1,4,5,8
C) 1,3,5,6 D) 1,3,4,5
11. Amir Temur tomonidan Umarshayxga qaysi hududlar berilgan?
A) Fors (Eronning janubi) B) Iroqi ajam
C) Xuroson D) Kobul
12. Amir Temur tomonidan Pirmuhammadga suyurgʻol qilib berilgan?
1. Afgʻoniston 2.Shimoliy Hindiston
3.Ozarbayjon 4.Xuroson
A) 1,2 B) 1,3 C) 1,4 D) 2,3
13. Mironshoh davlatining markazi qayer edi?
A) Xirot B) Tabriz
C) Sheroz D) Gʼazna (Balx)
14.Shoxrux davlatining markazi qayer edi?
A) Xirot B) Tabriz
C) Sheroz D) Gʼazna (Balx)
15. Pirmuhammad davlatining markazi qayer edi?
A) Xirot B) Tabriz
C) Sheroz D) Gʼazna (Balx)
16. Umarshayx davlatining markazi qayer edi?
A) Xirot B) Tabriz
C) Sheroz D) Gʼazna (Balx)
17. Amir Temur saltanatida uluslarning markaziy hukumatga tobeligi nimalardan iborat edi?
A) yagona pul zarb qilinishi
B) yagona xazinaning mavjudligi
C) xirojning bir qismini Samarqandga yuborib turish va oliy hukmdor harbiy yurishlarida oʼz qoʼshini bilan qatnashish yoki talab qilingan askarni yuborib turishdan D) yagona qoʼshinning mavjudligi
18. Amir Temurning oʼn minglik lashkari nima deb atalgan?
A) Tuman. B) Hazora. C) Qoʼshun. D) Ayl.
19. Amir Temurning minglik lashkari nima deb atalgan?
A) Tuman. B) Hazora. C) Qoʼshun. D) Ayl.
20. Amir Temurning yuzlik lashkari nima deb atalgan?
A) Tuman. B) Hazora. C) Qoʼshun. D) Ayl.
21. Amir Temurning oʼnlik lashkari nima deb atalgan?
A) Tuman. B) Hazora. C) Qoʼshun. D) Ayl.
22. Amir Temur oʼn minglik askarni boshqarish uchun qanday harbiy mansabni taʼsis etadi?
A) Tuman ogʼasi. B) Mirihazora.
C) Qoʼshunboshi. D) Aylboshi.
23. Amir Temur minglik askarni boshqarish uchun qanday harbiy mansabni taʼsis etadi?
A) Tuman ogʼasi. B) Mirihazora.
C) Qoʼshunboshi. D) Aylboshi.
24. Amir Temur yuzlik askarni boshqarish uchun qanday harbiy mansabni taʼsis etadi?
A) Tuman ogʼasi. B) Mirihazora.
C) Qoʼshunboshi. D) Aylboshi.

25. Amir Temur o'nlik askarni boshqarish uchun qanday harbiy mansabni ta'sis etadi?
A) Tuman og'asi. B) Mirihazora.
C) Qo'shunboshi. D) Aylboshi.
26. Sohibqiron Sharqda birinchilardan boʻlib qoʻshinga qaysi qurolni olib kirgan?
A) Palaxmon B) Pilta miltiq
C) Toʻp D) Zambarak
27. Kimning guvohlik berishicha, Sohibqiron qoʻshinida ayollardan iborat boʻlinmalar boʻlib, ular erkaklar bilan bir safda turgan, qahramonlik va matonat namunalarini koʻrsatgan?
A) Ibn Xaldun B) Ibn Fadlan
C) Ibn Arabshoh D) Ibn Battuta
28. Amir Temur harbiy yurish paytida qo'shin qaysi tartibda borardi?
A) oldinda izofa, ular orasidan xabarchilar bo'linmasi, undan keyinroqda manglay-avangard qism borardi
B) oldinda xabarchilar, ular orasidan yasovul bo'linmasi, undan keyinroqda manglay-avangard qism
C) oldinda manglay-avangard, ular orasidan xabarchilar bo'linmasi, undan keyinroqda izofa qism borardi
D) oldinda yasovul bo'linmasi, ular orasidan xabarchilar, undan keyinroqda qanbullar borardi
29. Amir Temur harbiy yurishi paytida manglay bilan qo'shinning asosiy qismlari oralig'ida nima joylashgan?
A) markaz, burong'or va juvong'or
B) qo'mondonning qarorgohi va izofa
C) xabarchilar, yasovul bo'linmasi, manglay
D) qanbullar
30. Amir Temur qo'shinidagi qo'riqchi askariy qo'shilmalar qanday nom bilan yuritilgan?
A) yasovul, xosovul B) g'ulu, izofa
C) burong'or,juvong'or D) avangard, qanbul
31. Amir Temur qo'shinining zaxira (rezerv) qismi nima deb atalgan?
A) "Burong'or" B) "Izofa"
C) "Juvong'or" D) "Qanbul"
32. Amir Temur qo'shinining o'ng qanoti nima deb atalgan?
A) "Burong'or" B) "Izofa"
C) "Juvong'or" D) "Qanbul"
33. Amir Temur qo'shinining so'l qanoti nima deb atalgan?
A) "Burong'or" B) "Izofa"
C) "Juvong'or" D) "Qanbul"
34. Amir Temur qo'shini necha qism-qo'llardan iborat edi?
A) to'rt B) besh C) olti D) yetti
35. Sharafiddin Ali Yazdiy Amir Temur qo'shindagi qaysi tartibni birinchi bo'lib joriy qilgan deb yozgan?
A) qo'shinni tuman, hazora, qo'shun va aylga bo'lib joylashtirish
B) qo'shinni markaz, burong'or va juvong'orga bo'lib joylashtirish
C) qo'shinda tuman og'asi, mirihazora, qo'shunboshi va aylboshi harbiy lavozimlarni joriy qilishi
D) qo'shinni yetti qo'lga - qismga bo'lib joylashtirish
36. Amir Temur yordamida chingiziylardan qaysi biri Oltin O'rda taxtini egalladi?
A) Mahmud Yalavoch B) Suketu Cherbi
C) Munke D) To'xtamish
37. Amir Temur To'xtamishga qarshi necha marta qo'shin tortishga majbur bo'ladi?
A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.
38. Amir Temur bilan To'xtamish qo'shinlari o'rtasidagi so'nggi shiddatli jang qachon Shimoliy Kavkazda Tarak (Terek) daryosi bo'yida sodir bo'Idi?
A) 1395-yil 13-aprel. B) 1395-yil 14-aprel.
C) 1395-yil 15-aprel. D) 1395-yil 16-aprel.
39. Shimoliy Kavkazda Tarak (Terek) daryosi bo'yida sodir bo'lgan jangda Amir Temur qo'shini dushmanga qarshi qanday jang usulini qo'lladi?
A) Otga minib, uni kamondan o'qqa tutish.
B) Otdan tushib, uni kamondan o'qqa tutish.
C) Otga minib, qilich bilan jang qilish.
D) Otdan tushib, qilich bilan jang qilish.
40.Amir Temurning To'xtamish ustidan qozongan g'alabasining tarixiy ahamiyatini qayd eting.
A) Amir Temur davlatiga shimoldan bo'ladigan xavfni bartaraf etadi.
B) Mo'g'uliston davlatining inqirozini boshlab berdi
C) O'rta Osiyo, Sharqiy Yevropa, Rus knyazliklarining birlashishlari uchun buyuk ahamiyat kasb etdi
D) Turkiyaning Yevropaga qiladigan tajovuzini oldini oldi
41. Kimlarning ta'kidlashicha, Amir Temurning To'xtamish ustidan qozongan g'alabasi buyuk ahamiyat kasb etgan edi?
A) Tolstoy va Yaqubovskiy
B) N. S. Likoshin va N. I. Veselovskiy.
C) V. V. Bartold va V. L. Vyatkin.
D) B. D. Grekov va A. Yu. Yakubovskiy.
42. Amir Temur Eron, Ozarbayjon, Iroq, Shom (Suriya) ustiga necha marta askar tortadi?
A) ikki marta B) uch marta C) to'rt marta D) besh marta
43. Nima maqsadda Amir Temur Eron, Ozarbayjon, Iroq, Shom (Suriya) ustiga askar tortadi?
A) janubiy chegaralarini mustahkamlash va kengaytirish maqsadida
B) shimoliy chegaralarini mustahkamlash va kengaytirish maqsadida
C) sharqiy chegaralarini mustahkamlash va kengaytirish maqsadida
D) g'arbiy chegaralarini mustahkamlash va

kengaytirish maqsadida

44.Amir Temurning Eron, Ozarbayjon, Iroq, Shom (Suriya) ustiga yurishlari tarixda qanday nom olgan?

A) to'rt yillik, olti yillik va sakkiz yillik
B) ikki yillik, besh yillik va yetti yillik
C) uch yillik, besh yillik va yetti yillik urushlar
D) uch yilik, to'rt yilik va yetti yilik

45. Amir Temur qaysi shaharlarga tegmagan, qo'shinlarini bunday shaharlarga kiritmagan?

A) o'z qo'shinini Amir Temur ixtiyoriga jo'natsa
B) o'z ixtiyori bilan taslim bo'lib, moli omon to'lasa
C) barcha qurol yarog'ini topshirsa
D) hunarmandlari Amir Temur saltanatining poytaxt bunyodkorligida o'z hissasi bilan qatnashsa

46. Nechanchi yillarda Amir Temur Hindistonga yurish qiladi va Dehlini egallaydi?

A) 1395-1396-yillarda B) 1396-1397-yillarda
C) 1397-1398-yillarda D) 1398-1399-yillarda

47. Qaysi omillar tufayli Amir Temur davlati bilan Usmonli turklar o'rtasida to'qnashuv bo'lishi muqarrar bo'lib qoldi?

A) Boyazid qoraqo'yunlilar, muzaffariylar, jaloyiriylarning Amir Temurga qarshi harakatlarini qo'llab-quvvatlaganligi sababli
B) Xuroson masalasidagi ziddiyatlar
C) Boyazidning Movarounnahrga talonchilik yurishlari
D) Boyazidning Oltin O'rda davlati bilan ittifoqda Xorazmga tajovuzi

48. Amir Temur bilan Sulton Boyazid qo'shinlari o'rtasidagi hal qiluvchi jang qachon Anqara yaqinida, Chubuq mavzeyida sodir bo'ladi?

A) 1402-yil 17-iyul. B) 1402-yil 18-iyul.
C) 1402-yil 19-iyul. D) 1402-yil 20-iyul.

49. Nima sababdan Yevropaning ayrim davlatlari Boyazid ustidan qozonilgan buyuk g'alaba bilan Amir Temurni tabriklab, unga o'z muboraknomalarini yuboradilar?

A) Yevropa hukmdorlari Amir Temur bilan teng savdo-sotiq qilishga o'tganligi
B) Sohibqiron endigina uyg'onayotgan Yevropaga ulkan xavf solib turgan Usmonli turklar davlatiga zarba berib, butun Yevropaning xaloskoriga aylangan edi
C) Buyuk Ipak yo'lining Usmonli turklar tomonidan xavfi bartaraf etilishi
D) Amir Temur davlati bilan harbiy ittifoqni vujudga kelishi

50. Amir Temur qachon 200 ming qo'shin bilan Samarqanddan Xitoy safariga chiqdi?

A) 1404-yil 25-noyabr. B) 1404-yil 26-noyabr.
C) 1404-yil 27-noyabr. D) 1404-yil 28-noyabr.

50. Amir Temur qachon vafot etgan?

A) 1405-yil 17-fevral. B) 1405-yil 18-fevral.
C) 1405-yil 19-fevral. D) 1405-yil 20-fevral.

51. Amir Temur hayotlik davridayoq uning harbiy san'ati va davlat boshqarish uslubiga bag'ishlangan maxsus asar yaratilib, u ... nomi ostida shuhrat topadi?

A) "Temur tuzuklari" B) "Buyuk Temur"
C) "Sohibi adl" D) "Sohibi jahon"

34-§. AMIR TEMURNING TASHQI SIYOSATI

1. Amir Temur davlatining tashqi siyosati o'z oldiga qanday vazifalarni qo'ygan?

1. Mamlakat xavfsizligini ta'minlash
2. Qo'shni mamlakatlarda o'z ta'sirini mustahkamlash
3. Turkiya, Hindiston, Xitoy, Venetsiya, Ispaniya, Fransiya va Angliya bilan iqtisodiy, elchilik, madaniy aloqalarni o'rnatish va rivojlantirish

A) 1,2 B) 2,3 C) 3 D) 1,2,3

2. XIV asr oxirlarida vujudga kelgan muayyan xalqaro vaziyat tufayli qaysi davlatlar eng qudratli davlatlar sifatida siyosiy maydonga chiqdi?

1. Amir Temur davlati 2.Turkiya 3.Misr 4.Oltin O'rda
5.Xitoy 6.Hindiston 7.Vizantiya

A) 1,2,3,4 B) 1,2,3,4,5
C) 1,2,3,4,5,5,6 D) 1,2,3,4,5,6,7

3. Bu davrda Amir Temurga qaysi davlatlar qarama-qarshi turardilar?

1.Mo'g'uliston 2.Xitoy 3.Oltin O'rda 4.Misr
5.Turkiya 6.Eron

A) 1,2,5,6 B) 2,4,5,6
C) 1,3,4,5 D) 1,3,5,6

4. Amir Temur davlatiga Mo'g'uliston ulus beklarining isyonlari va ularning ... ga talonchilik xurujlari ro'y berib turardi?

A) Toshkent va Farg'ona B) Farg'ona va Xo'jand
C) Toshkent va O'ratepa D) Xo'jand va O'ratepa

5. Shimol tarafda Oq O'rdada Jo'ji ulusining toj-taxti uchun kurash kuchaygan, ularning Xorazm hukmdorlari bilan qo'shilib,qaysi hududlar ustiga qilgan talonchilik yurishlari davom etardi?

1.Buxoro 2.Chorjo'y 3.Qarshi 4.Xo'jand

A) 1,2 B) 1,2,3 C) 1.3 D) 1,4

6. Amir Temur 1371–1390-yillarda olib borgan yetti harbiy yurishdan keyin qayerda tinchlik o'rnatish va uni o'zining ta'sir doirasiga kiritib olishga muvaffaq bo'ldi?

A) Oltin O'rda B) Mo'g'uliston
C) Shom D) Eron

7. Amir Temur bilan Misr sultoni Barquq o'rtasidagi rasmiy aloqalar qachondan boshlangan edi?

A) 1389-yil B) 1385-yil
C) 1395-yil D) 1386-yil

8. Nechanchi yillar mobaynida Amir Temur va Misr sultonlari, shuningdek ularning Suriyadagi noiblari o'rtasida taxminan ... marta maktub va elchilar almashuvi bo'ldi?

A) 1385–1404-yillar, 35 B) 1386–1404-yillar, 25
C) 1386–1405-yillar, 25 D) 1384–1404-yillar, 15

9. Ma'lumki Sulton Barquq Amir Temur jo'natgan elchilarni qatl etib, taklifarni rad etadi. Keyinchalik qaysi voqedan so'ng, Misr o'z itoatkorligini izhor etadi?

A) Amir Temurning To'xtamishxon ustidan g'alabasidan so'ng
B) Amir Temur Sulton Boyazid ustidan g'alaba qozongach
C) Amir Temur maktubidan so'ng
D) Sulton Barquq o'limidan so'ng

10. To'xtamishxon qaysi davlatlar bilan harbiy ittifoq tuzib, Amir Temurga zarba bermoqchi bo'ldi?

1.Misr 2.Hindiston 3.Iroq 4.Turkiya 5.Mo'g'uliston
A) 1,2,3 B) 1,3,4 C) 2,4,5 D) 2,3,4

11. Qachon To'xtamishxonning elchisi Misr sultoni Barquq bilan uchrashuvda Amir Temurni yo'q qilish taklifini kiritadi?

A) 1389-yil B) 1385-yil
C) 1384-yil D) 1386-yil

12. Amir Temurni yo'q qilish taklifiga yana qaysi davlatlar qo'shildi?

A) Turkiya va Sivas B) Turkiya va Tiflis
C) Pera va Ko'niya D) Kastilya va Sivas

13. Klavixoning ma'lumotlariga qaraganda, 1404-yilda Samarqandga kelgan qaysi davlat elchilari boshqa mamlakat elchilaridan yuqoriga o'tqazib qo'yilgan ekan?

A) Hindiston B) Misr
C) Turkiya D) Xitoy

14. XV asr boshlarida xalqaro siyosiy vaziyat qanday edi?

A) bir tomondan, sulton Boyazid Bolqon yarim oroli davlatlari bilan harbiy ittifoq bo'lishga intilayotgan edi, lkkinchi tomondan, Boyazidning o'zi G'arbga tomon shiddat bilan siljib borayotgan edi
B) bir tomondan, sulton Boyazid Russiyaga xavf solayotgan edi. Ikkinchi tomondan, Oltin O'rda Amir Temurning kuchli tazyiqiga duchor bo'lgan edi
C) bir tomondan, Amir Temur butun Yevropaga xavf solayotgan edi. Ikkinchi tomondan, Boyazidning o'zi G'arbga tomon shiddat bilan siljib borayotgan edi
D) bir tomondan, sulton Boyazidning Bolqon yarim oroli davlatlariga nisbatan tazyiqi kuchayib, butun Yevropaga xavf solayotgan edi. Ikkinchi tomondan, Boyazidning o'zi Amir Temurning kuchli tazyiqiga duchor bo'lgan edi

15. Boyaziddan yengilib, o'z yer va mulklaridan mahrum bo'lgan Kichik Osiyo mamlakatlarining hukmdorlari Amir Temurdan madad istab, uning qayerdagi o'rdagohiga borib, qaror topadilar?

A) Sultoniya B) Qorabog' C) Samarqand D) Sheroz

16. Vizantiya va G'alatadagi Genuya hokimining noibi, Fransiya qiroli hamda Sultoniya shahrining katolik missionerlari Boyazidga qarshi kurashish maqsadida yordam so'rab Amir Temurga murojaat qiladilar. Buning evaziga ular harbiy yurish vaqtida ...

A) Amir Temurga Konstantinopol va Perani tortiq qilishga va'da beradilar
B) Genuya va Venetsiya to'lab kelgan bojini bundan buyon Amir Temurga to'lashga va'da qiladilar
C) Trapezund va Konstantinopolni g'alabadan so'ng Amir Temurga bo'ysunishiga va'da beradilar
D) Amir Temurga yordam berish hamda Konstantinopol va Peraning Boyazidga to'lab kelgan bojini bundan buyon Amir Temurga to'lashga va'da qiladilar

17. Amir Temur Boyazid bilan bo'lajak to'qnashuvda qaysi shaharlarning harbiy kemalaridan foydalanishga harakat qiladi?

1. Venetsiya. 2. Aleksandriya.
3. Trapezund. 4. Konstantinopol.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.

18. Anqara yaqinida turklarning 160 ming kishilik qo'shini ustidan qozonilgan buyuk g'alabadan so'ng Amir Temurning G'arbiy Yevropa davlatlari bilan bo'lgan aloqalarining mazmuni tubdan o'zgaradi. Endilikda Amir Temur ular bilan...

A) harbiy sohada birgalikda islohotlar o'tkazishga ahamiyat beradi
B) Buyuk geografik kashfiyotlarda qatnashishga ahamiyat berdi
C) dengizda savdo qilish uchun savdo kemalar qurishga ahamiyat berdi
D) do'stona munosabatlarni mustahkamlash va o'zaro savdo-sotiq aloqalarini yo'lga qo'yish kabi masalalarga ahamiyat beradi

19. Amir Temur qachon Fransiya va Angliyaga maxsus elchilar orqali Karl VI va Genrix IV nomlariga maktublar yo'llaydi?

A) 1402-yil qishida. B) 1402-yil bahorida.
C) 1402-yil yozida. D) 1402-yil kuzida.

20. Amir Temurning elchilari Parijga qachon yetib boradilar?

A) 1403-yil may oyida. B) 1403-yil iyun oyida.
C) 1403-yil iyul oyida. D) 1403-yil avgust oyida.

21. Amir Temur Fransiya va Angliyaga jo'natgan elchilari orqali ularga nimalarni taklif etadi?

A) dengizda savdo qilish uchun savdo kemalar qurish
B) harbiy sohada birgalikda islohotlar o'tkazish
C) ikki mamlakatning savdogarlari uchun erkin savdo munosabatlari olib borilishini ta'minlash va agar qirol hamda gersoglar rozi bo'lsalar, bu erkin savdoni tegishli bitim yoki shartnoma bilan mustahkamlashni
D) Buyuk Geografik kashfiyotlarda qatnashish

22. Fransiya qiroli Karl VI qachon Amir Temurga

javob maktubi yo'llagan?
A) 1403-yil 13-iyun. B) 1403-yil 14-iyun.
C) 1403-yil 15-iyun. D) 1403-yil 16-iyun.

23. Amir Temurning qaysi Yevropa hukmdori bilan olib borilgan diplomatik munosabatlarida g'arbiy viloyatlar hokimi Mironshoh faol qatnashgan?
A) Fransiya qiroli Karl VI bilan
B) Angliya qiroli Genrix IV bilan
C) Kastiliya va Leon qiroli Genrix III bilan
D) Konstantinapol noibi Ioann VII Paleolog bilan

24. Amir Temur keksayib qolgan davrda G'arbiy Yevropa hukmdorlarining diqqat e'tiborini o'ziga jalb qilgan Mironshoh qaysi hududlarni qamrab olgan mulklar hokimi edi?
1) Mozandaron; 2) G'arbiy Eron; 3) Iroq; 4) Xuroson;
5) Fors (Janubiy Eron); 6) Ozarbayjon; 7) Armaniston
A) 2,3,6,7 B) 1,3,5,6 C) 2,4,5,7 D) 1,2,3,6

25. Amir Temurning keksayib qolgan davrida G'arbiy Yevropa hukmdorlarining diqqat-e'tiborini o'ziga jalb etgan Mironshoh Mirzo G'arbda qaysi nom bilan shuhrat qozondi?
A) "xristian dinining homiysi"
B) "katolik oqimining homiysi"
C) "provaslav oqimining homiysi"
D) "islom dinining homiysi"

26. Nima sababdan Mironshoh xristian ruhoniylariga xayrixohlik bildirib, savdogarlarning daxlsizligini ta'minlash borasida chora-tadbirlarni amalga oshirdi?
A) Amir Temurning keksayib qolgan davrida G'arbiy Yevropa hukmdorlarining diqqat-e'tiborini o'ziga jalb etish maqsadida
B) Buyuk ipak yo'lini tiklash maqsadida
C) Buyuk geografik kashfiyotlarda qatnashish maqsadida
D) Yevropa davlatlari bilan o'zaro savdo aloqalarini jonlantirish maqsadida

27. Nima sababdan G'arbda Mironshoh katolik dinining homiysi sifatida shuhrat qozondi?
A) Sharq va G'arbni bo'g'lab turuvchi Buyuk ipak yo'lini tiklagani uchun
B) musulmon hukmdoriari ichida ilk bor Buyuk geografik kashfiyotlarda xristian hukmdorlari bilan birgalikda qatnashganligi uchun
C) xristian ruhoniylariga xayrixohlik bildirib, savdogarlarning daxlsizligini ta'minlash borasida chora-tadbirlarni amalga oshirganligi sababli
D) xristian ruhoniylariga xayrixohlik bildirib, savdogarlardan olinadigan bojni bekor qilgani uchun

28. Kastiliya qaysi davlat?
A) Fransiya. B) Ispaniya. C) Angliya. D) Italiya.

29. Qachon Ispaniya elchilari Amir Temurning Kichik Osiyodagi qarorgohiga yuboriladi?
A) 1402-yil qishida. B) 1402-yil bahorida.
C) 1402-yil yozida. D) 1402-yil kuzida.

30. Amir Temur kimni Ispaniyaga elchi qilib yuboradi?
A) Muhammadxon. B) Muhammadqozi.
C) Muhammadbek. D) Muhammadxoja.

31. Ispaniya qiroli Genrix III qachon Amir Temur huzuriga ikkinchi marta maxsus elchilarni yuboradi?
A) 1401-yiI. B) 1402-yil. C) 1403-yil. D) 1404-yil.

32. Klavixo boshliq elchilar qachon Ispaniyadan Samarqandga jo'nab ketgan?
A) 1402-yil. B) 1404-yil C) 1403-yil. D) 1405-yil.

33. Klavixo boshliq Ispaniya elchilari qachon Samarqandda bo'ladilar?
A) 1404-yilning yanvar-martida.
B) 1404-yilning fevral-aprelida.
C) 1404-yilning avgust-oktabrida.
D) 1404-yilning sentabr-noyabrida.

34. Klavixo boshliq Ispaniya elchilari qachon Samarqanddan jo'natib yuboriladi?
A) 1404-yil 21-noyabr. B) 1404-yil 22-noyabr.
C) 1404-yil 23-noyabr. D) 1404-yil 24-noyabr.

35. Nima sababdan Klavixo boshliq Ispaniya elchilari Samarqanddan jo'natib yuboriladi
A) o'z oldiga qo'ygan maqsadiga erishganligi uchun
B) Amir Temurning Xitoyga tomon yurishi munosabati bilan
C) Amir Temur maktubini zudlik bilan G'arbiy Yevropa hukmdorlariga yetkazishi zarurligidan
D) do'stona munosabatlarni mustahkamlash va o'zaro savdo-sotiq aloqalarini yo'lga qo'yish zarurligidan

36. Klavixo qachon Ispaniyaga qaytib boradi?
A) 1406-yil yanvar. B) 1406-yil fevral.
C) 1406-yil mart. D) 1406-yil aprel.

37. Klavixoning safar taassurotlari qaysi nomlari ostida ispan tilida bir necha bor nashr qilinadi?
A)"Buyuk Temur tarixi" va "Temur qarorgohi", "Samarqandga sayohat kundaligi"
B)"Temur tuzuklari", "Zafarnoma"
C) "Temur Yevropa xaloskori", "Temur qarorgohi"
D)"Temurning harbiy qudrati", "Samarqandga sayohat kundaligi"

38. Kim o'z elchilariga Amir Temur va Boyazidlarning kuch-qudrati, boyligi va qo'shinining sonini bilish hamda ular qo'l ostida yashayotgan xalqlarning urf-odatlari, dini va qonunlari haqida aniq ma'lumotlar to'plashni topshiradi?
A) Fransiya qiroli Karl VI
B) Angliya qiroli Genrix IV
C) Kastiliya qiroli Genrix III
D) Konstantinopol noibi Ioann VII Paleolog

39. Amir Temur o'z davlati poytaxti Samarqand atrofida qad ko'targan bir qancha yangi qishloqlarni Sharqning mashhur shaharlari nomlari bilan atadi. Bu qaysi shahar edi?
A) Forij, G'azna, Hamodon, Kobul

B) Dimishq (Damashq), Misr (Qohira), Bag'dod, Sultoniya va Sheroz
C) Qunduz, Qandahor, Laxor, Dehli
D) Forij, G'azna, Bag'dod, Dehli, Sultoniya va Sheroz

40. Nima sababdan Amir Temur o'z davlati poytaxti Samarqand atrofida qad ko'targan bir qancha yangi qishloqlarni Sharqning mashhur shaharlari nomlari bilan atadi?
A) chunki Sharqning mashhur shaharlari Samarqanddan kattaligi, go'zalligi hamda tevarak-atrofining obod etilganligi jihatidan ustunroq ekanligi sababli
B) chunki turli joylardan kelgan hunarmandlar o'z vatanini qumsamasligi uchun
C) chunki turli joylardan kelgan hunarmandlar Samarqandda barpo qilinadigan saroylar Sharqning mashhur shaharlari kabi bo'lishi kerak edi
D) chunki Samarqand kattaligi, go'zalligi hamda tevarak-atrofming obod etilganligi jihatidan dunyodagi eng yirik shaharlardan ham ustunroq turmog'i lozim edi

41. Temuriylar davrida Samarqandga qayerdan ma'danlar olib kelinardi?
A) Yettisuv. B) Kavkaz. C) Xuroson. D) Oltoy.

42. Temuriylar davrida Samarqandga Hind va Sinddan nimalar olib kelinardi?
1.Yoqut. 2. Olmos. 3. Oltin. 4.Kumush.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.

43. Temuriylar davrida Samarqandga qayerdan atlas, choy, yashin toshi, mushk olib kelinardi?
A) Xitoy B) Vizantiya C) Eron D) Hindiston

44. Klavixo 800 tuyalik savdo karvoni qayerdan kelganini o'z kundaligida qayd etgan?
A) Hindiston poytaxti Dehlidan
B) Xuroson poytaxti Hirotdan
C) Usmoniylar poytaxti Anqaradan
D) Xitoy poytaxti Xonbaliqdan

35-§. AMIR TEMURNING JAHON TARIXIDA TUTGAN O'RNI

1. Amir Temur necha yil davomida mamlakatni boshqardi?
A) 35 yil. B) 40 yil. C) 45 yil. D) 50 yil.

2. Amir Temur qayrgacha bo'lgan g'oyat katta hududni qamrab olgan ulkan saltanatni vujudga keltirdi
A) Hindiston va Xitoydan Qora dengizga qadar, Orol dengizidan Fors qo'ltig'iga qadar
B) Hindiston va Erondan Qora dengizga qadar, Orol dengizidan qadar
C) Erondan Qora dengizga qadar, Orol dengizidan Fors qo'ltig'iga qadar
D) Hindiston va Xitoydan Qora dengizga qadar, Kaspiy dengizidan Fors qo'ltig'iga qadar

3. Amir Temur qaysi shaharlarni qayta qurdirdi?
1. Bag'dod. 2. Darband. 3. Baylakon. 4. Anqara. 5. Hamadon. 6. Nishopur.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.

4. Amir Temur qaysi davlatlardagi tarqoqlik va boshboshdoqlikka barham berib, Sharq bilan G'arbni bog'lovchi qadimiy karvon yo'llarini tikladi?
1.Eron. 2. Ozarbayjon. 3. Iroq.
4. Misr. 5. Hindiston. 6. Shom.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.

5. Tarixiy manbalarda kim "Sohibi jahon" hamda "Sohibi adl" - "Adolat sohibi" nomlari bilan ulug'lanadi?
A) Ismoil Somoniy. B) Sulton Sanjar.
C) Boyazid Yildirim. D) Amir Temur.

6. Xalqaro Yunesko tashabbusi bilan nechanchi yil xalqaro Amir Temur yili deb e'lon qilindi ?
A) 1993-yil B) 1994-yil C) 1995-yil D) 1996-yil

7. Boyazid I Yildirim tor-mor keltirilganidan so'ng, kimlar Amir Temurning oltindan haykalchasini quydirib, ostiga "Yevropa xaloskoriga" deb yozdirib qo'ygan ekan?
A) Nemislar B) Ruslar
C) Fransuzlar D) Ispanlar

8. Yevropa olimlarining Amir Temur shaxsi va uning faoliyatiga qiziqishi qachondan boshlangan edi?
A) XV asr B) XVI asr
C) XVII asr D) XIV asr

9. 1553-yili Italiyaning Florensiya shahrida nashrdan chiqqan asr bu ... ?
A) "Buyuk Temur tarixi"
B) "Skiyalik - Tamerlanning- ulug'vorligi"
C) "Esdaliklari"
D) "Buyuk Temur"

10. 1996-yil qaysi shaharlarda Amir Temur tavalludining 660 yilligi nishonlandi?
A) Samarqand, Shahrisabz B) Samarqand, Toshkent
C) Buxoro, Samarqand D) Toshkent, Buxoro

11. Italiyalik olim Perondinoning asari qaysi javobda berilgan?
A) "Buyuk Temur tarixi"
B) "Skiyalik - Tamerlanning- ulug'vorligi"
C) "Esdaliklari"
D) "Buyuk Temur"

12. Ispan tarixchisi Pero Meksikaning Amir Temur haqidagi asari bu ... ?
A) "Buyuk Temur tarixi"
B) "Skiyalik - Tamerlanning- ulug'vorligi"
C) "Esdaliklari"
D) "Buyuk Temur"

13. Klavixoning Amir Temur haqidagi asari bu ... ?
A) "Buyuk Temur tarixi"
B) "Skiyalik - Tamerlanning- ulug'vorligi"
C) "Esdaliklari"
D) "Buyuk Temur"

14. Xristofor Morloning Amir Temur haqidagi asari bu ... ?
A) "Buyuk Temur tarixi"

B) “Skiyalik - Tamerlanning- ulug‘vorligi”
C) “Esdaliklari”
D) “Buyuk Temur”

15. 1582-yili Seveliyada Amir Temur haqida yozilgan asar bu ...?
A) “Buyuk Temur tarixi”
B) “Skiyalik - Tamerlanning- ulug‘vorligi”
C) “Esdaliklari”
D) “Buyuk Temur”

16. Hozirgi paytga kelib Amir Temur va Temuriylar haqida ... mamlakatda ... dan ziyod chet ellik tadqiqotchilarning asarlari chop etilgan?
A) 33, 400   B) 23, 500
C) 33, 500   D) 33, 400

17. Qachon faylasuf olim I.M.Mo‘minovning “Amir Temurning O‘rta Osiyo tarixida tutgan o‘rni va roli” risolasi nashrdan chiqdi?
A) 1968-yilda   B) 1969-yilda
C) 1978-yilda   D) 1962-yilda

18. Islom Karimov tashabbusi va rahnomaligida qaysi shaharlarning markaziy maydonlarida Amir Temurga haykal o‘rnatildi?
A) Toshkent, Samarqand, Shahrisabz
B) Toshkent, Buxoro, Shahrisabz
C) Qo’qon, Samarqand, Shahrisabz
D) Toshkent, Samarqand, Xo’jand

19. ... -yilda Xalqaro Amir Temur jamg‘armasi tashkil qilindi. ... -yilda Toshkentdagi Amir Temur xiyobonida Temuriylar davri muzeyi barpo etildi, “Amir Temur” ordeni ta’sis etildi
A) 1995-yil, 1996-yil   B) 1996-yil, 1996-yil
A) 1995-yil, 1997-yil   D) 1995-yil, 1997-yil

20. Qachon O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev “Kamolot” yoshlar ijtimoiy harakatining IV qurultoyida so‘zlagan nutqi davomida yoshlarga harbiy ta’lim-tarbiya beradigan kursantlar maktablariga “Temurbeklar maktabi” deb nom berish taklifini ilgari surdi va ushbu taklif yoshlar tomonidan mamnuniyat bilan qabul qilindi?
A) 2017-yil 30-iyul   B) 2017-yil 30-iyun
C) 2017-yil 30-may   D) 2017-yil 30-mart

21. Amir Temur qaysi mamlakatlarni o’ziga bo’ysundirdi?
A) Mo’g’liston, Chig’atoy ulusi, Xitoy, Misr
B) Kichik Osiyo, Suriya, Misr va Quyi Volga, Don bo’ylari, Balxash ko’li va Elsuvi daryosi, Shimoliy Hindiston
C) Rusiya, Tibet, Arabiston yarimoroli
D) Kichik Osiyo, Oq O’rda, Shimoliy Hindiston, Ural

22. Quyidagi qaysi omil Amir Temurning Movarounnahr, Uzoq va Yaqin Sharq mamlakatlarining iqtisodiy va madaniy taraqqiyotiga, xalqlar va mamlakatlarni bir-biri bilan yaqinlashtirishga ulkan hissa qo’shganligini ko’rsatadi?
1) Eron, Ozarbayjon va Iroqdagi tarqoqlik va boshboshdoqlikka barham berishi;
2) Sharq bilan G’arbni bog’lovchi qadimiy karvon yo’llarini tiklashi;
3) Amir Temur Yevropaning Fransiya, Angliya va Kastiliya kabi yirik qirolliklari bilan bevosita savdo va diplomatik aloqalar o’rnatishi;
4) Bo’ysundirilgan mamlakatlarning shaharlarini qayta qurdirishi;
5) Karvon yo’llarida rabotlar, qal’alar, ko’priklar, shaharlarda masjid va madrasalar hamda bog’-u bo’stonlar barpo etishi;
6) Bo’ysundirilgan mamlakatlarda pul islohotini o’tkazishi;
7) Sharq bilan G’arb uchun yagona bo’lgan o’lchov birliklarini joriy qilishi;
8) Oltin O’rda davlatida iqtisodiy va siyosiy islohotlar joriy qilishi.
A) 1,2,3,4,5   B) 1,4,5,6,7,8
C) 1,2,3,4,5,6,7,8   D) 2,3,4,6,7,8

36-§. TEMURIYLAR DAVRIDAGI SIYOSIY JARAYONLAR

1. 1405-yil 18-fevralda ...
A) Amir Temur Samarqanddan Xitoyga harbiy yurishiga chiqdi
B) Sulton Boyazid to’satdan vafot etdi
C) Amir Temur to’satdan vafot etdi.
D) “Anqara jangi” bo’lib o’tdi.

2. Qaysi davlat ustiga yurish Amir Temurning to’satdan vafot etib qolishi tufayli amalga oshmay qoldi?
A) Misr   B) Suriya   C) Xitoy   D) Hindiston

3. Amir Temur 1405-yil 18-fevral kuni Xitoy tomon yurish vaqtida qaysi shaharda vafot etadi?
A) Termiz. B) O’tror. C) Xo’jand. D) Nasaf,

4. Amir Temur saltanatining parchalanishining asosiy sababi nimada edi?
A) Xalil Sulton Mirzoning o’zboshimchalik bilan o’zini Movarounnahrning oliy hukmdori deb e’lon qilishi
B) Pirmuhammadning o’z vaziri Pir Ali Toz boshliq fitnachilar qo’lida shahid bo’lishi
C) Qoraquyunli turkmanlarning qabila boshlig’i Qora Yusuf bilan bo’lgan jangda Mironshoh halok bo’lishi
D) saltanat tasarrufiga olingan yurtlar va ellar xilma-xil, uzoq masofalarga cho’zilganligi, ulardagi muxolifatchi kuchlar ajralib chiqish uchun harakat qilishi

5. Amir Temur saltanatning parchalanishida keying sabab nima bo’ldi?
A) Amir Temur vorislari o’rtasidagi toj-taxt ilinjida uzoq yillar davom etgan o’zaro ziddiyat va urushlar
B) Xalil Sulton Mirzoning o’zboshimchalik bilan o’zini Movarounnahrning oliy hukmdori deb e’lon qilishi

C) Pirmuhammadning o'z vaziri Pir Ali Toz boshliq fitnachilar qo'lida shahid bo'lishi
D) Qoraquyunli turkmanlarning qabila boshlig'i Qora Yusuf bilan bo'lgan jangda Mironshoh halok bo'lishi

6. Amir Temur vafoti oldidan taxt vorisi etib kimni tayinlagan edi?
A) Ulug'bek. B) Boysung'ur.
C) Ibrohim. D) Pirmuhammad.

7. Kim 1405-yilning 18-mart kuni Samarqandni egallab, o'zini Movarounnahrning oliy hukmdori deb e'lon qiladi?
A) Sulton Ahmad Mirzo. B) Xalil Sulton Mirzo.
C) Sulton Husayn Mirzo. D) Said Sulton Mirzo.

8. Xalil Sulton Mirzo kimning o'g'li?
A) Umarshayx. B) Shohrux.
C) Mironshoh. D) Jahongir.

9. Nimalar vositasida Xalil Sulton Sohibqironning nufuzli a'yon va kiborlaridan ma'lum qismini o'z tarafiga og'dirib Movarounnahr taxtini egallab olgan?
A) suyurg'ollar vositasida
B) ko'plab tarxonlar berishi orqali
C) Amir Temurdan qolgan xazinalar vositasida
D) Amir Temur bergan vorislik yorlig'i vositasida

10. Xalil Sultonga qarshi birinchi bo'lib kimlar isyon ko'taradilar?
A) Amir Xudoydot va Shayx Nuriddin.
B) Amir Berdibek va Umarshayx Mirzo.
C) Amir Abdulholiq va Amirak Ahmad.
D) Amir Nasrullo va Abulqosim Bobur.

11. Xalil Sultonga qarshi birinchi bo'lib qayerlarning hokimlari isyon ko'taradilar?
1. O'ratepa. 2. Shohruxiya. 3. Turkiston. 4. Farg'ona.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.

12. Kim Pirmuhammadning yo'lini to'sib, uning rejalarini buzib yuborish niyatida Amudaryoning o'ng tomonidagi yerlarni o'z hokimiyatiga qo'shib oladi?
A) Sulton Husayn Mirzo B) Xalil Sulton Mirzo
C) Abu Bakr Mirzo D) Xudoydod Husayniy

13. Ma'lumki, Sulton Husayn Mirzo Amudaryoning chap sohili viloyatlarida o'z hokimiyatini o'rnatmoq niyatida Xalil Sulton Mirzoga qarshi bosh ko'taradi. Sulton Husayn Mirzo Xalil Sulton Mirzoga kim bo'ladi?
A) akasi B) amakisi C) jiyani D) ukasi

14. XV asr boshlarida Amir Temur taxtining qonuniy valiahdi Pirmuhammad Amudaryodan kechib o'tib, Xalil Sultonga qarshi qaysi hududga askar tortadi?
A) Samarqand tomonga B) Buxoro tomonga
C) Termiz tomonga D) Nasaf tomonga

15. Pirmuhammad qachon vaziri Pir Ali Toz boshliq fitnachilar qo'lida halok bo'ladi?
A) 1407-yil 21-fevral. B) 1407-yil 22-fevral.
C) 1407-yil 23-fevral. D) 1407-yil 24-fevral.

16. Qachon Qoraqo'yunli turkmanlarning qabila boshlig'i Qora Yusuf bilan bo'lgan jangda Mironshoh halok boladi?
A) 1408-yil 21-aprel. B) 1408-yil 22-aprel.
C) 1408-yil 23-aprel. D) 1408-yil 24-aprel.

17. Mironshoh Mirzo halok bo`lgach, qaysi hududlar temuriylar tasarrufidan chiqib ketadi?
A) Armaniston va Gurjiston B) Ozarboyjon va Iroq
C) Gurjiston va Iroq D) Ozarboyjon va G`arbiy Eron.

18. 1409-yil bahorida kim Samarqand tomonga askar tortadi?
A) Xudoydod Husayniy. B) Shayx Nuriddin.
C) Muhammad Jahongir. D) Amirak Ahmad.

19. 1409-yil bahorida Amir Xudoydod qaysi shaharlarni osongina qo'lga kiritib, Samarqand tomonga askar tortadi?
1. O'ratepa. 2. Shohruxiya. 3. Turkiston. 4. Farg'ona.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.

20. 1409-yil bahorida Amir Xudoydod qayerda sodir bo'lgan jangda Xalil Sulton qo'shinini mag'lubiyatga uchratadi?
A) Damashq yaqinida Zarafshon daryosi bo'yida.
B) Sheroz yaqinida Zarafshon daryosi bo'yida.
C) Bag'dod yaqinida Zarafshon daryosi bo'yida.
D) Qohira yaqinida Zarafshon daryosi bo'yida.

21. Qachon Shohrux Amudaryodan o'tib, Samarqand sari yurish qiladi?
A) 1409-yil 25-aprel. B) 1409-yil 26-aprel.
C) 1409-yil 27-aprel. D) 1409-yil 28-aprel.

22. Qandgy maqsadda Shohrux boshlagan harakat mamlakat fuqarolarining ko'pgina tabaqalari tomonidan quvvatlanadi?
A) temuriyzodalar va amirlar o'rtasida sulh tuzilishiga erishish
B) temuriyzodalar va amirlar o'rtasidagi kurashga xotima berish
C) temuriyzodalar va amirlar tomonidan Xalil Sultonni tan olinishiga erishish
D) Movarounnahr va Xurosonda Pirmuhammad hukmronligini o'rnatishga harakat qilishi

23. Kimning hukmronligi davrida Amir Temur saltanati ikki davlatga bo'lingan edi?
A) Umarshayx. B) Shohrux.
C) Mironshoh. D) Jahongir.

24. Shohrux hukmronligi davrida Amir Temur saltanati ikki davlatga bo'lingan edi. Ular qaysilar edi?
A) Ulardan biri Amudaryodan janubda joylashgan Shohrux boshchiligidagi davlat bo'lib, uning markazi Kobul shahri edi. Ikkinchisi esa Amudaryodan shimolda Movarounnahr va Turkiston hududida Ulug'bek boshchiligidagi davlat bo'lib, Buxoro uning poytaxti edi.
B) Ulardan biri Amudaryodan janubda joylashgan Shohrux boshchiligidagi davlat bo'lib, uning markazi Marv shahri edi. Ikkinchisi esa Amudaryodan shimolda Movarounnahr va Turkiston hududida

Ulug’bek boshchiligidagi davlat bo’lib, Toshkent uning poytaxti edi.
C) Ulardan biri Amudaryodan janubda joylashgan Shohrux boshchiligidagi davlat bo’lib, uning markazi Balx shahri edi. Ikkinchisi esa Amudaryodan shimolda Movarounnahr va Turkiston hududida Ulug’bek boshchiligidagi davlat bo’lib, Urganch uning poytaxti edi.
D) Ulardan biri Amudaryodan janubda joylashgan Shohrux boshchiligidagi davlat bo’lib, uning markazi Hirot shahri edi. Ikkinchisi esa Amudaryodan shimolda Movarounnahr va Turkiston hududida Ulug’bek boshchiligidagi davlat bo’lib, Samarqand uning poytaxti edi.

37-§. MIRZO ULUG‘BEKNING HUKMRONLIGI DAVRIDA MOVAROUNNAHR

1. Qachon Shohrux Mirzo Ulug’bekni Movarounnahr va Turkistonga hokim qilib tayinlaydi?
A) 1409-yil. B) 1410-yil. C) 1411-yiL D) 412-yil.
2. Shohrux necha yoshli Mirzo Ulug’bekni Movarounnahr va Turkistonga hokim qilib tayinlaydi?
A) 13 yosh. B) 14 yosh. C) 15 yosh. D) 16 yosh.
3. Mirzo Ulug’bek nechanchi yillarda yashagan?
A) 1393-1448-yillarda. B) 1394-1449-yillarda.
C) 1395-1450-yillarda. D) 1396-1451-yillarda.
4. Ulug’bekning hokimiyati chegaralari dastavval faqat qaysi viloyatlar bilangina cheklanardi?
1. Samarqand. 2. Buxoro. 3. Nasaf.
4. Shahrisabz. 5. Termiz. 6. Xuzor.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.
5. Shohrux tomonidan Farg’onadan to O’zgangacha kimning ixtiyoriga berilgan edi?
A) Xudoydod Husayniy. B) Shayx Nuriddin.
C) Muhammad Jahongir. D) Amirak Ahmad.
6. Shohrux tomonidan Hisori Shodmon kimning ixtiyoriga berilgan edi?
A) Xudoydod Husayniy. B) Shayx Nuriddin.
C) Muhammad Jahongir. D) Amirak Ahmad.
7. Qayer Shayx Nuriddinning tasarrufida edi?
A) Qoshg’ar. B) Yorkand. C) Turkiston. D) Banokat.
8. O’sha vaqtda kim na Ulug'bek va na Shohruxni tan olardi?
A) Xudoydod Husayniy. B) Shayx Nuriddin.
C) Muhammad Jahongir. D) Amirak Ahmad.
9. Shayx Nuriddin qachon temuriylarga qarshi isyon ko’taradi?
A) 1409-yil. B) 1410-yil. C)1411-yil. D) 1412-yil.
10. Qachon Shayx Nuriddin boshliq isyonkor ittifoqchilar bilan Mirzo Ulug’bek qo’shinlari o’rtasida jang bo’ladi?
A) 1412-yil 17-aprel. B) 1411-yil 18-aprel.
C) 1409-yil 19-aprel. D) 1410-yil 20-aprel.
11. Shayx Nuriddin boshliq isyonkor ittifoqchilar bilan Mirzo Ulug'bek qo'shinlari o'rtasida jang bo'lib o'tgan hududni aniqlang.
A) Samarqand yaqinidagi Qizilravot mavzeyida
B) Samarqand yaqinidagi Damashq qishlog'i yaqinida
C) Sheroz yaqinidagi Zarafshon daryosi bo'yida
D) Samarqandning shimoli-sharqidagi Tarnob qishlog'ida
12. Shayx Nuriddin boshliq isyonkor ittifoqchilar bilan Mirzo Ulug'bek qo'shinlari o'rtasida bo'lgan jangda Ulug’bek mag’lubiyatga uchrab, qayerga tomon chekinadi?
A) Kalif. B) Hisor. C) Talos. D) Farob.
13. Kim Samarqandga yetib kelib, Shayx Nuriddin isyonini bostiradi?
A) Umarshayx. B) Shohrux. C) Mironshoh.
D) Jahongir.
14. Movarounnahr va Turkistonni to’liq boshqarish necha yashar Ulug’bek qo’liga o’tadi?
A) 17 yosh. B) 18 yosh. C) 19 yosh. D) 20 yosh.
15. Movarounnahr va Turkistonni to’liq boshqarish qachon Ulug’bekning qo’liga o’tadi?
A) 1409-yil B) 1410-yil C) 1412-yil D) 1413-yil
16. Ulug’bek qachon Farg’ona va Qoshg’arni egallaydi?
A) 1413-yil. B) 1414-yil. C) 1415-yil. D) 1416-yil.
17. Qachon Shohrux tomonidan Xorazm Oltin O’rda xonlari tasarrufidan qaytarib olingan?
A) 1413-yil. B) 1414-yil. C) 1415-yiI. D) 1416-yil
18. Shohrux tomonidan Xorazm Oltin O’rda xonlari tasarrufidan qaytarib olingach Ulug’bek davlatining qaysi chegaralarining tomonlari xavfsizligi barqarorlashgan?
A) sharqiy va janubiy B) g’arbiy va janubiy
C) g’arbiy va shimoliy D) shimoliy va sharqiy
19. Nima sababli Ulug’bek Dashti Qipchoqda boshlangan o’zaro nizoga hamda Mo’g’ulistonda avj olgan ichki kurashlarga jiddiy e’tibor berishga va aralashishga majbur bo’ladi?
A) Mo’g’uliston taxtiga temuriy shahzodani o’tkazish maqsadida
B) Xorazmni Oltin O’rda xonlari tasarrufidan qaytarib olish uchun
C) davlatining shimoli-g’arbiy va shimoli-sharqiy chegaralarining xavfsizligini ta’minlash uchun
D) mahalliy muxolifatchi kuchlarni bartaraf etish maqsadida
20. Qachon Ulug’bek Mo’g’uliston ustiga yurish boshlaydi?
A) 1425-yil. B) 1426-yil. C) 1427-yil. D) 1428-yil.
21. Qayerda sodir bo’lgan to’qnashuvda Ulug’bek mo’g’ullar ustidan g’alaba qozonadi?
A) Qizilravot mavzeyida B) Tarnob yaqinida
C) Issiqko’1 yaqinidagi D) Damashq qishlog’i yaqinida
22. Ulug’bek ikki bo’lak nefrit toshini qayerdan o’lja qilib olib kelgan?

A) Xorazmdan B) Mo'g'ulistondan
C) Dashti Qipchoqdan D) Xurosondan

23. Ulug'bekning qayerdagi jangda qo'lga kiritilgan o'ljalari orasida ikki bo'lak nefrit toshi bor edi?
A) Qizilravot mavzeyida B) Tarnob yaqinida
C) Issiqko'1 yaqinida D) Damashq qishlog'i yaqinida

24. Ulug'bek mo'g'ullar ustidan g'alaba qozonishi natijasida nefritdan nima yasattiriladi?
A) suv turadigan xum B) Amir Temur maqbarasi uchun qabr toshi
C) ziyofatlar uchun qadah D) taxt kursi - Ko'ktosh

25. Mo'g'ulistonda bo'lgan urushda Ulug'bek qozongan g'alabaning nishoni tarzida Ilono'tti darasi ichida qachon Ulug'bek tomonidan qoya toshga o'ziga xos "zafarnoma" yozdirilgan?
A) Hijriy 825-yilda (1425)
B) Hijriy 826-yilda (1426)
C) Hijriy 827-yilda (1427)
D) Hijriy 828-yilda (1425)

26. Ilono'tti darasi qayerda joylashgan?
A) Jizzax. B) Farg'ona. C) Toshkent. D) Namangan.

27. Qayerga qarshi qilingan yurishda Ulug'bekning omadi kelmaydi?
A) Xorazmga B) Mo'g'ulistonga
C) Dashti Qipchoqqa D) Xurosonga

28. Shohrux qachon olamdan o'tadi?
A) 1447-yil 9-mart. B) 1447-yil 10-mart.
C) 1447-yil 11-mart. D) 1447-yil 12-mart.

29. Shohrux kimning isyonini bostirish vaqtida olamdan o'tadi?
A) Abulqosim Bobur. B) Ibrohim Sulton.
C) Sulton Muhammad. D) Mirzo Abdullo.

30. Shohrux qayerda olamdan o'tadi?
A) Qum. B) Ray. C) Jom. D) Tus.

31. Ma'lumki, Shohrux vafot etgach odatga ko'ra Hirot taxtiga Shohruxning to'ng'ich o'g'li Ulug'bek o'tirishi kerak edi. Ammo taxtni kim egallaydi?
A) Abulqosim Bobur B) Abdulaziz
C) Boysung'ur D) Alouddavla

32. Alouddavla kimning o'g'li?
A) Ulug'bek. B) Boysung'ur.
C) Ibrohim. D) Pirmuhammad.

33. Qachon Alouddavla Ulug'bekning katta o'g'li Abdullatifning qo'shinini tor-mor qilib, asirga oladi?
A) 1447-yilning qishida. B) 1447-yilning bahorida.
C) 1447-yilning yozida. D) 1447-yilning kuzida.

34. Ulug'bek bilan Alouddavla o'rtasida tuzilgan sulhga ko'ra ...
A) Abdullatif ozod qilinadi, Ulug'bek esa Hirot va Xurosonga bo'lgan da'vosidan voz kechadi.
B) Abdulaziz ozod qilinadi, Ulug'bek esa Hirot va Xurosonga bo'lgan da'vosidan voz kechadi.
C) Abdullatif ozod qilinadi, Ulug'bek esa Movarounnahrga bo'lgan da'vosidan voz kechadi.
D) Alouddavla Movarounnahr hukmdori deb tan olinadi.

35. Qachon Ulug'bek va Abdullatifning 90 ming kishilik birlashgan qo'shini Hirotga yurish qiladi?
A) 1448-yilning qishida. B) 1448-yilning bahorida.
C) 1448-yilning yozida. D) 1448-yilning kuzida.

36. Ulug'bek va Abdullatifning 90 ming kishilik birlashgan qo'shini qayerda bo'lgan jangda Alouddavla qo'shinini tor-mor keldrishadi?
A) Issiqko'l yaqinida. B) Tarnob yaqinida.
C) Sariqko'l yaqinida. D) Qatvon yaqinida.

37. Movarounnahrda Ulug'bekka qarshi isyon boshlanganligi sababli...
A) Ulug'bek Abdullatif boshchiligida isyonni bostirish uchun Samarqandga qo'shin jo'natadi
B) Ulug'bek Hirot va Xurosonga bo'lgan da'vosidan voz kechadi
C) Ulug'bek Xurosonda Abdullatifni qoldirib, o'zi Samarqandga qaytadi
D) Ulug'bek Xurosonni Alouddavlaga qaytarib beradi

38. Abdullatifning otasiga nisbatan adovat paydo bo'lishiga sabab bo'lgan bahonani qayd eting.
A) Ulug'bekning Alouddavla bilan sulh tuzishi
B) Ulug'bekning Abulqosim Bobur foydasiga Xurosonga bo'lgan da'vosidan voz kechishi
C) Ulug'bek tomonidan Abdullatifhi Balxga noib qilib tayinlanishi
D) Alouddavla ustidan qozonilgan g'alaba to'g'risida tevarak-atrofga yuborilgan fathnomalarda Abdullatifning nomi inisi Abdulazizdan keyin tilga olingani, Ixtiyoriddin qal'asidagi xazina Ulug'bek tomonidan olib qo'yilgani

39. Abdullatif Hirotda necha kun hokimlik qiladi?
A) 13 kun. B) 14 kun. C) 15 kun. D) 16 kun.

40. Abdullatif kimning qo'shini Hirotga yaqinlashib kelayotganidan xabar topib poytaxtni jangsiz bo'shatib, Movarounnahr tomon qochadi?
A) Abulqosim Bobur. B) Ibrohim Sulton.
C) Sulton Muhammad. D) Mirzo Abdullo.

41. Ulug'bek farmoni bilan Abdullatif qaysi shaharga noib qilib tayinlangan?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.

42. Abdullatif Balxda qanday solig'ni bekor qilib, savdogarlarni o'z tarafiga og'dirib oladi?
A) "Chiqim". B) "Xiroj". C) "Tamg'a". D) "Zakot".

43. Abdullatif kim bilan bog'lanib, uni birlashib Ulug'bekka qarshi kurashga undaydi?
A) Abulqosim Bobur. B) Ibrohim Sulton.
C) Sulton Muhammad. D) Mirzo Abdullo.

44. Ulug'bekning katta o'g'li kim?
A) Abdulaziz. B) Abdullatif.
C) Alouddavla. D) Alovuddin.

45. Ulug'bekning kichik o'g'li kim?
A) Abdulaziz. B) Abdullatif.
C) Alouddavla. D) Alovuddin.

46. Hirotdan Samarqandga qaytar ekan, Ulug'bek old tomondan kimlarning hujumiga duchor bo'ladi?

A) Yangi va Sayram viloyatlarining hokimi Amir Abdulholiq hamda oq o'rdalik xonzodalardan Chingiz o'g'lonlaming
B) Dashti Qipchoq ko'chmanchilarining
C) Oltin O'rda hukmdorining
D)Turkiston hokimi Shayx Nuriddinnmg

47. Ulug'bek hukmronligi davrida Abulxayrxon boshchiligidagi ko'chmanchilar qayerlarni talab, vayron qiladilar?
A) O'tror, Toshkent, Xo'jand tevaragidagi qishloqlarni
B) Kat, Urganch, Marv tevaragidagi qishloqlarni
C) Yangikent, Jand, O'tror tevaragidagi qishloqlarni
D)Toshkent, Shohruxiya, Samarqand va Buxoro tevaragidagi qishloqlarni

48. Samarqand amirlarining kimga qarshi noroziligi kuchayib, Ulug'bek uni bartaraf qilishga majbur
A) Abdullatif B) Abdulazizga
C) Alouddavla D) Abulxayrxon

49. Abdullatif Amudaryodan kechib o'tib, qaysi shaharlarni osongina zabt etadi?
1. Samarqand. 2. Buxoro. 3. Nasaf. 4. Shahrisabz.
5. Termiz. 6. Xuzor.
A) 1-2-3. B) 4-5-6. C) 1-3-5. D) 2-4-6.

50. 1449-yil oktabrda qayerda Ulug'bek va Abdullatif qo'shinlari o'rtasida qattiq jang bo'ladi?
A) Damashq qishlog'i yaqinida.
B) Sheroz qishlog'i yaqinida.
C) Bag'dod qishlog'i yaqinida.
D) Qohira qishlog'i yaqinida.

51. Kim Samarqand shahar darvozalarini berkittirib Ulug'bekni ichkariga kirishga qo'ymaydi?
A) Iskandar Qavchin. B) Sulaymon Qavchin.
C) Ardasher Qavchin. D) Mironshoh Qavchin.

52. Ulug'bek Samarqanddan tashqari yana qaysi shaharga ham kirolmaydi va Abdullatifga taslim bo'lishga majbur bo'ladi?
A)Toshkent B)Samarqand C)Buxoro D)Shohruxiya

53. Kimning qarshiligiga qaramasdan, Abdullatif jaholatparast ulamolarning yashirin fatvosini chiqartirib, otasining o'ldirilishini uyushtiradi?
A) Shamsiddin Muhammad Miskin.
B) Fazlulloh Ro'zbehon Isfahoniy.
C) Fazlulloh Abullays Samarqandiy.
D) Zahiriddin Muhammad Bobur.

54. Mirzo Ulug'bek qachon Samarqand yaqinida fojiali vafot etdi?
A) 1448-yil B) 1449-yil C) 1451-yil D) 1452-yil

55. Mirzo Ulug'bek necha yoshida Samarqand yaqinida fojiali vafot etdi?
A) 53 yoshida. B) 54 yoshida.
C) 55 yoshida. D) 56 yoshida.

56. Mirzo Ulug'bek Movarounnahrni necha yil idora qildi?
A) 35 yil. B) 40 yil. C) 45 yil. D) 50 yil.

38-§. TEMURIYLAR SALTANATINING INQIROZGA YUZ TUTISHI

1. Ulug'bek qatl etilib, oradan bir necha kun o'tgach, Abdullatif nima maqsadida o'z inisi Abdulazizni hamda otasiga sodiq bo'lgan amirlarni o'ldirtirdi?
A) har qanday yordam olishni bartaraf etish
B) Abulqosim Boburdan madad kelmasligi uchun
C) Dashti Qipchoqdan kelayotgan Abulxayrxonni qaytarib yuborish
D) taxt da'vogaridan qutulish

2. Oradan qancha vaqt o'tib Abdullatifga qarshi saroyda fitna uyushtirilib, u o'ldirildi?
A) besh yarim oy o'tar-o'tmas
B) olti yarim oy o'tar-o'tmas
C) olti oy o'tar-o'tmas
D) uch yarim oy o'tar-o'tmas

3. Kim mamlakat fuqarolari tomonidan "padarkush" ("ota qotili") deb la'natlangan?
A) Abdulaziz. B) Abdullatif.
C) Alouddavla. D) Alovuddin.

4. Abdullatif o'ldirilgach kimlar o'rtasida hokimiyat uchun kurash boshlanadi?
A) Abdulaziz va Abulqosim Bobur
B) Alouddavla va Abulqosim Bobur
C) Mirzo Abdullo va Abu Said
D) Mironshoh Qavchin va Shamsiddin Muhammad Miskin

5. Abdullatif o'lgandan so'ng muxolifotchi kuchlar Samarqandda kimni hukmdor qilib ko'tarishadi?
A) Abulqosim Bobur. B) Abu Said.
C) Alouddavla. D) Mirzo Abdullo.

6. Abdullatif o'lgandan so'ng muxolifotchi kuchlar Buxoroda kimni hukmdor qilib ko'tarishadi?
A) Abulqosim Bobur. B) Abu Said.
C) Alouddavla. D) Mirzo Abdullo.

7. Qachon Abulxayrxon katta qo'shin bilan Abu Said yordami va ishtirokida Samarqandga Mirzo Abdulloga qarshi yurish qiladi?
A) 1449-yil. B) 1450-yil. C) 1451-yil. D) 1452-yil.

8. Dashti Qipchoq hukmdori Abulxayrxon Abu Said yordami va ishtirokida qaysi yo'nalish orqali Samarqandga yurish qiladi?
A) Axsi, Andijon, Toshkent va Xo'jand orqali
B) Toshkent, Xo'jand va O'ratepa orqali
C) Turkiston, Shohruhiya va Jizzax orqali
D) Toshkent, Chinoz va Jizzax orqali

9. Abulxayrxon va Abu Saidning birlashgan qo'shini qayerda bo'lgan jangda Mirzo Abdullo qo'shinini yengishgan?
A) Damashq qishlog'i yaqinidagi Bulung'ur anhori yoqasida.
B) Sheroz qishlog'i yaqinidagi Bulung'ur anhori yoqasida. C) Bag'dod qishlog'i yaqinidagi Bulung'ur anhori yoqasida.
D) Qohira qishlog'i yaqinidagi Bulung'ur anhori yoqasida.

10. Kimning yordamida Abu Said Samarqandni egallab, Movarounnahrga hokim bo'lib oladi?
A) Shayboniyxon. B) Abulxayrxon.
C) Ubaydullaxon. D) Imomqulixon.
11. Temuriylar davri muarrixlarining yozishicha, Shohruxning nabirasi Abulqosim Bobur davrida Xuroson necha bo'lakka ajralib ketadi?
A) 9. B) 10. C) 11. D) 12.
12. Qachon Abulqosim Bobur vafot qilgan?
A) 1457-yil. B) 1458-yil. C) 1459-yil. D) 1460-yil.
13. Abu Said qachon Hirot taxtini egallaydi va saltanatning har ikki qismini birlashtirishga muvaffaq bo'ladi?
A) 1457-yil. B) 1458-yil. C) 1459-yil. D) 1460-yil.
14. Qanday qulay vaziyatdan foydalangan Abu Said Hirot taxtini egallaydi?
A) Abulqosim Bobur vafot etishi
B) Abulqosim Boburga qarshi Sulton Husaynning isyoni
C)Xurosonning Eronga qarshi harbiy yurishi
D) Abulqosim Bobuming turkmanlarga qarshi jangga ketishi
15. Abulqosim Bobur vafotidan keyin kim Xorazmni egallab olgan?
A) Sulton Bobur Mirzo. B) Sulton Husayn Boyqaro.
C) Sulton Ahmad Mirzo. D) Sulton Boyazid Yildirim.
16. Sulton Husayn Boyqaro kimning avlodi?
A) Umarshayx. B) Shohrux.
C) Mironshoh. D) Jahongir.
17. Abu Saidni kimning isyonlari hammadan ko'proq tashvishlantiradi?
A) Sulton Bobur Mirzo. B) Sulton Husayn Boyqaro.
C) Sulton Ahmad Mirzo. D) Sulton Boyazid Yildirim.
18. Abu Said qachon va kimlarga qarshi jangda halok bo'ladi?
A) 1451-yilning erta bahorida, Dashti Qipchoq ko'chmanchilarga
B) 1469-yilning erta bahorida, mo'g'ullarga
C) 1469-yilning erta bahorida, turkmanlarga
D) 1469-yilning erta bahorida, hindlarga
19. Abu Said davrida Ozarbayjon, G'arbiy Eron va Iroqqacha bo'lgan viloyatlarni kimlar egallab turgan?
A) Usmoniy turklar B) Turkmanlar
C) Dashti Qipchoq o'zbeklari D) Mo'g'ullar
20. Qachon Sulton Husayn Boyqaro Xurosonning hokimi sifatida tantana bilan Hirotga kirib boradi?
A) 1469-yil 21-mart. B) 1469-yil 22-mart.
C) 1469-yil 23-mart. D) 1469-yil 24-mart.
21. Sulton Husayn Xurosonning hokimi sifatida Hirotga kirib borishi natijasida ...
A) Temuriylar saltanati yana yagona davlatga birlashadi
B) Temuriylar saltanati yana ikki mustaqil qismga bo'linib ketadi
C) Movarounnahr va Turkistonni kuchayishiga olib keladi
D) mahalliy kuchlarning mustaqilikka intilishini kuchaytiradi
22. Xurosonda Sulton Husayn taxtga o'tirganda Movarounnahrda kim hukmronlik qilardi?
A) Sulton Ahmad B) Sulton Mahmud C) Sulton Ali
D) Abu Said
23. 1469-1494-yillarda kim Movarounnahrda hukmdorlik qilgan?
A) Sulton Ahmad. B) Sulton Umar.
C) Sulton Mahmud. D) Sulton Ali.
24. 1494-1495-yillarda kim Movarounnahrda hukmdorlik qilgan?
A) Sulton Ahmad. B) Sulton Umar.
C) Sulton Mahmud. D) Sulton Ali.
25. 1498-1500-yillarda kim Movarounnahrda hukmdorlik qilgan?
A) Sulton Ahmad. B) Sulton Umar.
C) Sulton Mahmud. D) Sulton Ali.
26. Sulton Ahmad va Sulton Mahmud kimning o'g'illari?
A) Abu Bakr. B) Abu Said. C) Abu Nasr. D) Abu Lays.
27. Qachon Hirot hokimi Abulqosim Bobur Movarounnahrga bostirib kirib, Samarqandni qamalga olgan?
A) 1453-yil. B) 1454-yil. C) 1455-yil. D) 1456-yil.
28. Mamlakat, el-yurt boshiga katta tashvishlar tushgan paytlarda sufiylik tariqatining namoyandalaridan qaysi biri musibatlarni daf qilish yo'lida bir necha bor jonbozlik ko'rsatgan edi?
A) Shamsiddin Muhammad Miskin
B) Xoja Ubaydulloh Ahror C) Mironshoh Qavchin
D) Shayx Shamsiddin Kulol
29. Kim 1454-yilda Hirot hokimi Abulqosim Bobur Movarounnahrga bostirib kirib, Samarqandni qamalga olganida mojaroga qat'iyan aralashib, raqiblarni yarashtiradi?
A) Shayx Shamsiddin Kulol
B) Shamsiddin Muhammad Miskin
C) Sayyid Baraka D) Xoja Ubaydulloh Ahror
30. Kim qariyb 40 yil hukm surgan temuriylarning so'nggi yirik hukmdori bo'lgan?
A) Sulton Bobur Mirzo. B) Sulton Husayn Boyqaro.
C) Sulton Ahmad Mirzo. D) Sulton Boyazid Yildirim.
31. Alisher Navoiy qayerda dunyoga kelgan?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.
32. Alisher Navoiy qachon dunyoga kelgan?
A) 1441-yil. B) 1442-yil. C)1443-yil. D) 1444-yil,
33. Ma'lumki, Sulton Husayn bilan Alisher bir maktabda o'qiganlar. Ular bolalik chog'laridayoq qaysi hukmdorning xizmatida bo'lganlar?
A) Xuroson hukmdori Abulqosim Bobur
B) Xuroson hukmdori Shohrux
C) Xuroson hukmdori Boysung'ur
D) Xuroson hukmdori Alouddavla
34. Sulton Husayn bilan Alisher Navoiy necha yil davomida boshqa-boshqa shaharlarda yashaganlar?

A) 10 yil B) 12 yil C) 14 yil D) 16 yil

35. Abu Said hukmronligi davrida Sulton Husayn Boyqaro qaysi hududlarda darbadarlikda yurib, kuch toʻplab unga qarshi isyonlar koʻtargan edi?

A) avval Eronda, soʻngra Xurosonning Hirot, Niso, Mashhad va boshqa viloyatlarida
B) avval Xorazmda, soʻngra Xurosonning Qandahor, Niso, Mashhad va boshqa viloyatlarida
C) avval Xorazmda, soʻngra Xurosonning Obivard, Niso, Mashhad va boshqa viloyatlarida
D) avval Seistonda, soʻngra Xurosonning Hirot, Saraxs, Mashhad va boshqa viloyatlarida

36. Alisher Navoiy Abulqosim Bobur vafotidan so'ng qayerlarda o'qiydi?

1. Kobul. 2. Hirot. 3. Qunduz. 4. Mashhad.
A) 1-2. B) 3-4. C) 1-3. D) 2-4.

37. Yoshlikdan Sulton Husayn bilan yaqin bo'lgan Alisher o'ziga nisbatan Abu Saidda adovat kayfiyatini sezib qolgach, qayerga borib, ma'lum vaqt u yerda yashashga majbur bo'ladi?

A) Xorazm. B) Samarqand. C) Buxoro. D)Toshkent.

38. Alisher Navoiy Samarqandda kimdan saboqlar oladi?

A) Shamsiddin Muhammad Miskin.
B) Fazlulloh Ro'zbehon Isfehoniy.
C) Fazlulloh Abullays Samarqandiy.
D) Zahiriddin Muhammad Bobur.

39. 1469-yilda Sulton Husayn Hirotni egallagach, Alisher Navoiyni dastlab ...

A) muhtasib lavozimiga, keyinroq esa o'ziga valiahd qilib tayin etadi
B) devonbegi lavozimiga, keyinroq esa yasovul qilib tayin etadi
C) vazir lavozimiga, keyinroq esa muhrdorlik qilib tayin etadi
D) muhrdorlik lavozimiga, keyinroq esa vazir qilib tayin etadi.

40. Qanday ahvol bosh vazirlik vazifasida turgan Navoiyning saroydan, hatto poytaxtdan uzoqlashishiga olib keladi?

1) viloyat hukmdorlari, hatto toj-u taxt valiahdlari Badiuzzamon va Muzaffar Husayn Mirzo isyonlari yuz beradi;
2) zulm oqibatida Hirot va uning viloyatlarida xalq qo'zg'olonlari ko'tariladi;
3) o'z manfaatlarini ko'zlagan ochko'z saroy ma'murlari fitna va fasodni avj oldirib, uning botqog'iga Sulton Husaynni ham botirishlari;
4) mustahkam markazlashgan saltanat vujudga kelishi; 5) Sarbadorlar harakatini avj olishi;
6) viloyatlar sug'orilib obod etilmasligi.
A) 1,2,3 B) 1,2,3,4,5 C) 3,4,5,6 D) 1,2,4, 5

41. Sulton Husayn Boyqaroga oid bo'lgan ma'lumotlarni qayd eting.

1) Amudaryoning janubidagi yerlarda hukmdori edi;
2) o'z tasarrufida Xuroson, Xorazm hamda Sharqiy va Shimoliy Eron viloyatlarini birlashtirgan edi;
3) qariyb 40 yil hukm surgan temuriylarning so'nggi yirik hukmdori edi;
4) uning davrida mamlakatning xo'jalik va madaniy hayoti yuksaldi;
5) Xurosonning obod etilishida, ravnaq topishida zamonasining tadbirkor va dono hukmdori;
6) Sarbadorlar harakatini qo'llab-quvvatlagan;
7) Xorazmga besh marta harbiy yurish qildi;
8) qo'shinni yetti qo'lga - qismga bo'lib joylashtirish tartibini joriy qilgan;
9) Dashti Qipchoqqa qarshi jangda yengiladi;
10) Movarounnahr va Xurosonni yagona davlatga birlashtjradi.
A) 1,2,3,4,5 B) 6,7,8,9,10
C) 1,2,3,4,5,9,10 D) 3,4,6,7,8,9,10

42. Qachon beqaror siyosiy vaziyat tufayli Temuriylar saltanati inqirozga yuz tutdi?

A) XIV asrning ikkinchi yarmi
B) XV asrning ikkinchi yarmi
C) XVI asrning ikkinchi yarmi
D) XV asrning birinchi yarmi

43. Mirzo Abdullo kimning nabirasi?

A) Umarshayxning nabirasi.
B) Shohruxning nabirasi.
C) Mironshohning nabirasi.
D) Jahongiming nabirasi.

44. Abu Said kimning nabirasi?

A) Umarshayxning nabirasi.
B) Shohruxning nabirasi.
C) Mironshohning nabirasi.
D) Jahongiming nabirasi.

45. Sheroz qishlog'i yaqinadagi Bulung'ur anhori yoqasidagi jang kimlar o'rtasida bo'ldi?

A) Abu Said va Abdullo Mirzo
B) Ulug'bek va Abdulaziz
C) Ulug'bek va Shayx Nuriddin
D) Shohruh va Shayx Nuriddin

46. Sheroz yaqinidagi Zarafshon daryosi bo'yida kimlar o'rtasida jang bo'lgan?

A) Ulug'bek va Shayx Nuriddin
B) Ulug'bek va Abdulatif
C) Abu Said va Abdullo Mirzo
D) Amir Xudoydod va Xalil Sulton

47. Nima sababdan 1447-yilda Xuroson va Movarounnahrda temuriy shahzodalar o'rtasida toj-u-taxt uchun kurash yana avjiga minib, mamlakat beqarorlik va chuqur ijtimoiy-siyosiy larzalarga duchor bo'ldi?

A) Shohruxning vafot etishi B) Ulug'bekning vafot etishi C) Sulton Muhammad isyoni
D)Alouddavla Ulug'bekning katta o'g'li Abdullatifning qo'shinini tor-mor qilib, uni asirga olishi

39-§. IJTIMOIY-IQTISODIY TARAQQIYOT VA BUNYODKORLIK

1. O’rta asr hunarmandchiligida nima eng rivoj topgan sertarmoq sohaga aylanadi?
A) Zargarlik. B) To’qimachilik.
C) Kulolsozlik. D) Shishasozlik.
2. Samarqanddagi qaysi yodgorlikda Qur’onni qo’yish uchun ulkan tosh lavh o’rnatilgan?
A) Bibixonim jome masjidi. B) Ulug’bek madrasasi.
C) Go’ri Amir maqbarasi. D) Ulug’bek rasadxonasi.
3. Movarounnahrning qaysi shaharlari hunarmandchilik markaziga aylanadi?
1. Samarqand 2. Buxoro 3. Toshkent
4. Shohruxiya 5. Termiz 6. Shahrisabz 7. Qarshi
A) 1,2,3 B) 1,2,3,4
C) 1,2,3,4,5,6 D) 1,2,3,4,5,6,7
4. O’rta asrlarda g’isht terib imorat qaddini bino qiluvchilar nima deb yuritilgan?
A) “Banno”. B) “Tarxon”. C) “Ustoz”. D) “Muzoriy”
5. O’rta asrlarda peshtoq-u ravoq hamda toqlarga parchin va girixlar qoplab imoratga pardoz beruvchilar nima deb yuritilgan?
A) “Banno”. B) “Tarxon”. C) “Ustoz”. D) “Muzoriy”.
6. XV asrda qaysi shaharlarda qurilish ishlari keng avj olib, binokorlarning roli oshib ketadi?
A) Urganch va Marv. B) Buxoro va Kobul.
C) Toshkent va Balx. D) Samarqand va Hirot.
7. Quyidagilardan qaysilar XV asr xalq ustalarining yog’och o’ymakorligi san’atidagi eng nodir namunalaridan hisoblanadi?
A) Tabrizdagi masjid, Sherozdagi saroy, Turkistondagi Ahmad Yassaviy qabri ustiga maqbara
B) Sayfuddin Boxarziy, Bayonqulixon maqbaralari, Shohizinda me’moriy ansamblining asosiy qismi
C) Go’ri Amir va Shohizindaning oyatlar bitilgan naqshinkor eshiklari
D) Surxon vohasida Bolaliktepa va Zarafshon vodiysida Panjikent, Varaxsha va Afrosiyob yodgorliklari
8. Qayerning qog’ozi o’rta asr Sharq xattotligida g’oyat mashhur bo’lib, uning ma’lum bir qismi chet o’lkalarga chiqarilgan?
A) Toshkent. B) Buxoro. C) Samarqand. D) Urganch.
9. Qaysi mamlakat bilan Ulug’bek va Shohrux muntazam ravishda elchilar almashib turishgan?
A) Hindiston B) Xitoy C) Eron D) Tibet
10. Shohrux bilan Ulug’bek zamonida qaysi davlatlar bilan yaxshi qo’shnichilik munosabatlari o’rnatiladi?
A) Rusiya, Volga bo’yi va Sibir
B) Xitoy, Hindiston va Eron
C) Xitoy, Tibet va Hindiston
D) Usmoniylar saltanati, Misr va Suriya
11. Mirzo Ulug’bek qachon muomaladagi fulusiy pullar islohotini amalga oshirdi?
A) 1425-yil. B) 1426-yil. C) 1427-yil. D) 1428-yil.
12. Ulug’bek fulusiy pullar islohotini amalga oshirganda qanday pullarni man etdi?
A) soxta kumush va mis tangalarni
B) yengil vaznda zarb etilgan va muomalada yurgan chaqa pullarni C) jez va mis tangalarni
D) jez aralashgan kumush tangalrni
13. Ulug’bekning fuluslari xalq o’rtasida qanday nom bilan shuhrat topgan?
A) “fulusi tamg’a” B) “fulusi adliya” C) “fulusi banno” D) “fulusi ustod”
14. Ulug’bek tashqi savdodan davlat xazinasiga tushadigan daromadni ko’paytirish maqsadida qaysi soliqni birmuncha oshirdi?
A) xiroj solig’ini B) zakot solig’ini
C) tamg’a solig’ini D) ushr solig’ini
15. Ulug’bek zamonida mamlakatda hunarmandchilik mahsulotlarining hajmini oshirib, kasb-hunar tarmoqlarining rivojiga aylangan asosiy omillardan birini aniqlang.
A) ichki va tashqi savdoning kengayishi
B) dehqonchilikning rivoji
C) Ulug’bek fulusiy pullar islohoti
D) hunarmandchilikning rivoji
16.Tamg’a - bu ...
A) mayda mis chaqa B) savdo boji, savdogarlardan olinadigan soliq.
C) mehnatkash aholiga yuklatilgan saroy, jamoat binolari, mudofaa va sug’orish inshootlarini hamda yo’l qurilish va tuzatish ishlarida tekinga ishlab berish majburiyati
D) ekin maydonlarida ishlov beruvchi yollanma ziroatchi
17. Ulug’bek davrida mayda mis chaqa pul qanday nom bilan atalgan?
A) fulus B) tamg’a C) kepaki D) dinor
18. Xususiy sohibkorlarniug qanday faoliyati temuriylar tomonidan qo’llab-quvvatlanadi?
A) aholini doimiy ravishda begorga jalb qilishi
B) qo’shinni doimo oriq-ovqat bilan ta’minlab turish
C) aholidan soliqlarni begor tartibi orqali yig’ib olishi
D) dashtliklardan yangi yerlarni ochish, korizlar qazib, bog’ ko’kartirish va qarovsiz qolgan tashlandiq yerlarni sug’orib, obod etish uchun amalga oshirgan har qanday faoliyati
19. XV asr davomida Movarounnahr va Xurosonda yerga egalikning asosan necha shakli bo’lgan?
A) ikki B) uch C) besh D) to’rt
20. XV asr davomida Movarounnahr va Xurosonda yerga egalikning asosan qanday shakllari bo’lgan?
1) Mulki sultoniy 2) Mulki devoniy 3) Mulki inju
4) Mulk 5) mulki vaqf 6) Jamoa yerlari 7) Mulki xos
A) 1,3,4,5 B) 2,4,5,6 C) 1,4,5,6,7 D) 2,3,4,5,6
21. Temuriylar davrida davlat yerlarini qanday tarzda inom etish keng tarqaladi?
A) iq’to B) jogir C) suyurg’ol D) tarxonlik
22. Suyurg’ol egalari tobeligini kuchaytirish maqsadida markaziy hokimiyat qanday tadbir qo’llardi?

A) har bir suyurg'ol egasiga markaziy hokimiyatdan maslahatchilar tayinlanardi
B) suyurg'ol yerida mavjud bo'lgan qo'shin qo'mondoni faqat oliy hukmdorga bo'ysunardi
C) ular tasarrufidagi yer maydonlarini qisqartirar yoki ularning haq-huquqlarini cheklab qo'yar edi
D) markaziy hokimiyat oltin va kumush tangalar zarb qilar edi, suyurg'ol egasi bunday imkoniyatga ega emas edi

23. Temuriylar davrida bosh hukmdor tomonidan yirik mulk egalariga biron xizmati uchun nima berish keng tarqaladi?
A) iqto yorlig'i berish B) vaqf yorlig'i berish
C) tarxonlik yorlig'i berish D) bahodirlik yorlig'i berish

24. XV asrda mehnatkash aholining xashar ishlari nima deb atalgan?
A) Begor. B) Qazu. C) Tanob. D) Hachi.

25. XV asrda sug'orma dehqonchilik yerlaridan olinadigan asosiy soliq nima deb atalgan?
A) Xiroj. B) Ushr. C) Zakot. D) Jiz'ya.

26. Daryo va buloq suvlari bilan sug'oriladigan obikor verlardan xiroj hosilning necha foizi miqdorida olingan?
A) 33%. B) 34 %. C) 35 %. D) 36%.

27. Lalmikor yerlardan hosilning necha foizi miqdorida soliq undirilgan?
A) 18,5 % dan 14,5 foizgacha.
B) 17,5 % dan 13,5 foizgacha.
C) 16,5 %dan 12,5 foizgacha.
D) 15,5 %dan 11,5 foizgacha.

28. Mulk yerlarining bir qismidan qanday soliq olingan?
A) Xiroj. B) Ushr. C) Zakot. D) Jiz'ya.

29. Ushr necha foiz miqdorida olingan?
A) 10%. B) 20 %. C) 30 %. D) 40 %.

30. Zakot necha foiz miqdorida olingan?
A) 1,5%. B) 2,5 %. C) 3,5 %. D) 4,5%.

31. Temuriylar davrida mahalliy aholiga yuklatilgan saroy, jamoat binolari, mudofaa va sug'orish inshootlarini hamda yo'l qurilish ishlarida ommaviy ishlab berish majburiyati, muqaddas ommaviy hasher nima deb atalgan?
A) barot B) begor C) kalon D) qopchur

32. Tarxonlik yorlig'i odatda qaysi tabaqalarga berilgan?
1. Amirlar 2. Beklar 3. Saroy amaldorlari 4. Sayyidlar va boshqa yuqori tabaqa vakillariga
A) 1,2,3 B) 1,4 C) 1,3,4 D) 1,2,3,4

33. Quyidagi qaysi javob xato?
A) Sug'orma dehqonchilik yerlaridan olinadigan asosiy soliq "xiroj" deb atalgan
B) Xiroj mahsulot yoki pul bilan to'langan
C) Xiroj hosilga va yerning unumdorligiga qarab belgilangan
D) Langarxona-shifoxona

40-§. TA'LIM TIZIMI

1. Qachon Saroymulkxonim Samarqandda shunday madrasa qurdirgan ediki, u o'z hashamati bilan o'sha davrdagi boshqa inshootlardan ajralib turardi?
A) 1404-yilda B) 1405-yilda
C) 1403-yilda D) 1406-yilda

2. Hirot hududining o'zidagina nechta madrasa mavjud edi?
A) 34 ta B) 36 ta C) 38 ta D) 33 ta

3. Hirot tevaragida joylashgan qaysi madrasa va xonaqoh ayniqsa shuhrat qozongan edi?
A) Xalosiya B) Ixlosiya
C) amir Feruzshoh D) Safed

4. Quyidagi madrasalardan qay birlari Injil anhori yqainida qurilgan?
1.Xalosiya 2.Ixlosiya 3.amir Feruzshoh 4.Safed
A)1,2 B)2,3 C)3,4 D)2,4

5. Ulug'bek farmoni bilan qachon Buxoroda madrasa bunyod etilgan?
A) 1417-yil. B) 1418-yil. C) 1419-yil. D) 1420-yil.

6. Ulug'bek farmoni bilan qachon Samarqandda madrasa bunyod etilgan?
A) 1417-yil. B) 1418-yil. C) 1419-yil. D) 1420-yil.

7. Ulug'bek farmoni bilan qachon G'ijduvonda madrasa bunyod etilgan?
A) 1433-yil. B) 1434-yil. C) 1435-yil. D) 1436-yil.

8. Ulug'bek qurdirgan qaysi madrasaning darvozasiga "Bilim olish har bir musulmon ayol va erkakning burchidir" degan xitobnoma o'yib yozib qo'yiladi?
A) Urganch madrasasi. B) Samarqand madrasasi.
C) Buxoro madrasasi. D) G'ijduvon madrasasi.

9. O'rta asrlarda qaysi fan riyoziyot deb atalgan?
A) Astronomiya. B) Geografiya.
C) Matematika. D) Geometriya.

10. O'rta asrlarda qaysi fan handasa deb atalgan?
A) Astronomiya. B) Geografiya.
C) Matematika. D) Geometriya.

11. O'rta asrlarda qaysi fan ilmi hay'at deb atalgan?
A) Astronomiya. B) Geografiya.
C) Matematika. D) Geometriya.

12. 1420-yilda ochilgan Samarqand madrasasi necha qavatli, necha hujrali bo'lgan?
A) 1 qavatli, 40 hujrali. B) 2 qavatli, 50 hujrali.
C) 3 qavatli, 60 hujrali. D) 4 qavatli, 70 hujrali.

13. 1420-yilda ochilgan Samarqand madrasasida kim yetakchi mudarris bo'lgan?
A) G'iyosiddin Jamshid Koshoniy.
B) Alouddin Ali Qushchi. C) Shamsiddin Muhammad Havofiy. D) Qozizoda Rumiy.

14. Samarqandda Ulug'bek madrasasi ochilgan kuni birinchi darsda tolibi ilmlardan necha nafari qatnashgan?
A) 60. B) 70. C) 80. D) 90.

15. Samarqandda Ulug'bek madrasasi ochilgan kuni birinchi darsni kim o'qigan?

A) G'iyosiddin Jamshid Koshoniy.
B) Alouddin Ali Qushchi. C) Shamsiddin Muhammad Havofiy. D) Qozizoda Rumiy.

16. Samarqandda Ulug'bek madrasasida ilmi hay'atdan darsni kim bergan?
A) G'iyosiddin Jamshid Koshoniy.
B) Alouddin Ali Qushchi.
C) Shamsiddin Muhammad Havofiy. D) Qozizoda Rumiy.

17. Samarqandda Ulug'bek madrasasida kamida necha yil tahsil ko'rganlar?
A) 13-14yil. B) 14-15yil. C) 15-16yil. D) 16-17yil.

18. Samarqandda Ulug'bek madrasasining dasturi bo'yicha fanlarni to'la o'ziashtirgan va imtihonlarda o'z bilimini namoyish qila olgan tolibi ilmlarga nima yozib berilgan?
A) Sanad. B) Tarxon. C) Payza. D) Diplom.

19. O'sha davrda Samarqandda Ulug'bek madrasasidan tashqari yana qaysi madrasalar ham mavjud edi?
1.Xonim 2.Qutbiddin Sadr 3.Muhammad Sadr
4.Xalosiya 5.Ixlosiya 6.amir Feruzshoh
A)1,2,3 B)1,2,4 C)2,3,6 D)2,4,5

41-§. ANIQ FANLARNING RIVOJLANISHI

1. XV asrda qaysi shaharlarda olimlar-u fuzalolar, shoirlar-u bastakorlarning kattagina guruhi to'plangan edi.
A)Samarqand va Hirotda B)Samarqand va Buxoroda C) Hirot va Buxoroda D)Samarqand va Mashhadda

2. Mirzo Ulug'bek Samarqandning qayerida rasadxona qurdirdi?
A) Obirahmat anhori bo'yida B) Zarafshon bo'yida C) Sheroz yaqinida D) Konigil mavzeyida

3. Mirzo Ulug'bek qachon Samarqand shahri yaqinida rasadxona qurdirdi?
A) 1421-1426-yillarda. B) 1422-1427-yillarda.
C) 1423-1428-yillarda. D) 1424-1429-yillarda.

4. Ulug'bek rasadxonasining balandligi necha metr edi?
A) 29 metr. B) 30 metr. C) 31 metr. D) 32 metr.

5. Qaysi sohalarda erishilgan buyuk muvaaqiyatlar Temuriylar davlatiga katta shuhrat keltirdi?
A) Astronomiya va matematika
B) Astronomiya va geografiya
C) Geografiya va matematika
D) Astronomiya va geografiya

6. Kim boshchiligida Ulug'bek rasadxonasining asosiy o'lchov asbob-uskunasi - ulkan sekstant o'rnatilgan?
A) G'iyosiddin Jamshid Koshoniy.
B) Alouddin Ali Qushchi.
C) Shamsiddin Muhammad Havofiy.
D) Qozizoda Rumiy.

7. Ulug'bek rasadxonasi qoshida necha ming jild kitob saqlangan?
A) 13 ming. B) 14 ming. C) 15 ming. D) 16 ming.

8. Kim Aflotuni zamon deb nom olgan?
A) G'iyosiddin Jamshid Koshoniy.
B) Alouddin Ali Qushchi.
C) Shamsiddin Muhammad Havofiy. D) Qozizoda Rumiy.

9. Kim "o'z davrining Ptolemeyi" nomi bilan shuhrat qozongan?
A) G'iyosiddin Jamshid Koshoniy.
B) Alouddin Ali Qushchi.
C) Shamsiddin Muhammad Havofiy. D) Qozizoda Rumiy.

10. Ulug'bek rasadxonasida olib borilgan kuzatish va tadqiqotlar tufayli nechta qo'zg'almas (turg'un) yulduzlarning o'rni va holati aniqlangan?
A) 1017. B) 1018. C) 1019. D) 1020.

11. Ulug'bekning yil hisobini hozirgi hisob-kitoblarga solishtirgudek bo'lsak, u bor-yo'g'i... farq qiladi?
A) 1 minut-u 2 sekund. B) 2 minut-u 1 sekund.
C) 3 minut-u 4 sekund. D) 4 minut-u 3 sekund.

12. Ulug'bekning qaysi kitobi shoh asari hisoblanadi?
A) "Temur tuzuklari"
B) "Samoviy harakatlar va umumiy ilmi nujum"
C) "Kitob surat ul-arz"
D) "Ziji jadidi Ko'ragoniy"

13. "Ziji jadidi Ko'ragoniy" asosan necha qismdan iborat?
A) ikki qismdan: keng muqaddima va 1018 qo'zg'almas yulduzlarning o'mi va holati aniqlab berilgan jadvallardan iborat
B) ikki qismdan: keng muqaddima va sayyoralarning o'rni va holati aniqlab berilgan jadvallardan iborat.
C) ikki qismdan: keng muqaddima va yerning o'rni va holati aniqlab berilgan jadvallardan iborat.
D) ikki qismdan: keng muqaddima va quyosh va oyning o'rni va holati aniqlab berilgan jadvallardan iborat.

14. Ulug'bek astronomik jadvaldan tashqari yana qanday asarlar yozgan?
A)"Temur tuzuklari" nomli tarixiy asar hamda musiqa ilmiga bagishlangan beshta risola
B)"Tarixi arba ulus" nomli tarixiy asar hamda musiqa ilmiga bagishlangan beshta risola
C)"Samoviy harakatlar va umumiy ilmi nujum" nomli astronomik asar hamda musiqa ilmiga bag'ishlangan beshta risola
D)"Kitob surat ul-arz" nomli yer o'lchoviga oid asar va musiqa ilmiga bag'ishlangan beshta risola

15. "Ko'ragoniyning yangi astronomik jadvali" asarining muallifi?
A) Husayn Boyqaro. B) Alisher Navoiy.
C) Mirzo Ulug'bek. D) Bobur Mirzo.

16. "To'rt ulus tarixi" asarining muallifi?
A) Husayn Boyqaro. B) Alisher Navoiy.

C) Mirzo Ulug'bek. D) Bobur Mirzo.
17. "Ulug'bek Samarqandda bo'lib akademiyaga asos soldi. Yer sharini o'lchashni buyurdi va astronomiyaga oid jadvallami tuzishda ishtirok etdi", deb kim yozgan edi?
A) Vyatkin. B) Karamzin. C) Volter. D) Klavixo.
18. 1694-1778-yillarda kim yashagan?
A) Vyatkin. B) Karamzin. C) Volter. D) Klavixo.
19. Osmon yoritqichlarining balandligini belgilash uchun mo'ljallangan ko'zgu-qaytargichli asbob nima deb atalgan?
A) Teleskop. B) Arseni. C) Sekstant. D) Fonograf.
20. Shahodatnoma nima deb atalgan?
A) Sanad. B) Tarxon. C) Payza. D) Diplom.

42-§. ADABIYOT

1. Kim tomonidan "Yusuf va Zulayho" dostoni qayta ishlangan?
A) Lutfiy. B) Atoiy. C) Durbek. D) Jomiy.
2. 1366-1465-yillarda kim yashagan?
A) Lutfiy. B) Atoiy. C) Durbek. D) Jomiy.
3. Atoiy qayerlik shoir?
A) Xorazm. B) Samarqand. C)Buxoro. D) Toshkent.
4. Lutfiy ijodida qanday fikrlar katta joy olgan?
A) insonning baxt-saodati uchun kurashga, xalqning osoyishtaligiga, o'zaro urushlarning oldini olishga chaqirish
B) ona yerga bo'lgan muhabbat va insonparvarlik g'oyalarini mohirona bayon etadi.
C) adolat yordamida mamlakatni obod qilish mumkinligini, har bir kishi o'zining xulqi va odobi bilan odamlarni xursand qilishi lozimligini
D) haqiqat va adolatni sevish, shafqat va muruvvatli bo'lishni targ'ib qilish, ilm va san'atni sevish
5. Navoiyga qadar o'zbek she'riyatida kimning darajasiga yetadigan shoir bo'lmagan?
A) Lutfiy. B) Atoiy. C) Durbek. D) Jomiy.
6. Alisher Navoiy qanchadan ortiq yirik badiiy asar yozdi?
A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.
7.Alisher Navoiy tomonidan yozilgan asarlarni qayd eting.
A)"Bulujiy", "Shodiyona", "Axloqiy", "Tabriziy", "Usuli ravon" va "Usuli otlig"
B)"Zafarlar kaliti", "Falakning to'qqiz gumbazi", "Xamsa', "Xazoyin ul-maoniy"
C) "Guliston', "Bo'ston', "Zafarlar kaliti", "Falakning to'qqiz gumbazi" D) "Xamsa', "Xazoyin ul-maoniy", "Mahbub ul-qulub", "Lison ut-tayr"
8. Kim Alisher Navoiyning zamondoshi, ustozi va do'sti edi?
A) Nizomiy B) Atoiy
C) Abdurahmon Jomiy D) Husayn Boyqaro
9. Fors-tojik shoiri Abdurahmon Jomiy qachon yashagan?
A) 1413–1492 B) 1415–1494
C) 1414–1492 D) 1414–1498
10. Prezidentning qaysi asarida "Agar bu ulug'zotni avliyo desak, u avliyolarning avliyosi, mutafakkir desak, mutafakkirlarning mutafakkiri, shoir desak shoirlarning sultonidir" deb Alisher Navoiyga ta'rif beradi?
A) "Yuksak ma'naviyat-yengilmas kuch"
B) "Ma'naviy yuksalish yo'lida"
C) "Vatan sajdagoh kabi muqaddasdir"
D) "Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q"
11. Qaysi allomalarning do'stligi va hamkorligi o'zbek va qardosh xalqlar do'stligi va hamkorligining yuksak namunasidir ?
A) Navoiy va Jomiy   B) Navoiy va Husayn Boyqaro
C) Navoiy va Kamoliddin Behzod D) Navoiy va Lutfiy
12. Tarix ilmining yirik namoyondalaridan biri Mirxond qachon yashagan?
A) 1438–1498-yillar B) 1438–1499-yillar
C) 1439–1499-yillar D) 1438–1488-yillar
13. Mirxond ... da tug'ilgan bo'lsa-da, umrining deyarli ko'p qismini ... o'tkazadi?
A) Marv, Hirot D) Marv, Mashhad
C) Balx, Marv   D) Balx, Hirot
14. Mirxond Alisher Navoiyning ko'rsatmasi va homiyligi bilan qaysi asarini yozadi?
A) "Habib us-Siyar"   B) "Ravzat us-safo"
B) "Tarixi jaxonkushoy" D) "Tarixi ar'ba ulus"
15. Mirxondning nabirasi Xondamir nechanchi yillarda yashagan?
A) 1438–1498-yillar B) 1475–1535-yillar
C) 1439–1499-yillar B) 1476–1535-yillar
16. Xondamir hazrat Alisher Navoiyning shogirdi edi. Xondamir necha yoshlarida Alisher Navoiyning diqqat-nazariga tushadi va uning vafotiga qadar ulug' shoirning yonida bo'lib, uning kutubxonasiga boshchilik qiladi?
A) 14-15 B) 15-16
C) 16-17 D) 17-18
17. Navoiy Xondamir haqida qaysi asarida quyidagilarni yozib qoldirgan: "Mavlono Xondamir Mirxondning farzandidir va salohiyatli yigitdir. Tarix ilmida moharati bordir".
A) "Lison ut-tayr"   B)"Majolis un-nafois"
C) Xazoyin ul-maoniy"   D) "Mahbub ul-qulub"
18. Quyidagi qaysi asar Xondamir qalamiga mansub?
A) "Habib us-Siyar"   B) "Ravzat us-safo"
B) "Tarixi jaxonkushoy" D) "Tarixi ar'ba ulus"
19. Quyidagi qaysi asar dunyoning yaratilishidan to 1523-yilgacha bo'lgan O'rta Osiyo, Yaqin va O'rta Sharq mamlakatlarida bo'lib o'tgan ijtimoiy-siyosiy voqealar keng bayon etilgan?
A) "Habib us-Siyar"   B) "Ravzat us-safo"
B) "Tarixi jaxonkushoy" D) "Tarixi ar'ba ulus"
20. Quyidagi qaysi shaxsning ota-bobolari asli

buxorolik bo'lib, fiqh ilmida zamonasining yetuk olimlari sifatida shuhrat topganlar?
A) Mirxond B) Xondamir
C) Mirali Tabriziy D) Sultonali Mashhadiy

43-§. TASVIRIY SAN'AT

1 Kim nasta'liq deb nomlangan yangi uslubdagi xatni kashf qiladi?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

2. 1330-1404-yillarda kim yashagan?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

3. Sultonali Mashhadiy nechanchi yillarda yashagan?
A) 1431-1519-yillarda. B) 1432-1520-yillarda.
C) 1433-1521-yillarda. D) 1434-1522-yillarda.

4. Sultonali Mashhadiy tomonidan ko'chirilgan qanchadan ziyod kitob va ko'pgina qit'alar hozirgi vaqtgacha yetib kelgan?
A) 50. B) 60. C) 70. D) 80.

5. Sultonali Mashhadiy xattotlikdan tashqari yana qaysi san'atda ham mohir bo'lgan?
A) musavvirlik B) lavvohlik C) sahhoflik
D) o'ymakorlik

6. Kim "Qiblat ul-quttob" (Kotiblar qiblasi) nomi bilan shuhrat topadi?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

7. Kim "Sulton ul-xattotin" (Xattotlar sultoni) nomi bilan shuhrat topadi?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

8. Temuriylar davrida qaysi shaharlarda maxsus saroy kulubxonalari tashkil etilgandi?
A)Samarqand va Hirotda B)Samarqand va Buxoroda
C) Samarqand va Keshda D)Buxoro va Shohruhiyada

9. Temuriylar davrida kitobxona ishlariga kim boshchilik qilgan?
A) dodxoh B) kitobxona dorug'asi yoki kitobdor
C) muhassil D) yasovul

10. Ulug'bekning ukasi Boysung'ur kutubxonasida qachon Abulqosim Firdavsiyning mashhur "Shohnoma" dostoni ko'chirilgan?
A) 1429-yil. B) 1430-vil. C) 1431-yil. D) 1432-yil.

11. Qayerda Abulqosim Firdavsiyning mashhur "Shohnoma" dostoni ko'chirilgan?
A) Marv. B) Kobul. C) Balx. D) Hirot.

12. Ulug'bekning ukasi Boysung'ur kutubxonasida Abulqosim Firdavsiyning mashhur "Shohnoma" dostoni ko'chirilib, u nechta turli mazmun va manzarali rangdor miniaturalar bilan bezatilgan?
A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.

13. Ulug'bekning ukasi Boysung'ur kutubxonasida nechta xattot qo'lyozma asarlardan nusxalar ko'chirish va ularni bezash bilan band bo'lgan?
A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.

14. Kim tomonidan chizilgan Navoiy tasvirida shoir hassaga tayangan, uning qomati birmuncha bukchaygan, qarashlarida ham horg'inlik alomatlari, ham ulug'vorlik va olijanoblik ko'zga yaqqol tashlanib turadi?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

15. Kim musavvirlikda "Hirot maktabi" deb nomlangan yangi bir ijodiy uslubning asoschisi bo'ldi?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

16. Kim zamondoshlari tomonidan Moniyi Soniy deb ulug'langan?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

17. Moniyi Soniy bu?
A) Birinchi Moniy. B) Ikkinchi Moniy.
C) Uchinchi Moniy. D) To'rtinchi Moniy.

18. Dehlaviyning "Layli va Majnun" dostoniga bag'ishlangan kimning link manzaralari yoki Sharafiddin Ali Yazdiyning "Zafarnoma" asari uchun chizilgan jang maydonidagi shiddatli jang tasvir etilgan miniaturalari nihoyatda jozibador va ta'sirchandir?
A) Kamoliddin Behzod. B) Mirali Tabriziy.
C) Sultonali Mashhadiy. D) Mahmud Muzahhib.

19. Kamoliddin Behzod tomonidan qaysi tarixiy siymolarning portretlari chizilgan?
A) Jomiy, Navoiy, Abdullo Xotifiy, Behzod, Husayn Boyqaro, Bobur
B) Lutfiy, Bobur, Muhammad Solih, Durbek, Sakkokiy
C) Husayn Boyqaro, Shayboniyxon, Alisher Navoiy
D) Nizomiy, Attor, Hofiz, Sa'diy, Xisrav Dehlaviy

20. Kamoliddin Behzod nechanchi yillarda yashagan?
A) 1455–1536-yillar B) 1456–1537-yillar
C) 1454–1535-yillar D) 1455–1538-yillar

21. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimovning qachon imzolangan farmoniga binoan Kamoliddin Behzod nomidagi Davlat mukofoti ta'sis etildi, Milliy rassomlik va dizayn institutiga Behzod nomi berildi?
A) 1996-yil 24-yanvar B) 1997-yil 23-yanvar
C) 1999-yil 27-yanvar D) 1995-yil 23-yanvar

22. 2000-yil noyabrda qaysi shaharlarda va xorijiy mamlakatlarda YUNESKO homiyligida Behzod tavalludining 545 yilligi keng nishonlandi?
1.Toshkent 2.Samarqand 3.Buxoro 4.Qarshi
A) 1,3 B) 1,2 C) 1,4 D) 2,4

23. Qaysi shaharda Behzod nomidagi memorial bog' barpo etildi?
A) Samarqand B) Buxoro
C) Toshkent D) Andijon